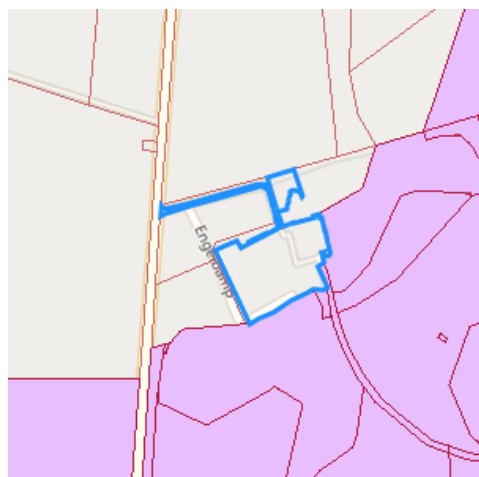

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570433	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Datum opzoeking themabestand:	23/09/2022	Perceel:	71352B0236/00C000

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Geen voorkooprecht van toepassing

Legende

- Voorkooprecht van toepassing
- Geen voorkooprecht van toepassing

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

In dit uittreksel worden alle Vlaamse voorkooprechten vermeld. Conventionele voorkooprechten en eventuele federale voorkooprechten vallen buiten het toepassingsgebied van dit uittreksel en moet u opzoeken via andere kanalen.

Datum informatieve vraag

De datum waarvoor de Vlaamse voorkooprechten opgevraagd worden.

Datum opzoeking themabestand

De datum waarop het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkooprechten' werd nagegaan of er al dan niet Vlaamse voorkooprechten van toepassing zijn op de gevraagde percelen. De resultaten m.b.t voorkooprechten zijn bijgevolg enkel geldig voor deze datum. Deze datum kan maximum 2 jaar terug in de tijd gaan i.v.m. de datum opzoeking themabestand.

Kolommen

De kolommen type, overzicht, begunstigen, begindatum bekendmaking en prioriteit worden enkel ingevuld indien er een voorkooprecht van toepassing is en de informatie gekend is.

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Informatie Vlaanderen en op basis van het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkeurechten', erkend als authentieke geografisch gegevensbron (Decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten (B.S. 24/07/2007) en Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten en houdende de erkenning van het geografisch themabestand 'Vlaamse voorkeurechten' als authentieke geografische gegevensbron (B.S. 10/08/2012)).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Informatie Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2023-0175005	Datum opzoeking:	24/02/2023
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Risicozones overstromingen - kaart 2017

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Controleer of het perceel (gedeeltelijk) ingekleurd is als risicozone voor overstromingen
- Informatief: het middelpunt van het perceel is niet gelegen in een risicozone voor overstromingen

Legende

- Risicozone overstroming
- Nieuwe risicozone overstroming (kaart 2017)

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Risicozones overstromingen

Risicozones zoals bepaald in het Koninklijk besluit van 20 september 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 2007 tot afbakening van de risicozones bedoeld in artikel 68-7 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst (met betrekking tot de verzekering tegen natuurrampen).

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van de Vlaamse Milieumaatschappij en de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, Dokter De Moorstraat 24-26, 9300 Aalst en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Meer info

www.integraalwaterbeleid.be

www.waterinfo.be/watertoets

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van de Vlaamse Milieumaatschappij en de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

OVERSTROMINGSRAPPORT 24-02-2023

Identificatie perceel en gebouwen

Gemeente	Sint-Truiden				
Afdeling	2	Sectie	B	Perceelnummer	0236/00C000
Aantal gebouwen op dit perceel	6				
Waterbeheerder(s)	Watering van Sint-Truiden				

Informatie voor het volledige perceel

Parameter	Score
Perceelscore of P-score	C
Gebouwscore of G-score	A
Ligging in Signaalgebied	neen
Ligging in afgebakende oeverzone of afgebakend overstromingsgebied	neen

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

Te gebruiken symbool voor informatieplicht: geen verplicht symbool

Informatie voor de verschillende gebouwen op het perceel

Gebouw ID	Score
31402738	A
19422923	A
6679305	A
19422834	A
19422836	A
19422835	A

DETAILKAARTEN

Detailkaart Overstromingsgevoelige gebieden pluviaal (door hevige neerslag)

Detailkaart Overstromingsgevoelige gebieden fluviaal (uit waterlopen)

Detailkaart Overstromingsgevoelige gebieden vanuit de zee

Legende

- A - Geen overstroming gemodelleerd
- B - Kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering
- C - Kleine kans op overstromingen
- D - Middelgrote kans op overstromingen

PERCEELSCORE

Detail overstromingsgevoeligheid perceel te Sint-Truiden, afdeling 2, sectie B met perceelnummer 0236/00C000

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

PERCEELSCORE: C

Kleine kans op overstromingen

Intense neerslag
Pluviaal

Vanuit waterlopen
Fluviaal

Kustoverstroming
Zee

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

SCORE GEBOUW 31402738

Detail overstromingsgevoeligheid gebouw met ID 31402738

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: A

Geen overstroming gemodelleerd

Intense neerslag
Pluviaal

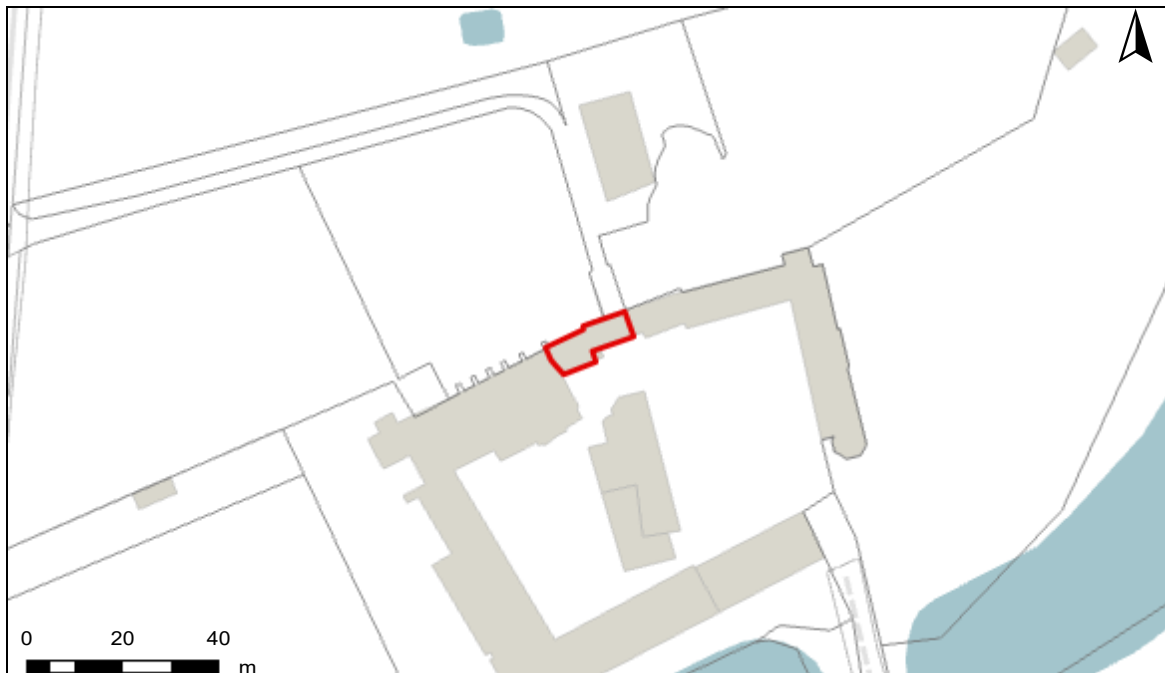
Vanuit waterlopen
Fluviaal

Kustoverstroming
Zee

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

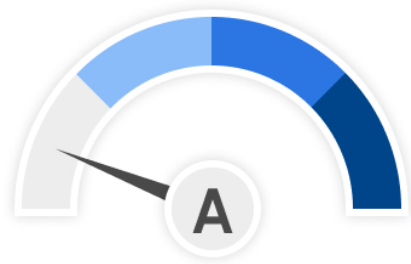
SCORE GEBOUW 19422923

Detail overstromingsgevoeligheid gebouw met ID 19422923

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: A

Geen overstroming gemodelleerd

Intense neerslag
Pluviaal

Vanuit waterlopen
Fluviaal

Kustoverstroming
Zee

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

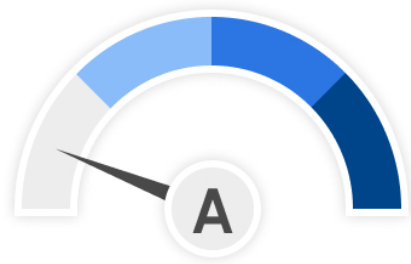
SCORE GEBOUW 6679305

Detail overstromingsgevoeligheid gebouw met ID 6679305

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: A

Geen overstroming gemodelleerd

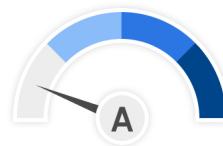
Intense neerslag
Pluviaal

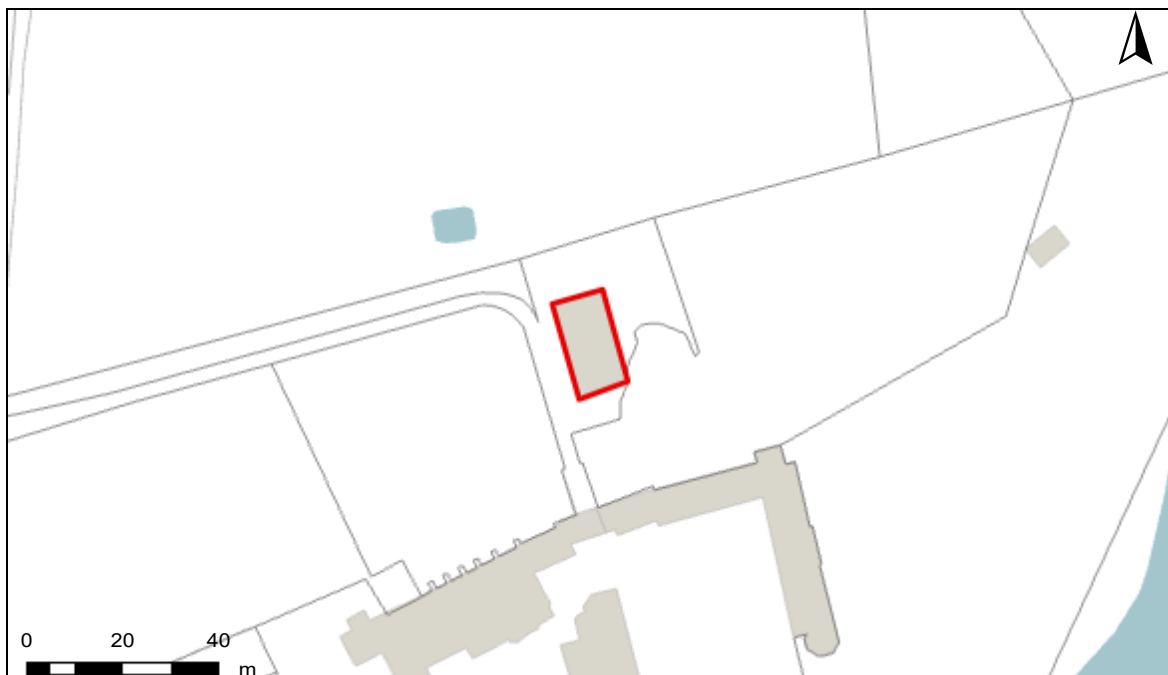
Vanuit waterlopen
Fluviaal

Kustoverstroming
Zee

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

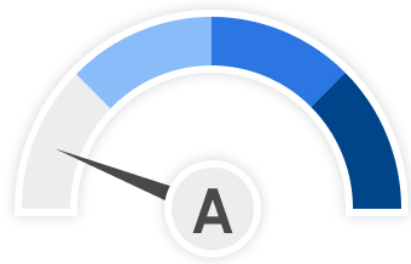
SCORE GEBOUW 19422834

Detail overstromingsgevoeligheid gebouw met ID 19422834

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: A

Geen overstroming gemodelleerd

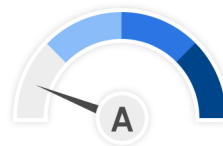
Intense neerslag
Pluviaal

Vanuit waterlopen
Fluviaal

Kustoverstroming
Zee

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

SCORE GEBOUW 19422836

Detail overstroomingsgevoeligheid gebouw met ID 19422836

Alle scores worden op basis van de overstroomingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: A

Geen overstrooming gemodelleerd

Intense neerslag
Pluviaal

Vanuit waterlopen
Fluviaal

Kustoverstroming
Zee

A: geen overstrooming gemodelleerd B: kleine kans op overstroomingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstroomingen D: middelgrote kans op overstroomingen

SCORE GEBOUW 19422835

Detail overstromingsgevoeligheid gebouw met ID 19422835

Alle scores worden op basis van de overstromingskansen geanalyseerd en vervolgens wordt een score toegekend aan uw woning of perceel.

GEBOUWSCORE: A

Geen overstroming gemodelleerd

Intense neerslag
Pluviaal

Vanuit waterlopen
Fluviaal

Kustoverstroming
Zee

A: geen overstroming gemodelleerd B: kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering C: kleine kans op overstromingen D: middelgrote kans op overstromingen

INFORMATIEPLICHT

Wetgeving informatieplicht

De informatieplicht is opgenomen in art. 1.3.3.3.2 van het waterwetboek ofwel de gecodificeerde decreten betreffende het integraal waterbeleid. De details voor de uitwerking van de informatieplicht zijn opgenomen in hoofdstuk III/1 van het uitvoeringsbesluit watertoets.

Berekening P-score en G-score

Voor de berekening van de P-score wordt bekeken of er overlap is tussen het perceel en de drie overstromingskaarten

Voor de berekening van de G-score wordt bekeken of er overlap is tussen één van de gebouwen op het perceel met een minimum oppervlakte van 25m² en de drie overstromingskaarten. Er wordt hiervoor een buffer van 1m genomen rond de gebouwen.

Overstromingsrobuust gebouwd?

Uw woning kan zich in overstromingsgevoelig gebied bevinden, maar mogelijks is hier reeds rekening mee gehouden bij het bouwen en heeft u dus overstromingsrobuust gebouwd. In dit geval bestaat de mogelijkheid om een deskundige aan te stellen om uw score te laten aanpassen.

Signaalgebieden

Voor signaalgebieden geldt er wettelijk gezien geen informatieplicht, maar het is wel aangewezen om dit ook mee op te nemen bij de communicatie. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde bestemming zoals woongebied, die ook een belangrijke functie kunnen vervullen tijdens overstromingen. Het gaat om gebieden met een mogelijke tegenstrijdigheid tussen de huidige bestemmingsvoorschriften en de belangen van het watersysteem. Voor verschillende van deze gebieden werd beslist om een bouwvrije opgave te voorzien, omdat het risico tijdens overstromingen te groot is.

Afgebakende oeverzones en afgebakende overstromingsgebieden

Afgebakende oeverzones en overstromingsgebieden zijn in de meeste gevallen afgebakend op niet bebouwbare percelen, maar niet altijd. Het gaat om gebieden waar een recht van voorkoop geldt en waar inrichtingswerken worden voorzien in het kader van het waterbeleid.

Meer info

www.integraalwaterbeleid.be

www.waterinfo.be/informatieplicht

woningpas.vlaanderen.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570432	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Gewestplan

Er is geen informatie beschikbaar op het gekozen perceelnummer.

Indicatieve kaartweergave

Legende

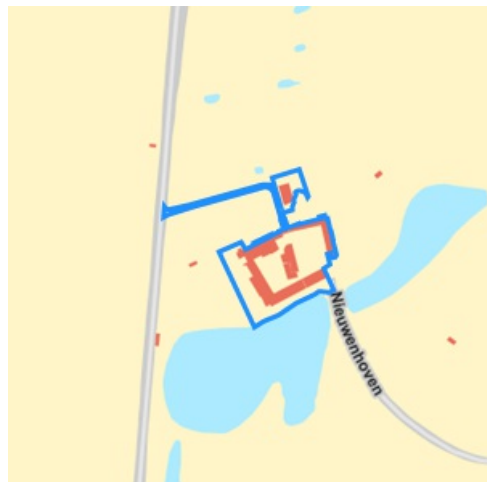
0100 - Woongebieden	0700 - Groengebieden
0105 - Woonuitbreidingsgebieden	0701 - Natuurgebieden
0200 - Gebieden voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut	0702 - Natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten
0400 - Recreatiegebieden	0800 - Bosgebieden
0401 - Gebieden voor dagrecreatie	0900 - Agrarische gebieden
0402 - Gebieden voor verblijfsrecreatie	0901 - Landschappelijke waardevolle agrarische gebieden
0410 - Gebieden voor toeristische recreatieparken (TRP)	1000 - Industriegebieden
0500 - Parkgebieden	1100 - Ambachtelijke bedrijven en KMO's
0600 - Bufferzones	1700 - Landelijke gebieden

Uitgebreide legende <https://www.realsmart.be/gewestplan.pdf>

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

Er is geen informatie beschikbaar op het gekozen perceelnummer.

Indicatieve kaartweergave

Legende

- Contouren van grondvlakken
- Contouren van overdrukken (indien geen grondvlak van GewRUP aanwezig, is bestemming op gewestplan ook nog van kracht)
- Contouren van lijnen

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Gewestplan

Het gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat enkel nog van kracht is op die plekken waar het niet vervangen is door een nieuwer plan. Na 2000 zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plekken gewijzigd door de opmaak van de 'ruimtelijke uitvoeringsplannen' (RUP'S).

Belangrijke Noot

Wilt u weten welke bestemming geldt op een bepaald perceel, dan vraagt u dit best na bij de gemeente. Zij hebben een overzicht van alle geldende plannen (ruimtelijke uitvoeringsplannen van gewest, provincie of gemeente, maar ook bijzonder plannen van aanleg) die het gewestplan intussen mogelijks hebben vervangen.

Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan

Een ruimtelijk uitvoeringsplan heeft uitvoering aan een ruimtelijk structuurplan. Het heeft een verordende waarde voor alle overheidsbeslissing. Het Vlaams gewest maakt gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op. Ook provincies en gemeenten maken ruimtelijke uitvoeringsplannen op. Raadpleeg de gemeente of provincie voor een overzicht van de plannen op hun grondgebied.

Meer info

www.ruimtelijkeordening.be

* Indien het perceel ingetekend is met meerdere bestemmingen, kan u de andere bestemmingen via de legende afleiden.

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van Ruimte Vlaanderen, Koning Albert II-Laan 19 bus 11, 1210 Brussel, namens het Vlaams Gewest en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Ruimte Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570434	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Informatievraag: beschermd onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

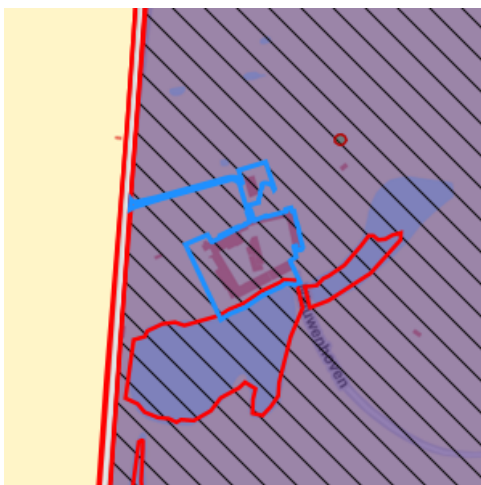
- Geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

■ Cultuurhistorische landschappen	■ Monumenten
□ Archeologische sites	□ Overgangszones
■ Stads- en dorpsgezichten	

Informatievraag: vastgestelde inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

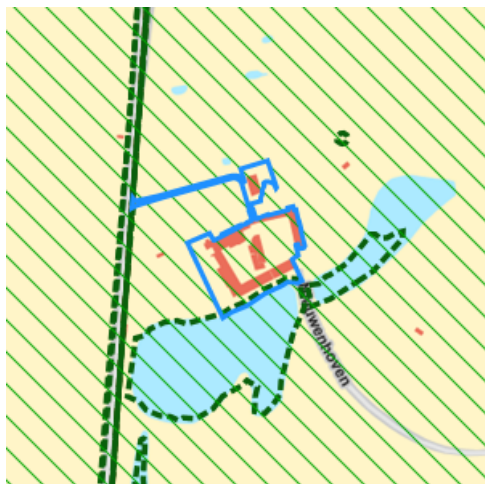
- **Kasteel van Nieuwenhoven en kasteelhoeve:** (detail zie bijlage)
- **Kasteeldomein Nieuwenhoven:** (detail zie bijlage)
- **Vijvercomplex bij domein Nieuwenhoven:** (detail zie bijlage)
- **Weg Engelbamp:** (detail zie bijlage)
- **Domeingrens rond het domein Nieuwenhoven:** (detail zie bijlage)
- **Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortebos:** (detail zie bijlage)

Legende

□ Landschapsatlas	□ Archeologische zones
□ Historische tuinen en parken	■ Bouwkundig erfgoed - gehelen
■ Houtige beplantingen	● Bouwkundig erfgoed - relictten

Informatievraag: wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

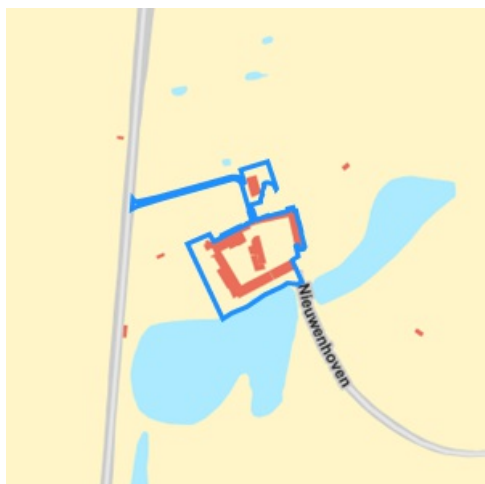
- **Kasteel van Nieuwenhoven en kasteelhoeve:** Bouwkundig (detail zie bijlage)
- **Domeingrens rond het domein Nieuwenhoven:** Landschappelijk (detail zie bijlage)
- **Weg Engelbamp:** Landschappelijk (detail zie bijlage)
- **Vijvercomplex bij domein Nieuwenhoven:** Landschappelijk (detail zie bijlage)
- **Kasteeldomein Nieuwenhoven:** Landschappelijk (detail zie bijlage)
- **Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortebos:** Landschappelijk (detail zie bijlage)

Legende

■ Historische tuinen en parken	▣ Houtige beplantingen
□ Archeologische zones	□ Landschapatlas
▣ Bouwkundig erfgoed - gehelen	● Orgels
▲ Bouwkundig erfgoed - relictien	

Informatievraag: Unesco werelderfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

▣ Bufferzones
▣ Kernzones

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

Onroerend erfgoed wordt beschermd omdat het van grote waarde is voor de gemeenschap. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Het onroerend erfgoeddecreet voorziet vier mogelijke beschermingsstatuten;

1. een beschermd monument
2. een beschermd cultuurhistorisch landschap
3. een beschermd stads- of dorpsgezicht
4. een beschermde archeologische site

Geïnteriseerd onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed. Daarnaast zijn er ook enkele thematische inventarissen gerealiseerd: over historische tuinen en parken, houtige beplantingen met erfgoedwaarde en orgels.

Geïnteriseerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met bepaalde rechtsgevolgen, die verschillen naargelang de inventaris.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet in de vaststelling van minstens vijf inventarissen:

- De inventaris van het bouwkundig erfgoed
- De landschapsatlas
- De inventaris van de archeologische zones
- De inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde
- De inventaris van historische tuinen en parken

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel vijf beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette en de volledige Brugse binnenstad.

Informatieverplichting

Iedereen die **een beschermd onroerend erfgoed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar dient in de publiciteit én in de onderhandse en authentieke akte vermelden dat het om een beschermd goed gaat, en wat de precieze rechtsgevolgen daarvan zijn.

Iedereen die **een geïnteriseerd onroerend goed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar, moet dit niet in de publiciteit vermelden, maar wel in de onderhandse en authentieke akte, alsook de precieze rechtsgevolgen die aan de opname verbonden zijn door een verwijzing naar hoofdstuk 4 van het Onroerenderfgoeddecreet op te nemen.

Archeologie

Op percelen die in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site gelegen zijn of die in een archeologische zone gelegen zijn die opgenomen is in de vastgestelde inventaris van archeologische zones dient de archeologieregelgeving te worden nageleefd. Zorg dat je het correcte traject volgt bij vergunningsaanvragen.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootchalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: Engelbamp 67-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Vastgestelde inventaris

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Kasteel van Nieuwenhoven en kasteelhoeve

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies	abdijen, abdijschuren, boerenburgerhuizen, bruggen, ijskelders, kasteelhoeven, landhuizen, poorten (bijgebouwen), schuren, stallen, kapellen (gebouwen en structuren), bakhuizen	Betrokken personen	<ul style="list-style-type: none">Gérard, Isidore Joseph (Ontwerper)Abdij van Sint-Truiden (Opdrachtgever)
Stijl			
Datering	eerste helft 17de eeuw, tweede helft 18de eeuw, tweede helft 19de eeuw, interbellum		

Beschrijving

Sinds het vierde kwart van de 13de eeuw speelhof en zomerverblijf van de abten van Sint-Truiden. De huidige hoeve werd gebouwd door abt Hubert Germeys, het kasteel door abt Jozef van Herck.

Waarden

Technische waarde

Architecturale waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- Engelbamp 55 (Sint-Truiden)** Sinds het vierde kwart van de 13de eeuw speelhof en zomerverblijf van de abten van Sint-Truiden. De huidige hoeve werd gebouwd door abt Hubert Germeys, het kasteel door abt Jozef van Herck.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/18381>

Beschermingsbesluiten

- Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg - <https://id.erfgoed.net/bsluiten/14564>
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Vastgestelde historische tuin of park: Kasteeldomein Nieuwenhoven

Vastgestelde historische tuin of park

Beknopte karakterisering

Typologies	boswachterswoningen, conciërgewoningen, dreven, hekken, hekpijlers, ijskelders, tuinbruggen, vijvers, cascades, private parken, ommuurde moestuinen, fruitbomen, tuin- en parkbeplantingen
Datering	tweede kwart 19de eeuw, derde kwart 19de eeuw

Beschrijving

Dit historisch park betreft het kasteeldomein Nieuwenhove. Het betreft een uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar, als deel van het zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschaema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij. Kasteel, kasteelboerderij en park zijn in privébezit, terwijl bossen en landerijen nu het Provinciaal Domein Nieuwenhoven vormen. Het kasteeldomein onderging een interessante evolutie: een geometrische aanleg een eerste maal vóór 1825 in vroeg-landschappelijke stijl als 'Engels' park herzien en een tweede maal in landschappelijke stijl met riant karakter tussen 1860 en 1878, gelijklopend met de aanpassing en aankleding van de gebouwen en met de opdeling van het erf in een erekoer en boerenerf. Deels omwalde, deels ommuurde voormalige moestuin.

De site bewaart ook nog elementen van de 17de-eeuwse inrichting van het abdijdomein, de voorganger van het huidige kasteeldomein.

Waarden

Is de aanduiding van

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar, als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschaema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11690>

Beschermingsbesluiten

- [Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortebos - https://id.erfgoed.net/bsluiten/5963](https://id.erfgoed.net/bsluiten/5963)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld landschapsatlasrelict: Vijvercomplex bij domein Nieuwenhoven

Vastgesteld landschapsatlasrelict

Beknopte karakterisering

Typologies [vijvers](#)

Betrokken
personen

- [Abdij van Sint-Truiden \(Onbepaald\)](#)

Beschrijving

Dit landschapsatlasrelict betreft enkele vijvers die het restant vormen van een heus vijvercomplex (11,7 ha) rond de voormalige abdijgebouwen van Nieuwenhoven, waarvan het bestaan zeker tot de 16de-17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar dat waarschijnlijk ook al vroeger bestond. De vijvers werden aangelegd in opdracht van de abdij van Sint-Trudo, die het domein in Nieuwenhoven bezat. Ze ontstonden door de opstuwung van het water in de vallei van de Kelsbeek. In het voormalige abdijdomein hadden de vijvers ongetwijfeld een esthetische waarde, maar ook een nutsfunctie als visvijver.

Waarden

Ruimtelijk-structurende waarde

Ruimtelijk hangt het vijvercomplex samen met het reliëf (cascade) en de ligging van de Kelsbeek in de nabije omgeving. Hoewel de ruimtelijke samenhang op het terrein moeilijk waarneembaar is, zijn er voldoende, representatieve samenstellende onderdelen (bronvijver, gracht, hoogteverschillen, depressies in het terrein) om van een samenhangend complex met ensemblewaarde te spreken.

Historische waarde

De vijvers getuigen van de 17de-eeuwse inrichting van het domein dat de voormalige Sint-Trudoabdij bij Nieuwenhoven bezat en van de 19de-eeuwse parkaanleg van het kasteeldomein. Het complex is weliswaar niet meer volledig intact, maar bezit nog vele aanknopingspunten en herkenbare restanten voor een verantwoorde reconstructie.

Is de aanduiding van

- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)** Rond de voormalige abdijgebouwen van Nieuwenhoven liggen enkele vijvers die het restant vormen van een heus vijvercomplex (11,7 ha), waarvan het bestaan zeker tot de 16de-17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar dat waarschijnlijk ook al vroeger bestond. De vijvers werden aangelegd in opdracht van de abdij van Sint-Trudo, die het domein in

Nieuwenhoven bezat. Ze ontstonden door de opstuwung van het water in de vallei van de Kelsbeek. In het voormalige abdijsdomein hadden de vijvers ongetwijfeld een esthetische waarde, maar ook een nutsfunctie als visvijver.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11668>

Beschermingbesluiten

- [Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortebos - https://id.erfgoed.net/besluiten/5963](https://id.erfgoed.net/besluiten/5963)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld landschapsatlasrelict: Weg Engelbamp

Vastgesteld landschapsatlasrelict

Beknopte karakterisering

Typologies [dreven](#), [holle wegen](#)

Datering [vroegere middeleeuwen](#)

Beschrijving

Historische wegtracé en holle weg, genaamd Engelbamp. Langs dit tracé vestigde de abdij van Sint-Truiden haar buitenverblijf en hoeve Nieuwenhoven.

Waarden

Is de aanduiding van

- **Engelbamp (Sint-Truiden)** Ten noorden van Sint-Truiden ligt in noord-zuidrichting een historische wegtracé dat op basis van historische kaarten zeker tot in de 17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar vermoedelijk een vroegmiddeleeuwse oorsprong kent. Deze weg zou al van in de vroege middeleeuwen in het verlengde van een Romeinse weg van Hoei over Landen-Velm en Sint-Truiden zijn aangelegd. Ter hoogte van Nieuwenhoven heet dit wegtracé Engelbamp. Langs dit tracé vestigde de abdij van Sint-Truiden haar buitenverblijf en hoeve Nieuwenhoven. Onmiddellijk ten noorden van Nieuwenhoven vormde zich een holle weg in een geul op de flank van een hoogte, een uitloper van het interfluvium tussen Herk en Gete. Waar het wegtracé in deze geul ligt, komen langs beide zijden houtkanten op de hoger gelegen wegbermen voor.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11662>

Beschermingbesluiten

- [Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortebos - https://id.erfgoed.net/besluiten/5963](https://id.erfgoed.net/besluiten/5963)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld landschapsatlasrelict: Domeingrens rond het domein Nieuwenhoven

Vastgesteld landschapsatlasrelict

Beknopte karakterisering

Typologies [perceelsgrenzen](#), [dreven](#), [hagen](#), [houtwallen](#)

Datering [17de eeuw](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

Tot eind 18de eeuw was het domein bij het buitenhof van de abdij van de Sint-Trudoabdij in Nieuwenhoven aan alle zijden fysiek door een dreef omgeven. Aan de westzijde grensde het abdijsdomein aan de historische dreef Engelbamp, die nu nog als een verharde weg

met nieuw aangeplante bomen of houtkanten bestaat. Noord en oost omgrendse een een onverhard pad het domein bestaand uit een gracht en een houtkant van opgaande beuken of hakhout uit haagbeuk. Aan de zuidkant vormt de gekanaliseerde Kelsbeek de grens tussen abdijdomein en andere bezittingen.

Waarden

Historische waarde

De met een gracht, wal en houtkanten beplante visuele afbakening van het voormalige abdijdomein Nieuwenhoven markeert op het terrein tot waar de kern van het domein reikte. Ook al is de domeingrens visueel niet overal meer even goed herkenbaar, de ouderdom ervan maakt dit relict vrij zeldzaam. Een dergelijke afbakening van een 17de-eeuwse domeinkern komt in Vlaanderen nog weinig voor en is dus zeldzaam.

Is de aanduiding van

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Tot eind 18de eeuw was het domein bij het buitenhof van de abdi van de Sint-Trudoabdi in Nieuwenhoven aan alle zijden begrensd door een dreef. Aan de westzijde grensde het abdijdomein aan de historische dreef Engelbamp, die nu nog als een verharde weg met nieuw aangeplante bomen of houtkanten bestaat. Noord en oost omgrendse een dreef of pad het domein. Die dreef bestond uit een onverhard pad, een gracht en een houtkant van opgaande beuken of hakhout uit haagbeuk. Aan de zuidkant vormt de gekanaliseerde Kelsbeek de grens tussen abdijdomein en andere bezittingen. Deze structuur is nog goed herkenbaar, hoewel op sommige plaatsen vervaagd. Binnen de contouren lag de kern van het abdijdomein met het buitenverblijf van de abt, de hoeve, vijvers, begraasde hoogstamboomgaarden en akker 'Den Hulst'. In de 17de eeuw was de ruimte binnen deze begrenzing opener dan nu het geval is.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11658>

Beschermingsbesluiten

- [Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortenbos - https://id.erfgoed.net/besluiten/5963](https://id.erfgoed.net/besluiten/5963)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld landschapsatlasrelict: Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortenbos

Vastgesteld landschapsatlasrelict

Beknopte karakterisering

Typologies [parken](#), [vijvers](#), [oude bossen](#), [middelhoutpercelen](#), [kasteeldomeinen](#), [holle wegen](#), [abdijdomeinen](#), [ruggen](#), [houtwallen](#)

Datering [19de eeuw](#), [17de eeuw](#), [middeleeuwen](#)

Beschrijving

Dit gebied omvat een rijk en gevarieerd erfgoed: oud bos, restanten van een 17de-eeuws vijvercomplex, holle wegen, een oude boswal, de kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nieuwerkerken, Terkelen, Kortenbos, Nonnemielen en Spinveld, de hoeven Schorrebos en Casselaer. Geografisch gezien behoort deze zone tot het buitengebied van Sint-Truiden, op 5 km ten noorden van het stadscentrum. De omgeving is er dun bebouwd, weinig dooraderd met wegen en goed voorzien van erfgoedsites en relicten. Het zacht glooiende reliëf wordt bepaald door beken die ontstaan op de flanken van het interfluvium tussen Gete en Herk. Tot in de 18de eeuw kwamen op de hoger gelegen heuvelruggen tussen riviervalleien bossen voor, die intussen grotendeels zijn verdwenen. Alleen in de omgeving van Nieuwenhoven hield een vrij groot boscomplex stand. Het vormt de kern van dit gebied.

Bepalend voor de ontwikkeling van het huidige cultuurhistorische landschap in dit gebied was de vestiging van verschillende middeleeuwse abdijen en de opkomst van adellijke landgoederen. Het bestaan van deze uitgestrekte domeinen heeft bijgedragen tot het behoud van de dun bebouwde ruimte in en rond de vallei van de Kelsbeek. Van de abdijdomeinen, historische landgoederen en kasteelparken zijn in de omgeving nog vele restanten bewaard.

Eén van de meest imposante domeinen in de vallei van de Kelsbeek is de omgeving rond Nieuwenhoven, in oorsprong een middeleeuws buitenverblijf van de abten van de Sint-Trudo abdi in Sint-Truiden (°664). De komst van het klooster situeert zich in een hele reeks stichtingen van benedictijnergemeenschappen in de 7de-8ste eeuw in onze regio. De kern van het huidige kasteel Nieuwenhoven gaat zeker terug tot de 13de eeuw, maar is waarschijnlijk ouder en bovendien gaat er een vroegere fase aan vooraf. Voor de uitbouw van

Nieuwenhoven bezat de abdij er een "Aldenhof", waarvan momenteel alleen de vermoedelijke locatie nog bekend is. In de 14de eeuw breidde de Sint-Trudoabdij haar bezittingen rond Nieuwenhoven sterk uit. Door een slimme aankooppolitiek bracht ze een aaneensluitend domein tot stand bestaande uit een historische boskern (Mierhoopbos, Mielenbos, Kraaienbos...). Rond de abdijgebouwen en hoeve lagen een uitgebreid vijvercomplex, fruitweiden, akkers, door dreven begrensd. Ter hoogte van het Nieuwenhovendomein kanaliseerde de abdij de Kelsbeek ten behoeve van de watertoevoer naar het vijvercomplex. De omgeving werd ingericht ten behoeve van de land- en bosbouwnoden van de abdij.

Het kasteel van Nieuwenhoven, de kasteelhoeve met ijskelders, de moestuinmuur, het boompoortje, de neogotische brug, de toegangsweg, de graslanden en bossen rondom getuigen van het materiële impact van de voormalige abdij van Sint-Trudo in de regio rond Sint-Truiden. Het zijn de relictten van het vroegere zomerverblijf van de abt en van het bos en landbouwdomein dat daarbij hoorde. De 19de- en 20ste-eeuwse parkaanleg is grotendeels vervaagd, maar de contouren van het ancien régime abtisdomein zijn wel nog herkenbaar in het huidige beboste terrein, deels als een goed bewaarde dreef, deels als restanten van een voetweg met grachten en houtkanten. Het bos op het interfluvium tussen Gete en Herk (Mierhoopbos, Mielenbos, Galgenbos) is een oud bos en restant van het middeleeuwse abtisdomein op en rond Nieuwenhoven. Relictten van het historisch bosbeheer zijn verspreid nog aanwezig in de vorm van hakhout op een zeldzame oude boswal en percelen die getuigen van een vroeger beheer van middelhout. De 19de-eeuwse Nieuwenhovenwinning en andere dienstgebouwen getuigen van de fase van de omvorming van abtisdomein naar adellijk landgoed.

Nog meer abdijen vestigden zich in de omgeving of bouwden er een landbouwdomein uit. De Casselaerhoeve was sinds de 13de eeuw eigendom van de cisterciënzerinnenabdij van Herkenrode (Kuringen), die bij de hoeve heel wat bos bezat. Dat bos maakt nu nog deel uit van het provinciaal domein rond Nieuwenhoven. In die vroege periode sloot het Casselaerbos nog bij de bossen rond Nieuwenhoven aan. Oorspronkelijk bevond de Casselaerhoeve zich ook dicht bij Nieuwenhoven, met name nabij de weg Heide. De hoeve Schorrebos behoorde tot het abtisdomein van het benedictinessenklooster Nonnemielen die zich in de 13de eeuw in Metsteren vestigde. De restanten van het voormalige Nonnemielenklooster vormen samen met het kasteel, de parken, de platanendreef en het molenlandschap van de Metsterenmolen in de vallei van de Melsterbeek een samenhangend geheel. Het kasteel van Kortenbos ontstond oorspronkelijk als hotel van de abdij van Averbode voor de opvang van pelgrims naar het bedevaartsoord van de basiliek van Kortenbos in de 17de eeuw.

Naast de landgoederen van religieuze instellingen telde het gebied ook verschillende adellijke landgoederen, zoals het kasteel Nieuwerkerken met landerijen. Van het kasteel Terkelen bestaat het park in landschappelijke stijl nog, maar het 19de-eeuwse kasteel is in 1948 gesloopt.

Een belangrijke fase in de ontwikkeling van het gebied was de transformatie van religieus grootgrondbezit naar burgerlijk eigendom. Na de nationalisatie van de kloostergoederen op het einde van de 18de eeuw trad een nieuwe categorie grootgrondbezitters op de voorgrond, met name de welgestelde burgerij die erin slaagde om bij verkoop van de in beslag genomen religieuze bezittingen de vroegere abtisdomeinen te verwerven. Die bouwden ze in de 19de eeuw tot kasteelparken om. Deze transformatie bepaalt nog altijd in sterke mate het huidige uitzicht van de kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Kortenbos, Casselaerhoeve. Deze ontwikkeling verklaart ook waarom dit uitgestrekte gebied ten noorden van Sint-Truiden nog altijd weinig bebouwing kent. Waar abtisdomeinen en kasteeldomeinen bestonden, is de open ruimte weinig door verkavelingen en bebouwing aangevreten.

Enkele wegen structureren het gebied: de Englebamp in noord-zuid richting en de Heide in oost-westrichting. Beiden liggen op historische tracés, waarvan de oorsprong zeker tot de 14de eeuw teruggaat. Waar de wegen over een uitloper op de flank van het interfluvium tussen Gete en Herk gaan, nemen ze de vorm van een holle weg met houtkanten aan. Deze configuratie tussen historische wegen –dreef of holle weg- en gebouwen van de Sint-Trudo abdij op het voormalige abtisdomein Nieuwenhoven dat grotendeels bebost is, karakteriseren het gebied en weerspiegelen in grote mate de vroegere historische omgeving.

Het zicht vanuit Pannoven ter hoogte van de Nieuwenhovenwinning in de richting van het kasteel Nieuwenhoven is ruimtelijk kwalitatief en draagt bij tot de visuele belevingswaarde van het cultuurhistorische landschap. Het lichtglooiende reliëf wordt goed aangevoeld vanuit de Diestersteenweg, daar waar de weg de glooiing tussen de vallei van de Kelsbeek en van de Borndriesbeek dwarst. Vanaf de hoogte op het interfluvium van Gete en Herk bestaan verschillende mooie zichten op de wijde omgeving die hoge mate bijdragen tot de landschapsbeleving van een reliëfrijk en landelijk landschap.

Waarden

Volksculturele waarde

Nabij Kortenbos in het oosten van de ankerplaats bestaat een cluster van erfgoed –basiliek van Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart, pastorie, kapel, voormalig pelgrimshotel met tuin en park- die een uiting zijn van de Mariadevotie bij de (lokale) bevolking. In dit geval gaat het gebruik terug op een 17de-eeuwse legende over een miraculeus Mariabeeldje in een eik dat bescherming bood aan de reizigers tussen Sint-Truiden en Hasselt. Het boomkapelletje groeide uit tot een kapel en enkele decennia later tot een bedevaartskerk die vele Mariavererders naar Kortenbos deed komen. Nog altijd kent Kortenbos een traditie van Mariaverering.

Esthetische waarde

Het bos op het interfluvium tussen Gete en Herk is sterk aanwezig in het landschapsbeeld. Het zicht vanuit Pannoven ter hoogte van de Nieuwenhovenwinning in de richting van het kasteel Nieuwenhoven is ruimtelijk kwalitatief en draagt bij tot de visuele belevingswaarde van het cultuurhistorische landschap. Het lichtglooiende reliëf wordt goed aangevoeld vanuit de Diestersteenweg, daar waar de weg de glooiing tussen de vallei van de Kelsbeek en van de Borndriesbeek dwarst. Het contrast tussen het verstedelijkte Sint-Truiden en de

open ruimte ten noorden van de stad is opvallend. Vanuit de hoger gelegen rug over het interfluvium tussen Gete en Herk bestaan verschillende zichtpunten op de wijde omgeving, waaronder het zicht boven op de holle weg Heide-Engelbamp in de richting van Sint-Truiden of vanuit Heide op het lager gelegen Kortenbos.

Ruimtelijk-structurerende waarde

Bepalend voor de ontwikkeling van het huidige cultuurhistorische landschap in dit gebied was de vestiging van verschillende middeleeuwse abdijen en de opkomst van adellijke landgoederen. Het bestaan van deze uitgestrekte domeinen heeft bijgedragen tot het behoud van de dun bebouwde ruimte in en rond de vallei van de Kelsbeek en de Melsterbeek. Kenmerkend voor de ruimtelijke structuur van de ankerplaats is de beperkte aanwezigheid van wegen en bebouwing. Twee wegen structureren het gebied: de Engelbamp in noord-zuid richting en de Heide in oost-westrichting. Beiden liggen op historische tracés, waarvan de oorsprong zeker tot de 14de eeuw teruggaat. Waar de wegen over een uitloper op de flank van het interfluvium tussen Gete en Herk gaan, nemen ze de vorm van een holle weg met houtkanten aan. Deze configuratie tussen historische wegen –dreef of holle weg- en gebouwen van de St-Trudo abdij op het voormalige abtisdomein Nieuwenhoven dat grotendeels bebost is, karakteriseren het gebied en weerspiegelen in grote mate de vroegere historische omgeving. De aanwezigheid van opgaand bos, waarvan een groot deel oud bos, is beeldbepalend. Het bos ten oosten en noorden van Nieuwenhoven is een restant van de bossen die tot eind 18de eeuw in Haspengouw meestal op de heuvelruggen tussen twee riviervalleien voorkwamen.

Archeologische waarde

Het gebied van de ankerplaats is archeologisch nog terra incognita. Omwille van de topografische kenmerken van de omgeving (vallei, valleiwand, rug van interfluvium) is het archeologisch potentieel voor alle perioden behoorlijk hoog. Hierop wijzen ook de zgn. losse vondsten uit de centraal archeologische inventaris. Het archeologisch potentieel is dus hoog maar kan vooralsnog niet concreet geduid worden.

De locatie van een vroegere bouwphase (Aldenhof) van het abtenverblijf van Sint-Trudo bij Nieuwenhoven is een belangrijke potentiële vindplaats van middeleeuwse overblijfselen, die een licht kan werpen op de bouwgeschiedenis van het abtisdomein of op een voorloper in deze omgeving. Ook de 'oude winning' voorafgaand aan de huidige locatie van de Casselaerhoeve is een interessante vindplaats van middeleeuwse archeologie. Verplaatst in de 16de eeuw, werd de site nooit overbouwd, waardoor de archeologische sporen mogelijk goed bewaard zijn.

Historische waarde

Het kasteel van Nieuwenhoven, de kasteelhoeve, kapel, ijskelders, moestuinmuur, het boompoortje, de graslanden en bossen rondom getuigen van het materiële impact van de voormalige abdij van Sint-Trudo in de regio rond Sint-Truiden. Het zijn de relictten van het vroegere zomerverblijf van de abt en van het bos en landbouwdomein dat daarbij hoorde. De 19de- en 20ste-eeuwse parkaanleg is grotendeels vervaagd, maar de contouren van het ancien regime abtisdomein zijn wel nog herkenbaar in het huidige beboste terrein, deels als een goed bewaarde dreef, deels als restanten van een voetweg met grachten en houtkanten. De vijvers bij het huidige kasteel maken deel uit van het 17de-eeuwse vijvercomplex. Verschillende onderdelen (bronzvijvers, gedempte vijvers) zijn nog aanwezig en geven heel wat aanknopingspunten voor een eventuele herinrichting van het vijvercomplex. Het bos op het interfluvium tussen Gete en Herk (Mierenhoopbos, Mielenbos, Galgenbos) is een oud bos, tevens restant van het middeleeuwse abtisdomein op en rond Nieuwenhoven. Relictten van het historisch bosbeheer zijn verspreid nog aanwezig in de vorm van hakhout op een zeldzame oude boswal en percelen die getuigen van een vroeger beheer van middelhout. De 19de-eeuwse Nieuwenhovenwinning en andere dienstgebouwen, vakwerkschuur en vakwerkhoeve getuigen van de fase van de omvorming van abtisdomein naar adellijk landgoed.

Nog meer landgoederen kenmerken de omgeving. Ten noorden van Sint-Truiden was het grondbezit tot de 20ste eeuw geconcentreerd in handen van enkele grootgrondbezitters. De landgoederen die ze bebouwden, getuigen daar nog van met o.a. de Casselaerhoeve, inclusief herenboerparkje, van de voormalige cisterciënzerinnenabdij Herkenrode; het kasteel en park van Kortenbos, de Schorreboeshoeve met parkrestant; het kasteel van Nieuwerkerken; en het park van Terkelen. Bijzonder is de cluster van erfgoed rond het voormalige klooster van Nonnemielen bij het gehucht Metsteren. De site is zeker van in de vroege 13de eeuw ononderbroken bebouwd geweest. De uitbouw van de abdij inclusief Metsterenmolen nabij het gehucht Metsteren, de omvorming tot bierenalcoholstokerij en kasteeldomein met park en dienstgebouwen getuigen van meerdere historische ontwikkelingen, waaronder de secularisering van religieuze goederen op het einde van de 18de eeuw.

Is de aanduiding van

- **Nieuwerkerken, Wijer (Nieuwerkerken), Sint-Truiden, Zepperen (Sint-Truiden)** Dit gebied omvat een rijk en gevarieerd erfgoed: een oud boscomplex uit het bezit van de abdij van Sint-Trudo, afgewisseld met kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Nieuwerkerken, Terkelen en Kortenbos, de hoeven Schorreboes en Casselaer en de Metsterenmolen. Geografisch gezien behoort dit gebied tot het buitengebied van Sint-Truiden, op 5 km ten noorden van het stadscentrum. De omgeving is er dun bebouwd, weinig dooraderd met wegen en goed voorzien van erfgoedsites en relictten. Tot in de 18de eeuw kwamen op de hoger gelegen heuvelruggen tussen riviervalleien bossen voor, die intussen grotendeels zijn verdwenen. Alleen in de omgeving van Nieuwenhoven hield een vrij groot boscomplex stand. Dit bos vormt in combinatie met Nieuwenhoven, het middeleeuwse abtisdomein van de Sint-Trudo abdij, de kern van de ankerplaats.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11240>

Beschermingbesluiten

- Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortenbos - <https://id.erfgoed.net/bsluiten/5963>
Vaststellingsbesluiten

Kasteel van Nieuwenhoven en kasteelhoeve

Beknopte karakterisering

Typologies abdijen, abdijschuren, boerenburgerhuizen, bruggen, ijskelders, kasteelhoeven, landhuizen, poorten (bijgebouwen), schuren, stallen, kapellen (gebouwen en structuren), bakhuizen

Betrokken personen

- Gérard, Isidore Joseph (Ontwerper)
- Abdij van Sint-Truiden (Opdrachtgever)

Stijl

Datering eerste helft 17de eeuw, tweede helft 18de eeuw, tweede helft 19de eeuw, interbellum

Beschrijving

Zogenaamd "Kasteel van Nieuwenhoven", kasteel met hoevegebouwen. Sinds het vierde kwart van de 13de eeuw speelhof en zomerverblijf van de abten van Sint-Truiden; in 1329 versterkt door abt Adam van Ardingen; in 1340 volledig verbouwd door abt Amelius van Schoonvorst; van 1521 tot 1525 vergroting en verbouwing door abt Willem van Brussel; de huidige hoeve werd gebouwd door abt Hubert Germeys (1612-1638), het kasteel door abt Jozef van Herck (1751-1780); voornamelijk tijdens de 18de eeuw werd Nieuwenhoven de vaste verblijfplaats der abten; na de Franse inval werd het goed verkocht; tijdens de tweede helft van de 19de eeuw, verbouwingswerken in Engelse neogotische stijl: wagenhuis met stalling tussen kasteel en hoeve, en kasteelvleugel, afgebrand in 1932.

Het complex ligt in een nog gaaf landschap, waarin het een belangrijk element vormt; vijver ten zuiden.

Bakstenen gebouwen, gegroepeerd rondom een binnenplaats, die door een vrijstaande vleugel in het midden in twee wordt verdeeld: ten westen, het gekasseide erf der hoeve, ten oosten, de binnenplaats van het woongedeelte.

Poortgebouw in de noordvleugel, twee traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak (mechanische pannen), uit de 16de eeuw (?) met aanpassingen uit de 18de eeuw. Gesmeed ijzeren muurankers. De noordgevel is afgewerkt met mergelstenen banden en een geprofileerde mergelstenen kroonlijst; twee rechthoekige, kalkstenen venstertjes met negblokken; tudorboogvormige inrijpoort met afgeschuinde neg, in een ingediept, rechthoekig gevelvlak met omlijsting van mergel- en Gobertangesteent, afgewerkt met negblokken; gotische nis boven de poort. De zuidgevel is aangepast in de tweede helft van de 18de eeuw, korbogpoort met (oorspronkelijke?) posten met negblokken, en een kalkstenen boog met op regelmatige afstand geplaatste negblokken; rechthoekige kalkstenen venstertjes; verankerd kalkstenen rondboogdeurtje met negblokken. Getrapte zijgevels.

De inrijpoort geeft toegang tot het westelijk gedeelte der binnenplaats, in dit geval het erf der hoeve. De binnenplaats waaromheen de eigenlijke kasteelgebouwen gegroepeerd zijn, is bereikbaar via een neogotische poortconstructie, afgesloten door middel van een gesmeed ijzeren hek, en opgetrokken tussen de noordvleugel en het centrale gebouw, dat de binnenplaats verdeelt.

Het kasteel is een L-vormig complex, waarvan de noordvleugel aansluit bij het poortgebouw; de oostvleugel wordt geflankeerd door twee torens. In kern klimt dit gedeelte mogelijk op tot dezelfde periode waaruit het poortgebouw dateert, doch de huidige gevelordonnantie der oostvleugel is classicistisch (tweede helft 18de eeuw), terwijl de noordvleugel in de tweede helft van de 19de eeuw grondig werd aangepast.

De oostvleugel met de twee torens is opgevat als een architectonisch zelfstandig geheel; rechthoekig gebouw van tien traveeën en twee (zuidelijk gedeelte) tot twee en een halve bouwlaag (noordelijk gedeelte) onder schilddak (leien); duidelijke bouwnaad in de westgevel, tussen de zesde en zevende travee; gesmeed ijzeren muurankers; omlopende kalkstenen kroonlijst; kalkstenen hoekbanden aan de

zuidelijke hoeken. De zes noordelijke traveeën zijn voorzien van rechthoekige muuropeningen in een vlakke kalkstenen omlijsting met sluitsteen; in het zuidelijk gedeelte grote, getoogde, kalkstenen vensters met sluitsteen. In de oostgevel heeft men gepoogd de eenheid van het gebouw te verhogen door het aanbrengen van risaliet met driehoekig fronton in de vijfde travee; dit risaliet is afgewerkt met hoekbanden, en voorzien van een hardstenen rondboogvenster en een thans tot venster omgevormde rondboogpoort in een geprofileerde, hardstenen omlijsting met neuten, imposten en sluitsteen. Rechthoekige toren onder ingesnoerde naaldspits (leien) met gesmeed ijzeren bekroning, tegen de noordelijke zijgevel; mergelstenen hoekbanden, banden en steigergaten; de oostgevel is voorzien van rechthoekige, kalkstenen vensters met sluitsteen. De toren tegen de zuidelijke zijgevel is octogonaal, met ingesnoerde spits (leien); gesmeed ijzeren muurankers; getoogde, hardstenen vensters voorzien van een sluitsteen met korte druiplijst; rechthoekige, hardstenen venstertjes op de bovenverdieping.

De noordvleugel bestaat uit twee onderscheiden delen: de eerste vier traveeën, aanleunend tegen het poortgebouw, zijn door een getrapte zijgevel van de elf oostelijke traveeën gescheiden; twee bouwlagen; licht verschil in nok- en daklijsthoogte der beide zadeldaken (leien). De zuidgevel werd grondig aangepast (mogelijk omvorming van stal tot woongedeelte) in de tweede helft van de 19de eeuw; rechthoekige muuropeningen; in de elfde en twaalfde travee, neogotische poort (tudorboogvormig) in een rechthoekige, geprofileerde omlijsting van natuursteen; verschillende sporen van vroegere muuropeningen (ontlastingsbogen, bouwnaden). De noordgevel is vrijwel blind, op enkele recente muuropeningen na; in de gevel bevindt zich een mergelstenen rondboognis geflankeerd door pilastertjes met neuten en imposten, en door middel van een chronogram gedateerd 1636: sanCta et pla Del genlriX/ Marla/ serVos tVos sVaViter serVa.

De *hoevegebouwen* zijn gegroepeerd rondom het westelijk gedeelte der binnenplaats. Woonhuis in de laatste zes traveeën der westvleugel; de overige tien traveeën worden door een stal ingenomen; de vleugel telt twee bouwlagen onder zadeldak (mechanische pannen en kunstleien), en is door middel van twee gevelstenen in de top der noordzijgevel gedateerd: ANNO/ 1617. De oostgevel van het woonhuis is witgekalkt, met een gepikte plint. Gesmeed ijzeren muurankers; dakrand op uitgesneden houten modillons; houten laadvenster boven het woonhuis; het woonhuis is voorzien van een gevelsteen met wapenschild en initialen H G, onder een accoladeboogvormig ontlastingsboogje van een rollaag en een platte laag. Rechthoekige, aangepaste vensters; op de benedenverdieping, voormalige kruiskozijnen: gedeeltelijk behouden, natuurstenen posten - thans overkalkt - met negblokken en sponning, en dubbele ontlastingsboogjes van een rollaag en een platte laag; de vensters der stal zijn rechthoekig, houten kozijnen van verschillende afmetingen; aangepaste benedenvensters. Vier rondboogdeuren in een kalkstenen omlijsting met negblokken. De westgevel is in de tweede helft van de 19de eeuw voorzien van een boogfries onder de daklijst; gesmeed ijzeren muurankers en recente, rechthoekige vensters. Zijgevels met aandak, vlechtingen, top- en schouderstukken; de noordelijke zijgevel heeft mergelstenen banden, een oculus, een rechthoekig venster en de twee hoger vermelde gevelstenen in de top; de zuidelijke zijgevel werd in de tweede helft van de 19de eeuw aangepast.

De noordvleugel, aansluitend bij het poortgebouw, omvat de langsschuur en stallingen. De overgang tussen dit gebouw en het poortgebouw wordt gevormd door een lage stal van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak (leien, mechanische pannen); gesmeed ijzeren muurankers; kalk- en mergelstenen hoekband op de zuidoosthoek. De zuidgevel is sterk aangepast, en in de tweede helft van de 19de eeuw voorzien van getoogde muuropeningen; behouden mergelstenen band en kalkstenen deurposten met profilering; rechthoekig mergelstenen venstertje met negblokken in de oostelijke zijgevel. Blinde noordgevel met mergelstenen steigergaten. Langsschuur en stal van vijf traveeën onder zadeldak (leien) door middel van twee gevelstenen op de westelijke zijgevel gedateerd: ANNO/ 1623. Gesmeed ijzeren muurankers en mergelstenen steigergaten. Het linker gedeelte der zuidelijke zijgevel is witgekalkt, met een gepikte plint; gevelsteen met wapenschild van abt Hubertus Germeyns, jaartal 1623, initialen H G en devies DNS (?) ADIUTOR FORTIS; twee recentere vensters en een rondboogdeur in een kalkstenen omlijsting met negblokken; het overige gedeelte der gevel wordt ingenomen door aangebouwde varkensstallen onder lessenaarsdak, uit de tweede helft van de 19de eeuw, voorzien van rechthoekige deurtjes onder houten latei; vooruitspringend middengedeelte met rechthoekige houten poort. De blinde noordgevel is voorzien van een mergelstenen band, en zeven steunberen. Zijgevels met aandaken, vlechtingen, top- en schouderstukken; mergelstenen banden. De oostelijke zijgevel is voorzien van een verankerde rondboogpoort in een kalkstenen omlijsting met negblokken, en een ontlastingsboog met een platte laag gesinterde baksteen; twee rechthoekige mergelstenen venstertjes met geprofileerde neg, negblokken en een ontlastingsboog van een rollaag en een platte laag; spitsboognis in een mergelstenen omlijsting in de geveltop. De westelijke zijgevel heeft een spleetvormig mergelstenen venstertje met negblokken en de twee hoger vermelde gevelstenen in de top.

Bakhuis onder schilddak (kunstleien) tegen de westelijke zijgevel. Ten zuiden, laag stalgedeelte van vijf(?) traveeën onder mank zadeldak (mechanische pannen en kunstleien), daterend uit de eerste helft van de 17de eeuw. Recente vensters in de noordgevel; een verankerde rondboogdeur in een kalkstenen omlijsting met negblokken, en een rechthoekige poort onder houten latei, met van negblokkenvoorziene kalkstenen posten. Zuidgevel, aangepast in de tweede helft van de 19de eeuw: boogfries en getoogde vensters. Aansluitend bij de oostgevel, stallingengedeelte van negen traveeën en twee bouwlagen onder gebogen wolvedak (kunstleien) met gesmeed ijzeren windvanen; in kern opklimmend tot de eerste helft van de 17de eeuw, doch sterk aangepast. Gesmeed ijzeren muurankers, en kalkstenen hoekbanden. De noordgevel wordt in twee verdeeld door een neogotische poortconstructie, opgetrokken tussen het centrale gebouw en de noordgevel van het stalgedeelte, die de twee binnenplaatsen van elkaar scheidt; de oostelijke traveeën van het stalgedeelte maken dus deel uit van de oostelijke binnenplaats. De westelijke traveeën behielden hun oorspronkelijk uitzicht: mergelstenen band, drie kalkstenen vensters met negblokken en een ontlastingsboog van een rollaag en een platte laag, een gedicht kalkstenen venster, en twee kalkstenen rondboogdeuren met negblokken en een ontlastingsboog van een platte laag. Het oostelijk gedeelte vertoont sporen van verschillende aanpassingen; de muuropeningen der benedenverdieping dateren uit de tweede helft van de 18de eeuw (?): drie rechthoekige deuren en een getoogde poort in een vlakke, kalkstenen omlijsting met op regelmatige afstanden geplaatste negblokken; rechthoekige, hardstenen bovenvensters uit de tweede helft van de 19de eeuw. Zuidgevel zoals die

der hoger beschreven zuidelijke stalvleugel. Gewijzigde oostelijke zijgevel.

Het *centrale gebouw* is vrij complex van vorm; de oostzijde omvat een rechthoekige vleugel van tien (?) traveeën en twee bouwlagen onder wolvedak (kunstleien en mechanische pannen), waarvan de oostgevel in de tweede helft van de 19de eeuw werd aangepast in neogotische stijl. Het westelijk gedeelte omvat verschillende bouwsels, aanleunend tegen de westgevel van het hoger beschreven gedeelte; hier bleef de oude kern duidelijk bewaard: rechthoekige, houten kozijnen van verschillende afmeting, een uit de eerste helft van de 17de eeuw kalkstenen rondboogdeur van het hoger beschreven type, en twee rechthoekige, arduinen muuropeningen uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Kapel. Aan de overzijde van de straat, behorende bij het kasteel, rechthoekige, neogotische kapel, thans sterk vervallen; drie traveeën onder zadeldak (leien), uit de tweede helft van de 19de eeuw. Bakstenen gebouw met natuurstenen portaal en voorgevel; spitsboogvormige muuropeningen.

- OPSOMER C. e.a., *Monasticon belge*, VI, Province de Limbourg, Liège, 1976, 13-67.
- SIMENON G., *L'organisation économique de l'Abbaye de Saint-Trond*, Brussel, 1913, 49.

Waarden

Is deel van

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar, als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij.
- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)**

Is gerelateerd aan

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Restant van een boompoortje dat toegang gaf tot een boomgaard op het voormalige abdijdomein Nieuwenhoven.

Is aangeduid als

- **Engelbamp 55 (Sint-Truiden)** Sinds het vierde kwart van de 13de eeuw speelhof en zomerverblijf van de abten van Sint-Truiden. De huidige hoeve werd gebouwd door abt Hubert Germeys, het kasteel door abt Jozef van Herck.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/23016>

Domeingrens rond het domein Nieuwenhoven

Beknopte karakterisering

Typologies [dreven](#), [hagen](#), [houtwallen](#)

Datering [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

Op 5 km ten noorden van Sint-Truiden ligt een voormalig domein van de Sint-Trudoabdij: [Nieuwenhoven](#), het vroegere zomerverblijf van de abt. Het domein heeft een middeleeuwse oorsprong. De kern ervan -bestaande uit het verblijfsgebouw van de abt, een pachthoeve, vijvers, fruitweiden en een akker- was aan alle zijden omgeven door een dreef, die de begrenzing van de domeinkern visueel afbakende. Daarbuiten lagen nog meer abdijbezittingen met een nutsfunctie, vooral bos, beemden en akkers.

Een 17de-eeuwse kaart geeft het trapeziumvormige patroon van de domeingrens goed weer, maar alleen op het terrein wordt het duidelijk waaruit deze grens bestond. Wie het 2,9 km lange tracé af stapt, treft op verschillende plaatsen een weg aan, met aan de buitenzijde een houtkant en een gracht. Aan de westzijde grensde het abtiedomein aan de historische dreef [Engelbamp](#), die nu nog als een verharde weg met nieuw aangeplante bomen of houtkanten bestaat. Noord en oost omgrensde een dreef of pad het domein. Die dreef bestond uit een onverhard pad, een gracht en een houtkant van opgaande beuken of hakhout uit haagbeuk. Aan de zuidkant vormt de gekanaliseerde Kelsbeek de grens tussen abtiedomein en andere bezittingen. In de zuidwestelijke hoek van de domeingrens ligt tussen de weg Engelbamp en de kasteelvijver een pad, dat omgeven is door restanten van een taxushaag. De taxussen vormen stammetjes tot op ongeveer 1m en waaieren dan breed uit. Ongeveer 100m is van het pad met hagen bewaard gebleven. Dit pad scheidde het abtiedomein van de weg af, maar moet toch een zicht op het vijvercomplex en de abtiedebouwen van Nieuwenhoven hebben gegeven. Hier lag zeker al sinds de 17de eeuw een pad met begroeiing. Tot in 1870 was het taxuspad mee opgenomen in de parkaanleg rond het [kasteel van Nieuwenhoven](#).

Nadat het domein in de loop van de 19de eeuw door zijn nieuwe eigenaar tot [tuin in landschappelijke stijl](#) werd omgevormd, vervaagden de strakke domeingrens van het vroegere abtiedomein. De strakke vormgeving werd op meerdere plaatsen doorbroken en aan de oostzijde kwam de dreef door toenemende bebossing te midden het bos te liggen. Hoewel op sommige plaatsen vervaagd, is deze structuur toch nog goed herkenbaar. Het best aan de noordzijde.

- Carte topographique de la partie de la Belgique comprise entre Gand et Tournay, Maestricht et Liège, levée par Villaret, Ingénieur du Roi, 1748, Institut National de l'Information Géographique et Forestière, Saint-Mandé (France), schaal 1:14.400, kaartblad 37.
- S.N. 2011: *Op grond van Sint-Truiden. De kaartenatlas van de abdij van Sint-Truiden 1697*, s.l.
- DE MAEGD C., VAN DEN BOSSCHE H., DENEFF R. & VAN DEN BROECK M. 2003: *Historische tuinen en parken van Vlaanderen. Inventaris Limburg*, M&L Cahier 8, Brussel.

Is deel van

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar,

als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij.

Is aangeduid als

- **Engelbamp 57 (Sint-Truiden)** Tot eind 18de eeuw was het domein bij het buitenhof van de abdij van de Sint-Trudoabdij in Nieuwenhoven aan alle zijden fysiek door een dreef omgeven.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135421>

Weg Engelbamp

Beknopte karakterisering

Typologies [dreven](#), [holle wegen](#)

Datering [vroeg](#) [middeleeuwen](#)

Beschrijving

Ten noorden van Sint-Truiden ligt in noord-zuidrichting een historische wegtracé dat op basis van historische kaarten zeker tot in de 17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar vermoedelijk een vroegmiddeleeuwse oorsprong kent. Deze weg zou al van in de vroege middeleeuwen in het verlengde van een Romeinse weg van Hoi over Landen-Velm en Sint-Truiden zijn aangelegd. Ter hoogte van Nieuwenhoven heet dit wegtracé Engelbamp. Langs dit tracé vestigde de abdij van Sint-Truiden zijn buitenverblijf en hoeve [Nieuwenhoven](#). Onmiddellijk ten noorden van Nieuwenhoven vormde zich een holle weg in een geul op de flank van een hoogte, een uitloper van het interfluvium tussen Herk en Gete. Waar het wegtracé in deze geul ligt, komen langs beide zijden houtkanten op de hoger gelegen wegbermen voor.

- CHARLES J.L. 1965: *La ville de Saint-Trond au moyen-âge. Des origins à la fin du XIVe siècle*, Bibliothèque de la Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Liège 173, Parijs, 104.
- S.N. 2011: *Op grond van Sint-Truiden. De kaartenatlas van de abdij van Sint-Truiden 1697*, s.l.

Waarden

Historische waarde

Deze weg volgt een historisch tracé met een mogelijk vroegmiddeleeuwse oorsprong. De ontwikkeling van een kern van een abdijhoeve annex zomerverblijf van de abt van Sint-Trudo nabij deze weg vertoont een duidelijke ruimtelijke samenhang.

Esthetische waarde

Waar de weg zich insnijdt op de flanken van het interfluvium tussen Gete en Herk, neemt hij de vorm van een holle weg aan. Op de wegbermen komen mooie houtkanten voor.

Is deel van

- **Nieuwerkerken, Wijer (Nieuwerkerken), Sint-Truiden, Zepperen (Sint-Truiden)** Dit gebied omvat een rijk en gevarieerd erfgoed: een oud boscomplex uit het bezit van de abdij van Sint-Trudo, afgewisseld met kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Nieuwerkerken, Terkelen en Kortebos, de hoeven Schorrebos en Casselaer en de Metsterenmolen. Geografisch gezien behoort dit gebied tot het buitengebied van Sint-Truiden, op 5 km ten noorden van het stadscentrum. De omgeving is er dun bebouwd, weinig dooraderd met wegen en goed voorzien van erfgoedsites en relictten. Tot in de 18de eeuw kwamen op de hoger gelegen heuvelruggen tussen rivieralleen bossen voor, die intussen grotendeels zijn verdwenen. Alleen in de omgeving van Nieuwenhoven hield een vrij groot boscomplex stand. Dit bos vormt in combinatie met Nieuwenhoven, het middeleeuwse abdijgoed van de Sint-Trudo abdij, de kern van de ankerplaats.

Is gerelateerd aan

- **Heide (Sint-Truiden)** De weg tussen Nieuwerkerken en Wijer ten noorden van Sint-Truiden (nu Heide) volgt een historisch traject waarvan de oorsprong zeker tot de 14de eeuw kan worden teruggevoerd. Waar de verharde weg over een hoogte van het interfluvium tussen Gete en Herk gaat, neemt hij de vorm van een holle weg aan met houtkanten van beuk, haagbeuk en eik.
- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar, als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofscheema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij.

Is aangeduid als

- **Engelbamp (Sint-Truiden)** Ten noorden van Sint-Truiden ligt in noord-zuidrichting een historische wegtracé dat op basis van historische kaarten zeker tot in de 17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar vermoedelijk een vroegmiddeleeuwse oorsprong kent.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135425>

Vijvercomplex bij domein Nieuwenhoven

Beknopte karakterisering

Typologies [vijvers](#)

Betrokken personen

- [Abdij van Sint-Truiden \(Onbepaald\)](#)

Beschrijving

April 2018: Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren laat werken uitvoeren aan twee van de drie vijvers bij het kasteel Nieuwenhoven. Verantwoording vanuit natuur. Rond het kasteel Nieuwenhoven liggen drie vijvers die belangrijk zijn voor de waterhuishouding en een belangrijke natuurwaarde hebben. Herstelwerken dringen zich op. Werken kosten 60.000 euro. Dijken brokkelen af omdat er bomen op staan. In eerste instantie worden twee van de drie vijvers aangepakt. Het water heeft men in de Kelsbeek laten lopen. Een graafmachine heeft de vijvers tot op de bodem geschraapt. Ook wordt een deel van het riet weggehaald. Bomen worden gekapt, stronken vermalen en dijken verstevigd met leemgrond.

Bron: LXB 2018: Vijvers aan kasteel Nieuwenhoven krijgen facelift, Het Laatste Nieuws, editie Limburg, 12 april 2018, 16.

Heden liggen rond de voormalige abdijgebouwen van Nieuwenhoven enkele vijvers die het restant vormen van een heus vijvercomplex (11,7 ha), waarvan het bestaan zeker tot de 16de-17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar dat waarschijnlijk ook al vroeger bestond. De vijvers werden aangelegd in opdracht van de abdij van Sint-Trudo, die het domein in Nieuwenhoven bezat.

De vijvers of wijers ontstonden door de opstuwung van het water in de vallei van de Kelsbeek. In cascade lagen de wijers, vertrekkend van twee bronnetjes (op 58,5 en 55,7m hoogte) in het nabijgelegen bos op de flank van het interfluvium tussen Herk en Gete, gebruik makend van het hoogteverschil van pakweg 16m. De wijers zelf lagen op een hoogte tussen 44,8 en 42,2m. Daar was het hoogteverschil dus veel geringer. Dergelijk ancien régime-visvijvers waren zo ontworpen dat ze gemakkelijk konden afwateren voor het oogsten van de vis. Op het laagste punt werd het water via een systeem van buizen of afwateringsgrachtjes naar de Kelsbeek afgevoerd. Ter hoogte van de abdijsite volgt de Kelsbeek een duidelijk gekanaliseerde loop. Ook dat is het werk van de abdij van Sint-Truiden. Vermoedelijk lag de natuurlijke loop van de Kelsbeek op het traject van de wijers en werd ten zuiden van de vijvers een parallelle beek aangelegd voor de doorstroming en de afwatering van het vijverwater (Stevens 1985, p. 21). Na het opgeven van de wijers is alleen het gekanaliseerde beekje blijven bestaan.

De vijvers hadden ongetwijfeld een esthetische waarde, maar ook een nutsfunctie als visvijver. Qua viskweek bestond een voorkeur voor karpers, een soort die in de 17de-18de eeuw regelmatig op het menu van kloosterlingen stond (Verboven 2006, p. 53, 57). Begin 16de eeuw oogstte de abdij ongeveer 2000 karpers op hun vijvers (Simenon 2012, p. 383)

Samen met de opheffing van abdijen eind 18de eeuw zijn ook vele van deze zoetwatervijvers verdwenen (Verboven 2006, p. 27-28, 32). Op het domein van Nieuwenhoven was dat niet anders. In 1825 waren nog maar twee van deze vijvers in gewijzigde vorm bij het kasteel bewaard, de anderen waren intussen gedempt, verbost of verland. Naar aanleiding van de parkaanleg bij het kasteel in de 19de eeuw werd één van de vijvers gereactiveerd, maar even later weer opgegeven. De vijver nabij de weg 'Nieuwenhoven' is het resultaat van een ingreep na 1960. Hij werd op dezelfde plaats als de 17de-eeuwse 'Kanten Wijer' uitgegraven.

Nadat het water in de bovenloop van de Kelsbeek erg vervuilde, is in de jaren 1980 gekozen voor een scheiding tussen enerzijds de watertoevoer op het domein en anderzijds de Kelsbeek (Stevens 1985, p.23-25, Stevens 1993, p. 270). Met dat doel voor ogen werden in het bos grachtjes en dammetjes aangelegd die op de bestaande waterhuishouding ingrepen. De slechte waterkwaliteit in de Kelsbeek maakte het leven van vis in de vijvers onmogelijk. De toevoer van water via de grachtjes op de flanken van het bos verbeterde de waterkwaliteit op de site aanzienlijk.

Op dit ogenblik telt het domein nog vijf vijvers, restanten van het oorspronkelijke vijvercomplex. Zij vertonen niet meer de oorspronkelijke vorm of aanblik van de tien 17de-eeuwse wijers, maar volgen wel de hoofdstructuur van het complex. Vooreerst is er de hoger gelegen 'Zwarte vijver', één van de bronvijvers van het complex. Bij het voormalige abdijskasteel en hoeve liggen aan de oost en zuidzijde drie vijvers. Een vijfde vijver die op het traject van de Kelsbeek ligt, wordt heden omgebouwd tot vis- en educatieve vijver.

- S.N. 2011: *Op grond van Sint-Trudo. De kaartenatlas van de abdij van Sint-Truiden 1697*, s.l.
- SIMENON G. 1912: *L'organisation économique de l'abbaye de Saint-Trond depuis la fin du XIIIe siècle jusqu'au commencement du XVIIe siècle*, Académie royale de Belgique, Classe des lettres et des sciences morales et politiques et classe des beaux-arts, Mémoires, Collection in-8 ; 10,2, Bruxelles.
- STEVENS J. 1985: *Landschapswandeling Nieuwenhoven*, Provinciaal natuurcentrum Rekem.
- STEVENS J. 1993: Het landschappelijk en natuurlijk patrimonium van Kortenbos, in *Kortenbos. Vroeger en nu. Bijdragen tot de geschiedenis en de heemkunde*, Kortenbos.
- VERBOVEN H. 2006: *De hoorn des overMoeds. Over landschappen en landgebruik op het abdijsdomein van Herkenrode*, onuitgeg. rapport in opdracht van de Stichting Vlaams Erfgoed en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, Leuven.

Is deel van

- **Nieuwerkerken, Wijer (Nieuwerkerken), Sint-Truiden, Zepperen (Sint-Truiden)** Dit gebied omvat een rijk en gevarieerd erfgoed: een oud boscomplex uit het bezit van de abdij van Sint-Trudo, afgewisseld met kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Nieuwerkerken, Terkelen en Kortenbos, de hoeven Schorreboes en Casselaer en de Metsterenmolen. Geografisch gezien behoort dit gebied tot het buitengebied van Sint-Truiden, op 5 km ten noorden van het stadscentrum. De omgeving is er dun bebouwd, weinig dooraderd met wegen en goed voorzien van erfgoedsites en relicten. Tot in de 18de eeuw kwamen op de hoger gelegen heuvelruggen tussen rivieralleen bossen voor, die intussen grotendeels zijn verdwenen. Alleen in de omgeving van Nieuwenhoven hield een vrij groot boscomplex stand. Dit bos vormt in combinatie met Nieuwenhoven, het middeleeuwse abdijsgebied van de Sint-Trudo abdij, de kern van de ankerplaats.

Is gerelateerd aan

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar, als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij.

Is aangeduid als

- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)** Heden liggen rond de voormalige abdijgebouwen van Nieuwenhoven enkele vijvers die het restant vormen van een heus vijvercomplex (11,7 ha), waarvan het bestaan zeker tot de 17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar waarschijnlijk ook al vroeger bestond. De vijvers werden aangelegd in opdracht van de abdi van Sint-Trudo, die het abdijsdomein in Nieuwenhoven bezat.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135427>

Kasteeldomein Nieuwenhoven

Beknopte karakterisering

Typologies boswachterswoningen, conciërgewoningen, dreven, hekken, hekpijlers, ijskelders, tuinbruggen, vijvers, cascades, private parken, ommuurde moestuinen, fruitbomen, tuin- en parkbeplantingen

Datering tweede kwart 19de eeuw, derde kwart 19de eeuw

Beschrijving

Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar, als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij. Kasteel, kasteelboerderij en park in privébezit, bossen en landerijen nu Provinciaal Domein Nieuwenhoven. Interessante evolutie: een geometrische aanleg een eerste maal vóór 1825 in vroeg-landschappelijke stijl als 'Engels' park herzien en een tweede maal in landschappelijke stijl met riant karakter tussen 1860 en 1878, gelijklopend met de aanpassing en aankleding van de gebouwen en met de opdeling van het erf in een erekoer en boerenerf. Deels omwalde, deels ommuurde voormalige moestuin.

Nieuwenhoven als abtelijk hof van plaisantie

Het landgoed Nieuwenhoven ligt ten noorden van Sint-Truiden, in een gaaf, golvend landschap met uitgestrekte bossen, tussen Engelbamp ten westen en de Hasseltsesteenweg ten zuidoosten, en ten noorden van de Kelsbeek. Het strekte zich eertijds in noordelijke richting uit tot de gemeentegrenzen van Nieuwerkerken, Wijer en Kozen, in zuidelijke richting tot in Kortenbos, de Senselberg en de Bornedries.

De huidige hoofdtoegang naar het privégoed, vanaf de Engelbamp, bestond reeds tijdens het Ancien Régime, zoals uit de kaartboeken van de abdij blijkt. De 17de-eeuwse toestand herkent men op de Ferrariskaart (1771-1775). Uitgestrekte productiebossen, akkers en weilanden liggen bij het gebouwencomplex met een rechthoekige geometrische configuratie binnen een deels dubbele omgrachting. Het abtelijk huis van plaisantie lag links van het poortgebouw op de oostzijde van het erf en het U-vormig neerhof aan de westkant. Dit sloot aan bij het poortgebouw aan de noordzijde van het erf. Binnen de omgrachting lagen een eilandtuin ten zuiden (nummer 41 op de figuratieve kaart) en een moestuin ten westen (nummer 35) en er buiten rechthoekige visvijvers, dreven, boomgaarden en een lustbos.

Philippe de Corswarem (1759-1839) tekende Nieuwenhoven in de beginjaren 1800 uit het noordoosten, in een configuratie die vandaag nog herkenbaar is: een gemetselde brug over de gracht naar een poortcomplex met hoektoren, een verbindingsvleugel naar het vrij eenvoudige L-vormig kasteel met classicistisch karakter, 18de-eeuws van uitzicht, een aanleunende kapel (te oordelen naar de apsisvorm) en een muur bij de gracht. Helaas bracht hij niet in beeld wat achter deze muur lag. Immers, bij de vernieuwing van het kasteel ten tijde van abt Jozef van Herck (1751-1780) was er blijkbaar ook een nieuwe tuin gepland, zichtbaar vanuit de oostelijke ramen. Dat is tenminste wat men mag afleiden uit de brief van 22 februari 1792 die een zekere de Malsen naar zijn opdrachtgever stuurde: "Wij zijn verwondert geweest over het groot werk dat ul. in den wintertijt begonst hebt en alreets soo veere gebraght hebt. Sende al de plans die ul. mij gesonden hebt waer ick met haest uijtgeteekent hebbe den hof ende dreften die volgens mijn concept souden moeten gemackt worden. Het soude misschien mogelijk sijn dat de dreften souden op eenige vijvers vallen, sulckx en kan geens beletten vermits deze dreften altijt het selve perspectief behouden oft daer eenen veijver tussen beijders is oft niet. Ul sal den hof misschien wat groot vinden, maer moet noteeren dat ul in den hof kan plantagien maeken en pepiniers gesepareert met haegen gelijk alreets uijt geteekent staet in het groen. Voorders de veijvers geteekent in het blauw, kan ul soo breet oft soo smal maecken als het ul gelieeft. Ul sal oock zien dat den veijver van den nieuwen hof int blauw geteekent sigh verheft in den ouden veijver achter het casteel, ick en weete niet oft sulckx kan bestaen vermits mij dunckt, dat den ouden veijver veel laeger ligt als dan anderen, die soude moeten gemaekt worden om den hof, in den bos soude den nieuwen wert moeten gereculeert worden naer den nieuwen hof toe om tussen de twee een separatie te laeten oft wel het waeter soude van twee canten met mueren tegen gehouden worden het welck een spetre van cascade soude formeeren. Ul sal oock bevinden dat ick de jonge drift continueere tot aen den grooten wegh; t'is waer dat sijn in de rechte directie niet en valdt maar het verschil is seer kleejn. Wat aengaet de andere drift die ick geteeken hebbe tot aen den grooten wegh, waer in den grooten wegh geteeken staet een x die sal ul doon executeeren is dat ul sulckx goetd vindt. Is dat ul mijn concept approbeert soo kan ul den veijver op het casteel aentrecken volgens ul goetduncken. In het middel van den nieuwen hof heb ick eenen bassin geteekent in het blauw, dien kan dienen voor een fonteyn oft tot gemaek van den hof, sulck soude altijt een embellissement sijn voor den hof, ul kan daer in doon volgens goetduncken ...". Uit de "Memorie van mangelinghe gedaen tegen den eerweerdige heer rentmeester van het clooster van Sint Trudo tot Sintruyden" van 10 maart 1791, mag men concluderen dat de nodige gronden geruild werden. Tussen 1788 en 1791 kocht de abdij bovendien meerdere stukken grond van de stad.

Deze nieuwe tuinaanleg gebeurde blijkbaar toen Nieuwenhoven van abtelijk hof van plaisantie evolueerde naar vaste verblijfplaats van de Sint-Truidense abten. Bij de Franse revolutie werd Nieuwenhoven in 1793 verkocht aan een burger, Neys genaamd. Philippe de Corswarem begreep dit, te oordelen naar zijn notitie bij zijn tekening, als Meeus, die hij als opkoper van het nationaal goed vermeld, en zijn dochter, mevrouw Travers, als zijn erfgename.

De vroeg-landschappelijke aanleg

Op het Primitief kadasterplan van 1825 leest men de eerste verlandschappelijking af, die gebeurde ten koste van de geometrische oostelijke vijvers. De geometrische gracht van de Ferrariskaart (1771-1775) werd ten zuiden verbreed tot vijver en ten oosten hertekend tot een halfcirkelvormige grachtarm. Ten oosten van het kasteel lag een tuin (perceel 237, 'den nieuwen hof' van de Malsen), zoals ook ten zuiden (nr. 239, 240) en over de L-vormige restant van de gracht was er een lusttuin (nr. 242). De moestuinen van op de Ferrariskaart (1771-1775) bleven bestaan (nr. 232 en 233). De boomgaarden (nr. 230, 231 en 223) van de abdiatlas eveneens. De zuidelijke uitbreiding van het kasteel maakte van het erf een volledig omsloten binnenkoer, die blijkbaar al wel visueel naar functie te onderscheiden was als kasteelplein (nr. 236) en als boerenerf (nr. 235). Aan de overzijde van de oostelijke gracht strekte zich een grasveld (nr. 217) uit met zichtassen naar het oosten, tussen de Wisseweide, de Osseweide en het Ravenbos.

Deze vroeg-landschappelijke toestand of 'Engelse tuin', werd ook op de kaart van Bonniver (circa 1825) en door Vander Maelen (1845-1850) genoteerd. De Primitieve legger uit 1844 kende de weduwe van generaal Jacobus Travers, schoonzoon en erfgenaam van de familie Neys (Symphorosa Niesse), uit Luik als eigenaar. Etienne Jacques Travers (1765-1827) werd als Fransman geboren, diende in het Franse leger, ook onder Napoleon, volgde in 1807 Napoleons broer Louis Bonaparte naar Holland en werd in 1810 als baron van Jever geadeld. Hij diende ook in het keizerlijk leger en werd in Waterloo gewond en trad in 1816 in dienst van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Hij stierf in het kasteel van Nieuwenhoven.

Nieuwenhoven neogotisch aangekleed

De schoonzoon van de weduwe Travers, Charles Whetnall (1811-1882), van Engelse afkomst, vanaf 1851 baron, buitengewoon afgezaant en gevolmachtigd minister van koning Leopold I, erfde het kasteel in 1859. Het onderging in 1861 een neogotisering naar ontwerp van architect Isidoor Gérard (1819-1881). Zijn opvolger en zoon Edmond Whetnall (1843-1913), naast senator en provincieraadslid ook burgemeester van Nieuwerkerken, liet eveneens zijn sporen na in het domein. Hij vererfde het aan zijn zoon baron

Edouard Whetnall en zijn schoonzoon baron Armand de Moffarts, tot wiens familie het nog behoort. De Engelse wortels van de opdrachtgever spreken uit de aanleg, de verbouwing en de aankleding. De iconografie toont het in de diepte en lengte vergroot kasteel met vier hoge torens onder koepelvormige daken met topversiering, neogotische nissen en omlijstingen aan vensters en deuren, een gevelbreed terras aan de oostgevel met trap naar het park, een tweede terras ten zuiden en een monumentale brug over de zuidelijke vijver. Deze wijzigingen werden in 1868 gekadastréerd. Twintig beelden van historische personages uit de nationale, de Franse en de Engelse geschiedenis sierden de nissen en ook de vernieuwde brug. Ze zijn van beeldhouwer Cornelis Janssens uit Sint-Truiden en van uitstekende artistieke kwaliteit. De bestaande dienstgebouwen werden toen pittoresk aangekleed met schermgevels. Inspelend op de historiserende mode kreeg de moestuin aan de straatzijde (Engelbamp) zelfs een versterkt karakter met gekanteelde torens en schietgaten. Gelijktijdig schermde een nieuw gebouwde koetshuisvleugel, dwars op het rechthoekig erf ingeplant, de mesthoop voor de kasteelbewoners af. Zo verkreeg men de toestand die nog steeds bestaat: aan de herenkant de geplaveide erekoer met rechthoekig centraal grasveld en bloemenrabatten tegen de gevels en aan de pachterskant het gekasseide erf met mesthoop bij het 17de-eeuws neerhof.

Emile de Damseaux bezocht Nieuwenhoven in de jaren 1870 en beschreef het als volgt: “ *Un parc immense, largement tracé, des eaux magnifiques, des horizons étendus, des pelouses admirables, un terrain légèrement accidenté servent de cadre au château, un des plus vastes du pays. Un pont monumental et décoré de statues donne accès au château qui remplace aujourd'hui l'humble et tranquille maison des champs que les abbès de Saint Trond possédaient autrefois ...*”.

De hoofdvlleugel van het kasteel brandde in januari 1932 af. Hij werd in vereenvoudigde vorm en gereduceerd volume wederopgebouwd, met als model de Corswarems tekening (1759-1839) maar met toevoeging van de bijkomende zuidelijke polygonale hoektoren. Deze wederopbouw werd pas in 1957 gekadastréerd. De beelden uit de nissen staan sedertdien in het stadhuis van Sint-Truiden opgesteld. Een voormalige hekpijler van bekapte blauwe hardsteen werd herbruikt in de bloemenborder aan de voet van de nieuwe toren.

De toegangen en de moestuin

De huidige toegang tot het gebouwencomplex gaat terug tot het Ancien Régime. Een L-vormige, heden gekasseide weg, leidt over de drooggevallen noordelijke kasteelgracht naar het poortgebouw en het nu opgedeeld erf. Ten noorden, tegenover en in de as van het oude poortgebouw, staat een roestig smeedijzeren spijlenhek uit de tweede helft van de 19de eeuw. Het was de 'barrier' van de voormalige fruitweide, een boomgaard (nu weide) die teruggaat tot de 17de eeuw (de '*grooten nieuwen boomgaard*'), waarop ook koeien graasden. Bijgevolg was een afsluiting nodig om de dieren op de weide te houden. Zware vierkante hekpijlers van baksteen met recente dekplaat, vierkante hekstijlen met acanthusknopbekroning en rechte onder- en tussenregel en licht gebogen bovenregel. Ronde onderspijltjes en spijlen met opengewerkte lanspunten, ondersteunende dubbele krul ter hoogte van de middenstijlen. Een tweede kleinere boomgaard voor kalveren en kleinvee (nu ook weide), lag bij het boerenhuis, naast de moestuin.

Hier, ten westen van het neerhof, situeert zich ook de uitgestrekte moestuin uit de tweede helft van de 19de eeuw. Hij ligt deels over de 17de-eeuwse moestuinsite heen en is nu nog slechts gereduceerd in gebruik. Op de zuidzijde is hij begrensd door de parkvijver, op de west- en noordzijde door hoge bakstenen muren die, inspelend op de neogotisering van het kasteel en de aankleding van de dienstgebouwen met schermgevels, aan de Engelbamp een uitgesproken versterkt karakter kregen met drie gekanteelde hoektorens, brede lisenen en schietgaten van mergelsteen, als ritmerende steunberen voor de hoge muur, en een brede toegang (nu zonder hek) in de noordelijke muur, tussen brede baksteenmassieven met kanteling en schietgat, als hekpijler. Tweede gelijkaardige toegang met genagelde houten poort ten zuiden. De overkragende pannenaafdekking in ezelsrug, het resterend rijshout en een overlevende geleide pereboom bewijzen dat het fruitmuren waren. Het kadaster noteerde in 1888 op de noordzijde nieuwe bijbouwsels, deels te lezen als serres, die nu verdwenen zijn.

Aan de Engelbamp, noordelijk van deze ingang, werd eveneens in de tweede helft van de 19de eeuw een kapel gebouwd in neogotische stijl, als markering van de nu in onbruik geraakte landweg richting Nieuwerkerken, waar Edmond Whetnall burgemeester was. Voorportaal met afsluithekje van wit geschilderd smeedwerk. Vierkante stijlen met acanthusknop, ronde onderspijltjes en spijltjes met lanspunt en liggende voluut ter ondersteuning van het klimmend beloop. Verzorgde marmeren vloer.

Een nieuwe hoofdtoegang voor het kasteel werd rond 1878 (jaartal op de portierswoning) getrokken vanaf de Hasseltsesteenweg, als een anderhalve kilometer lange gekasseide afbuigende laan door de kasteelbossen, de landerijen en het park, eindigend op het kasteelplein. Van de eens monumentale brug over de zuidelijke vijver en van het nieuwe poortgebouw naar het kasteelerf, bleven na de kasteelbrand van januari 1932 slechts povere restanten over. Het parement van witgekalkte bepleisterde baksteen met nagetrokken rode voegen en de zandstenen afdekking evenals een ingewerkte gotische nis met traceerwerk van kalkzandsteen, aan de noorderkant - mogelijk herbruikt materiaal - wijzen op de verzorgde detaillering, eigen aan die periode.

Het huidig kasteeldomein

Aan de steenweg wordt de nieuwe inrit aangegeven door twee vierkante pijlers met een parement van mergel, geringd met gebouchardeerde natuursteen en bekroond met een gesteelde bol op de geprofileerde deksteen van blauwe hardsteen. Nu Nieuwenhove genaamd, is het de toegang geworden voor het Provinciaal Domein, jong aangeplant als bruine beukendreef (*Fagus sylvatica 'Atropunicea'*). Bij de ingang werd een portierswoning gebouwd met bouwjaar 1878, waarvan het oorspronkelijk pittoresk karakter aangetast is door de recente vernieuwing van de dakpannen, het houtwerk en het voegwerk.

Het pittoresk karakter van de boswachterswoning met zijn dakvorm, volume en zichtbare boomstamstructuur in de gevels, werd daarentegen wel bewaard. Ze dateert uit dezelfde periode en lag aan de nieuwe toegangsweg. Ze hoort nu bij het provinciaal domein en is ingericht als Natuureducatief Centrum, met een recente tuin ten zuidoosten. Ook aan de Engelbamp ligt er een voormalige aanhorigheid met pittoresk karakter uit de tweede helft van de 19de eeuw, nu herberg 'Moeder Lambiek', naast een omhaagde

boomgaard met typische 'barrier'. De Nieuwenhovenwinning, aan Pannenoven gelegen, voorheen zichtbaar vanuit het kasteel en vanaf de nieuwe toegangsweg uit het zuidoosten kreeg, zoals de kasteelboerderij, een eveneens architecturaal verzorgde schermgevel met neogotische inslag.

Ten noorden, aan de oostelijke wandelweg rond de parkvijver, ligt haaks op de weg een nu dichtgemetselde ijskelder van baksteen met ingekort sas. De heuvel die hem beschermt, is begroeid met zomereik (*Quercus robur*), gewone beuk (*Fagus sylvatica*) en gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*).

Het park in landschappelijke stijl met golvende grasvelden, solitairen, geïsoleerde bomengroepen en bochtende paden en wandelwegen, werd in 1860-1868 aangelegd, vertrekkend van de geometrische toestand en van de eerste verlandschappelijking van voor 1825. Het uitgestrekte park, nu verwilderd, strekt zich uit ten noorden, ten oosten en ten zuiden van de gebouwen, en gaat over in loof- en naaldhoutbossen: het Galgenbos ten noordoosten, het Kalverbos ten oosten en het Kraaienbos ten zuidoosten. De monumentale bomengroepen bezitten opvallende kleurschakeringen en kruinvormen. Het grasveld ten oosten aansluitend bij het kasteel, waar de abtstuijn zich bevond, bleef als open plek bewaard en zo ook de doorzichten ten noorden en oosten. De overige grasvelden zijn nu omgezet in laagstamboomgaarden en verder zijn er ook aanplantingen met Canadapopulier als productiehout.

De van oost naar zuid opeenvolgende, uitgestrekte landschappelijke vijvers werden verkregen deels door demping, deels door verbreding of omwerking van het oude geometrische grachtensysteem, de geometrische viswaters, de vroeg landschappelijke vijver en de oostelijke halfronde gracht. De noordelijke en westelijke gracht zijn nog zichtbaar in het microreliëf. De vijvers zijn dus in twee fasen tot stand gekomen en nu gedeeltelijk verland. Dit is ondermeer het geval voor de grote parkvijver ten zuiden van het kasteel. Deze ontsprong ten oosten, aan de rand van de begroeiing, uit een kunstmatige rotscascade. Die maakt nu nog deel uit van een opgeworpen heuvel met twee ruggen, waartussen een wandelweg loopt. De concave keermuur van 17 meter lang en 4 à 5 meter hoog is gebouwd in baksteen met een natuurstenen rotsparement van Ardense kalksteen. Een gietijzeren buis voor watertoevoer is zichtbaar, hoger dan de recentere betonnen put. Zou deze waterval terug kunnen gaan op de 'spetre van cascade' die de Malsen in 'den nieuwen hof' van de abt sugereerde?

De rotscascade aan de ene zijde en de neogotische brug aan de andere kant van de parkvijver kan men lezen als het 'natuur' versus 'cultuur'-aspect in de landschappelijke aanleg, een tegenstelling die in de romantische periode de geesten aansprak en bezighield. Het in Tudorstijl aangeklede kasteel, de aangebrachte schermgevels, de vijver met waterval en de brug, de zichtassen en bomen moeten in het riante park een buitengewone scène hebben gevormd met pittoresk karakter.

Op de Dépot-kaart (opname 1871, uitgave 1877) verschijnt het domein in zijn landschappelijke aanleg met een verspreid, lusvormig padenpatroon doorlopend tot in het Galgenbos en het Kalverbos, de uitgestrekte ongeveer 8-vormige vijver ten zuiden van de gebouwen en de nieuwe toegangsweg naar het zuidoosten. De schermvleugel op het erf is dan nog niet gebouwd, de gracht tussen de moestuin en de boerderij is nog niet droog. Op de ICM-kaart (revisie 1886, uitgave 1897), die een duidelijk onderscheid maakt tussen de parkbeplanting en het bos, staan de gebouwen die de binnenkoer verdelen wel genoteerd. De parkweg naar het zuidoosten kreeg een westelijke aftakking in functie van de nieuwe in 1878 gerealiseerde nieuwe inrit aan de Hasseltsesteenweg. Op de stafkaart (revisie 1932, uitgave 1949) is het padenpatroon in het park sterk gereduceerd en is de meest zuidelijke vijver verland.

De omzetting van de grasvelden, de verlanding van de vijver en de begroeiing van de cascade samen met de algehele verwildering van het park maken de structuur nu moeilijk leesbaar. Bij de verkoop van de bossen aan het provinciebestuur is geen rekening gehouden met de eigenheid en de grenzen van het park. De rotscascade behoort nu bijvoorbeeld tot het Provinciaal domein. De oostelijke wandeling rond de parkvijver, die in 1996 nog bestond, werd daardoor afgesneden en is overgeleverd aan verwildering.

Ontwikkelingen in de landbouw, vooral in de fruitteelt, lieten in het park van Nieuwenhoven hun sporen na. Aanvankelijk een nevenproduct van de landbouw, in de vorm van hoogstam met onderbegrazing (hier de fruitweiden met 'barrier') werd de fruitteelt op laagstam de hoofdproductie op een fruitbedrijf. Om geen landbouwgrond te verliezen, namen laagstammen de gazons van het park in en werden boomgaarden weiden. De 'barriers' die de runderen eertijds op de wei hielden, blijven als sprekende getuigen over. Als een typisch element in het landschap van de fruitstreek en als relict en getuige verdienen ze bewaring en herwaardering.

De nieuwe toegang aan de Hasseltsesteenweg bracht niet enkel de spoorlijn naar Hasselt en de halteplaats in Kortenbos dichterbij, maar betekende, zoals de schermgevels en de verdeling van het erf, ook dat bezoekers de confrontatie bespaard werd met de minder aangename kanten van het boerenbedrijf. De maatschappelijke afstand tussen kasteelheer en boer die parallel met de groei van kapitalisme en industrialisatie toenam, kreeg hier zodoende ook ruimtelijk neerslag en architecturaal uitdrukking.

Bomen

Voorkomende soorten in het park zijn Amerikaanse eik (*Quercus rubra*) (191cm), bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), Canadapopulier (*Populus x canadensis*), gewone robinia (*Robinia pseudoaccacia*) (587cm), gewone beuk (*Fagus sylvatica*) (410,350 cm), gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*), gewone plataan (*Platanus x hispanica*) (293,256 en 248cm), grauwe els (*Alnus glutinosa*), Italiaanse populier (*Populus nigra* 'Italica'), Magnolia acuminata (179cm), naast tamme kastanje (*Castanea sativa*) (363cm), (273,388,437cm), zilverlinde (*Tilia tomentosa*) (283cm), zomereik (*Quercus robur*) (200,205,284,264cm).

- Koninklijke bibliotheek Brussel, Prentenkabinet, Postkaart B. Delée, Hasselt.
- Rijksarchief Hasselt, Fonds Abdij van Sint-Truiden, nr. 270, folio 15 (kaartboek van vóór 1690), nr. 271, folio 54 (kaartboek uit 1697), nr. 367 en nr. 583.
- Provinciale Bibliotheek Limburg, Dienst Documentatie, Postkaart E. Desaix, circa 1900.
- Kadasterarchief Hasselt, Primitief plan van Lecluyse, 1825, kadastrale opmetingsschets 1868.

- Annuaire de la noblesse de Belgique, 1854, 255; 1864, 270; 1899, 2615.
- SCHLUSMANS F. e.a. 1981: *Bouwen door de eeuwen heen 6N2*, Hasselt, 845.
- DE DAMSEAUX E. s.d.: *La Belgique pittoresque. Album illustré des châteaux. Provinces d'Anvers, de Limbourg en de Luxembourg. Notices et vues photographiées. Lithographies de M. VASSEUR de Tournai 1872-1878 5*, Mons.
- DE MAEGD C. en VAN DEN BOSSCHE H.J. 1999: Het kasteeldomein van Nieuwenhoven: Engelse schone schijn in een abtelijk buitengoed, *Brochure Open Monumentendag*.
- DRIESEN W. 1984: Nederlandse beeldsnijders te Sint-Truiden in de 2de helft van de 19de eeuw, *Historische Bijdragen*, Sint-Truiden, 153-157.
- DRIESEN W. 1998: De familie de Pitteurs-Hiégaerts in de 18de-19de eeuw: kasteelheren en landbouwers, *Sint-Truiden ingekaderd 1830-1914, Tentoonstellingscatalogus*, Sint-Truiden, 156-158.
- GACHARD P. 1832: *Le général Travers in Archives historiques et littéraires du nord de la France et du midi de la Belgique 1*, Valenciennes, 395-403.
- VANTHILLO C. 1998: Nederlandse neogotici in Sint-Truiden. De neogotische beeldhouwersateliers van Cornelis Janssen (1828-1895), Michel Hoeken (1827-1917) en Gerard Jansen (1836-1906), *Sint-Truiden ingekaderd 1830-1914, Tentoonstellingscatalogus*, Sint-Truiden, 143.
- VAVEDIN E. 1993: Bosbeheer in het landgoed Nieuwenhoven tussen 1870-1970, *Kortenbos vroeger en nu*, Kortenbos, 286-307.

Is deel van

- **Nieuwerkerken, Wijer (Nieuwerkerken), Sint-Truiden, Zepperen (Sint-Truiden)** Dit gebied omvat een rijk en gevarieerd erfgoed: een oud boscomplex uit het bezit van de abdij van Sint-Trudo, afgewisseld met kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemien, Spinveld, Nieuwerkerken, Terkelen en Kortenbos, de hoeven Schorrebos en Casselaer en de Metsterenmolen. Geografisch gezien behoort dit gebied tot het buitengebied van Sint-Truiden, op 5 km ten noorden van het stadscentrum. De omgeving is er dun bebouwd, weinig dooraderd met wegen en goed voorzien van erfgoedsites en relicten. Tot in de 18de eeuw kwamen op de hoger gelegen heuvelruggen tussen rivieralleen bossen voor, die intussen grotendeels zijn verdwenen. Alleen in de omgeving van Nieuwenhoven hield een vrij groot boscomplex stand. Dit bos vormt in combinatie met Nieuwenhoven, het middeleeuwse abdijgoed van de Sint-Trudo abdij, de kern van de ankerplaats.

Omvat

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Restant van een boompoortje dat toegang gaf tot een boomgaard op het voormalige abdijsdomein Nieuwenhoven.
- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Tot eind 18de eeuw was het domein bij het buitenhof van de abdij van de Sint-Trudoabdij in Nieuwenhoven aan alle zijden begrensd door een dreef. Aan de westzijde grensde het abdijsdomein aan de historische dreef Engelbamp, die nu nog als een verharde weg met nieuw aangeplante bomen of houtkanten bestaat. Noord en oost omgrensde een dreef of pad het domein. Die dreef bestond uit een onverhard pad, een gracht en een houtkant van opgaande beuken of hakhout uit haagbeuk. Aan de zuidkant vormt de gekanaliseerde Kelsbeek de grens tussen abdijsdomein en andere bezittingen. Deze structuur is nog goed herkenbaar, hoewel op sommige plaatsen vervaagd. Binnen de contouren lag de kern van het abdijsdomein met het buitenverblijf van de abt, de hoeve, vijvers, begraasde hoogstamboomgaarden en akker 'Den Hulst'. In de 17de eeuw was de ruimte binnen deze begrenzing opener dan nu het geval is.
- **Engelbamp 55 (Sint-Truiden)** Sinds het vierde kwart van de 13de eeuw speelhof en zomerverblijf van de abten van Sint-Truiden. De huidige hoeve werd gebouwd door abt Hubert Germeys, het kasteel door abt Jozef van Herck.

Is gerelateerd aan

- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)** Rond de voormalige abdijsgebouwen van Nieuwenhoven liggen enkele vijvers die het restant vormen van een heus vijvercomplex (11,7 ha), waarvan het bestaan zeker tot de 16de-17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar dat waarschijnlijk ook al vroeger bestond. De vijvers werden aangelegd in opdracht van de abdij van Sint-Trudo, die het domein in Nieuwenhoven bezat. Ze ontstonden door de opstuwning van het water in de vallei van de Kelsbeek. In het voormalige abdijsdomein hadden de vijvers ongetwijfeld een esthetische waarde, maar ook een nutsfunctie als visvijver.
- **Engelbamp (Sint-Truiden)** Ten noorden van Sint-Truiden ligt in noord-zuidrichting een historische wegtracé dat op basis van historische kaarten zeker tot in de 17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar vermoedelijk een vroegmiddeleeuwse oorsprong kent. Deze weg zou al van in de vroege middeleeuwen in het verlengde van een Romeinse weg van Hoei over Landen-Velm en Sint-Truiden zijn aangelegd. Ter hoogte van Nieuwenhoven heet dit wegtracé Engelbamp. Langs dit tracé vestigde de abdij van Sint-Truiden haar buitenverblijf en hoeve Nieuwenhoven. Onmiddellijk ten noorden van Nieuwenhoven vormde zich een holle weg in een geul op de flank van een hoogte, een uitloper van het interfluvium tussen Herk en Gete. Waar het wegtracé in deze geul ligt, komen langs beide zijden houtkanten op de hoger gelegen wegbermen voor.

Is aangeduid als

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar,

als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschema gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300064>

Oud bos, kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Terkelen, Nieuwerkerken en Kortebos

Beknopte karakterisering

Typologies [abdijdomeneinen](#), [kasteeldomeinen](#), [ruggen](#), [bossen](#), [middelhoutpercelen](#), [holle wegen](#), [houtwallen](#), [oudbosvegetaties](#), [oude bossen](#), [parken](#), [vijvers](#)

Datering [middeleeuwen](#), [19de eeuw](#), [17de eeuw](#)

Beschrijving

Dit gebied omvat een rijk en gevarieerd erfgoed: een oud boscomplex uit het bezit van de abdij van Sint-Trudo, afgewisseld met kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nonnemielen, Spinveld, Nieuwerkerken, Terkelen en Kortebos, de hoeven Schorrebos en Casselaer en de Metsterenmolen. Geografisch gezien behoort deze omgeving tot het buitengebied van Sint-Truiden, op 5 km ten noorden van het stadscentrum. De omgeving is er dun bebouwd, weinig dooraderd met wegen en goed voorzien van erfgoedsites en relictten. Tot in de 18de eeuw kwamen op de hoger gelegen heuvelruggen tussen riviervalleien bossen voor, die inmiddels grotendeels zijn verdwenen. Alleen in de omgeving van Nieuwenhoven hield een vrij groot boscomplex stand. Dit bos vormt in combinatie met Nieuwenhoven, het middeleeuwse abdijsgebied van de Sint-Trudo abdij, de kern van het hier voorgestelde gebied.

Ruimtelijk situeert dit gebied zich op de westelijke flank van het interfluvium tussen de Herk (oost) en de Gete (west). Het zacht glooiende reliëf wordt bepaald door beken die op de flank van dit interfluvium ontstaan. De drie beken, Kelsbeek, Raasbeek of Grondbeek, Boredriesbeek, behoren tot het stroomgebied van de Gete. Het hoogste punt (80m) ligt bij het gehucht de Heide, het laagste punt (35m) in de vallei van de Kelsbeek. Het gebied dat nu als het provinciaal domein Nieuwenhoven bekend staat, is een zacht hellend gebied met een hoogteverschil van ongeveer 40 meter. De bodem bestaat vooral uit vochtige tot natte zandleembodems, maar plaatselijk zijn ook kleilagen met kleine fossiele schelpjes aanwezig en bovenaan in het domein komen volledig zandige substraten voor (Dupae 2010). Het hier afgebakende gebied bevindt zich op de overgang tussen de Hagelandse zandleemstreek in het noorden en het Haspengouwse leemlandschap in het zuiden, gekenmerkt door Brabant leem met een ontkalkt bovengedeelte en een kalkrijk ondergedeelte. Deze (zand)leemafzettingen werden tijdens de jongste ijstijd (weichseliaan, würm, 116.000 tot 11.700 jaar geleden) afgezet (Goossens 2007). De dikte van het leempakket kan sterk variëren, maar in het algemeen wordt voor dit gebied een pakket van 1 tot 4m verwacht. Op de flanken van het interfluvium dagzomen tertiaire kleien (Stevens 1985).

Cultuurhistorisch landschap

Bewoningsgeschiedenis

Van de prehistorische bewoning zijn weinig sporen of structuren gekend. Binnen de contouren van het hier afgebakende gebied zijn enkele losse vondsten gekend uit het neolithicum, een munt uit de Romeinse periode en een laatmiddeleeuwse lakzegelstempel. Hoewel Sint-Truiden mogelijk een Romeinse kern heeft (De Winter 2010, 41), gaat het ontstaan van het huidige stadje terug tot de merovingische periode, met name tot de stichting van de abdij Sint-Truiden in 664. Het huidige Sint-Truiden is als nederzetting rond de abdij uitgebouwd. De vestiging van het klooster situeert zich in een hele reeks stichtingen van benedictijnergemeenschappen in de 7de-

8ste eeuw in onze regio (Charles 1965, 76). De precieze ligging en uitgestrektheid van dit domein is onbekend, maar afgaande op de verspreiding van het tiendenbezit van de abdij –een beproefde methode om de omvang van een villa of domein te bepalen (Verhelst 1993, 26)- zou dit domein rond Sint-Truiden hebben gelegen, het verst uitstrekkend naar het zuiden (tot Velm-Aalst-Engelmanshoven) en tot Melveren en Metsteren in het noorden.

In de omgeving liggen verschillende kleine parochies, die in de mate dat het ontstaan ervan kan worden gedateerd, een indicatie geven over de historische ontwikkeling van de bewoning sinds de middeleeuwen. De kerk van Melveren is een oude parochiale kerk, waarvan het bestaan vermoedelijk tot begin 10de eeuw kan worden teruggevoerd (Simenon 1908, 113). Ze hing af van de abdij van Sint-Truiden, die de tienden in de parochie Melveren inde. De parochie Melveren omvatte ook het gehucht Metsteren. Nieuwerkerken wordt voor het eerst als parochie vermeld in 1139, Kozen in 1208 (Piot 1870, 48). Terwijl de heerlijke macht in de meeste omliggende parochies tot het graafschap Loon behoorde, viel Nieuwerkerken onder het gezag van het Sint-Lambertuskapittel van Luik. De parochie Kortenbos kwam tot ontwikkeling vooral sinds de opkomst van een druk bezocht Mariabedevaartsoord in de 17de eeuw.

Hoe het abtjiedomein rond Nieuwenhoven tot stand kwam

De kern van het hier afgebakende gebied bestaat uit het domein Nieuwenhoven, een kasteel met hoeve en bijhorende gronden. De historiek van dit domein is verbonden met dat van de abdij van Sint-Truiden, omdat het er één van de bezittingen van was. Wanneer de abdij de oudste kern van domein Nieuwenhoven verwierf, is onduidelijk (Hansay 1899, 1-21). Kort na zijn ontstaan (°664) werd de abdij rijkelijk begiftigd met gronden en domeinen, waaronder verschillende in de omgeving van Sint-Truiden (Hansay 1899, Verhelst 1993). Mogelijk behoorden de gronden van Nieuwenhoven daartoe, maar dat blijft onzeker. Twee scenario's behoren tot de mogelijkheden: de abdij van Sint-Truiden bezat al vroeg (7de-12de eeuw) gronden bij het huidige Nieuwenhoven waarop ze in een latere fase een hof ontwikkelde, of de gronden en het hof werden later (12de eeuw) aan de abdij overgedragen. Uit een 12de-eeuwse beschrijving van de domeinorganisatie in Sint-Truiden blijkt dat de abdij nogal wat gronden en goederen in Melveren en Metsteren bezat, zoals een brouwerij, twee molens, zes mansi, tien curtis (Hansay 1899, 25-26). Vermits Nieuwenhoven tot de parochie Melveren behoorde (de Ferraris, kaartblad 150) is de kans groot dat Nieuwenhoven toen al tot de bezittingen van de abdij van Sint-Truiden behoorde. Feit is dat de abdij van Sint-Truiden al van in de 13de eeuw een 'hof' (curtis) genaamd Nieuwenhoven bezat.

Het toponiem 'Nieuwenhoven' wijst op een tweefasige ontwikkeling, waarbij het 'nieuwe hof' uit een oud hof is ontstaan. In de omgeving was tot in de 17de eeuw de locatie van een omwalde of omgrachte site 'Aldenhof' bekend, op een halve kilometer afstand van Nieuwenhoven (S.n. 2011, 174). De oudst bekende akte waarin het toponiem Nieuwenhoven voorkomt, dateert van 1305 (Piot 1870, 419). Volgens deze akte moesten de plundersaars van het hof Nieuwenhoven gevonnist worden. Zij hadden het hof waarin de abt van Sint-Trudo zijn toevlucht had gezocht, grondig geplunderd en werden daarvoor bestraft. Begin 14de eeuw diende het hof dus al als uitwijkmogelijkheid voor de abten. Na de plundering werd Nieuwenhoven versterkt en in 1340 gerestaureerd. Bij het buitenhuis van de abten hoorde ook een landbouwbedrijf, dat in 1492 werd vernietigd en heropgebouwd (Simenon 1912, 49, 54, 74).

Rond deze kern verwierf de abdij vooral in de 14de eeuw nog bijkomende gronden. In 1364 kocht de toenmalige abt van de gebroeders Van Cuyck, alias van Mierop of Mierhoop, ruim 46 ha landbouwgrond en 20 ha bos (Piot 1870, 577-582). Ten noorden van Nieuwenhoven ligt binnen de contouren van het oude abtjiedomein het Mierhoopbos. Wellicht gaat zijn oorsprong terug op die 14de-eeuwse aankoop. Drie jaar later kwamen daar nog ruim 47 ha beemden, vijvers en bos bij (Piot 1874, 21; Simenon 1912, 33, 102). Eerder had de abdij ongeveer 20 ha grond verworven in de omgeving rond Casselaer, later Casselaerheide genoemd, of kortweg Heide (1265: Simenon 1912, 30). De site rond Nieuwenhoven is dus een samengesteld domein, dat niet in één keer, maar door een slimme aankooppolitiek van de abdij van Sint-Truiden tot één samenhangend geheel is uitgegroeid. In de 17de eeuw bezat de Sint-Trudoabdij 430 ha grond bij Nieuwenhoven, waarvan 259 ha bos.

De vestiging van andere abtjiegoederen en adellijke landerijen

Nog meer abdijen vestigden zich in de omgeving. Met de oprichting van de [Casselaerhoeve](#) kreeg de cisterziënzerinnenabdij van Herkenrode hier vanaf het begin van de 13de eeuw vaste voet aan de grond (Verboven 2006, 62). De huidige imposante vierkantshoeve is 18de-eeuws, maar haar oorsprong gaat terug op een 13de-eeuwse bezitsoverdracht door de bisschop van Metz aan de startende abdij van Herkenrode (1214). In het begin van de 16de eeuw eeuw verplaatste de kloostergemeenschap de hoeve naar de huidige locatie in Kortenbos, nadat de 'oude winning' door de conflicten tussen het prinsbisdom Luik en de hertog van Bourgondië was verwoest. De oorspronkelijke locatie bevond zich bij de weg Heide, waar de bezittingen grensden aan die van de abdij van Sint-Truiden rond Nieuwenhoven. Rond Casselaer bezat Herkenrode heel wat gronden, vooral bos dat door begrazing tot struwelen degradeerde. De landbouwuitbating was vooral op veeteelt georiënteerd en werd er –maar in veel mindere mate- ook vis in [vijvers op de Kelsbeek](#) gekweekt.

Nog een cluster van abtjiezittingen bevindt zich rond het gehucht Metsteren. Daar vestigde zich in de 13de eeuw het benedictinessenklooster van [Nonnemielen](#). Dat klooster bestond eerst binnen de stadsmuren van Sint-Truiden en verhuisde rond 1231 naar Mielen, waar het in 1219 al een 'curtis' had verworven (Martens e.a. 1971, III). De abdij vestigde zich dus bij een bestaande landbouwuitbating. In de daaropvolgende decennia breidde het zijn bezittingen in de omgeving van de nieuwe vestiging uit. Nonnemielen verwierf gronden bij het nabijgelegen 'Scortbos', waarop waarschijnlijk later de hoeve [Schorrebos](#) ontstond, de [Metsterenmolen](#) (1270), Mielenbos dat in de 14de-15de eeuw Heymedellen werd genoemd (Bongaerts s.d., 57; Piot 1870, 577-582),... . Op vrij korte afstand van elkaar liggen nu nog altijd de voormalige abtjiegewoonden, de [hoeve](#) en de molen die van het klooster afhingen. De Schorreboshoeve bleef abtjiezit tot het einde van de 18de eeuw toen de site met 42ha bijhorende landbouwgronden werd verkocht (Pacquay 1929, 67). Nadien kwam de herenboerderij in privébezit. Ook de abdij van Nonnemielen werd onder Frans bewind net zoals alle andere religieuze goederen genationaliseerd en dan verkocht (S.n. 1890, 43). Naast de abtjiegewoonden hoorden bij het klooster 85 ha grond, waaronder 23 ha fruitweiden. De nieuwe eigenaar die het voormalige abtjiedomein kocht, splitste het goed op en bouwde op het westelijke gedeelte het kasteel [Spinveld](#). Ook Nonnemielen onderging een 'facelift'. De hoeve bleef behouden, maar op de plaats waar voorheen de

abdijkerk en het abdissenkwartier lagen, verscheen een neoclassicistisch kasteel met aanhorigheden. Zowel bij kasteel Spinveld als bij Nonnemielen lieten de eigenaars in de 19de eeuw de gebouwen vernieuwen en een park in landschappelijke stijl aanleggen. Tot op heden is de configuratie van voormalig abdijgoed met kasteel, landschapstuinen, molen en gehucht in een beekvallei goed bewaard gebleven. Kenmerkend voor het landschap in de omgeving van het voormalige abdijgoed Nonnemielen zijn de alluviale weilanden en akkers met afwateringsgrachten omzoomd door Canadapopulieren. De kleinschaligheid van het landelijke gehucht Metsteren is nog heel herkenbaar. Geografisch behoort de cluster rond de abdij van Nonnemielen tot de vallei van de Melsterbeek, die ook de Metsterenmolen voedt.

In Kortembos staat "De groeten Engel" waarvan de oorsprong teruggaat tot een 17de-eeuws hotel, voor de opvang van pelgrims die de [basiliek van Kortembos](#) bezochten. De daarbijhorende gronden en hoeve waren bezit van de abdij van Averbode en grensden aan die van het grondbezit van de Herkenrodeabdij bij de Casselaerhoeve. In de jaren 1820-30 verwierf de toenmalige eigenaar van het 'hotel' nog meer gronden –afkomstig uit het voormalige abdiydomein van Herkenrode- waarop een park in landschappelijke stijl werd aangelegd (De Maegd et.al. 2003, 131). De huidige configuratie van 'hotel' en park met vijver is 19de- en begin 20ste-eeuws.

Behalve abdiygoederen bestonden er ook adellijke landgoederen. Over het [kasteel van Nieuwerkerken](#) is weinig bekend. Afgaande op de bouwhistorische stijl en de sluitstenen in de gevels van de gebouwen gaat het om een gaaf bewaarde 17de-eeuwse gesloten en omgrachte hoeve. Een deel van het prekadastrale domein is in de loop van de 20ste eeuw verkaveld, met name het deel ten zuiden van de Oude Processieweg. Van het kasteel [Terkelen](#) (De Maegd e.a. 2003, 128) bestaat het park in landschappelijke stijl nog, maar het 19de-eeuwse kasteel is in 1948 gesloopt. In het ancien regime was het een adellijk landgoed.

De komst van al deze landgoederen bepaalt nog altijd een groot stuk het uitzicht van dit gebied. Tot in de 20ste eeuw overwoog het grootgrondbezit in dit gebied. De belangrijkste eigenaars waren de abdij van Sint-Truiden, de cisterciënzerinnenkloosters Nonnemielen en Herkenrode. Na de nationalisatie van de kloostergoederen op het einde van de 18de eeuw trad een nieuwe categorie grootgrondbezitters op de voorgrond, met name de welgestelde burgerij die erin slaagde om bij verkoop van de in beslag genomen religieuze bezittingen de vroegere abdiydomeinen te verwerven. Die bouwden ze tot kasteelparken om. Deze ontwikkeling verklaart waarom dit uitgestrekte gebied ten noorden van Sint-Truiden nog altijd weinig bebouwing kent. Waar abdiygoederen en kasteeldomeinen bestonden, is de open ruimte weinig door verkavelingen en bebouwing aangevreten.

Wetende dat 1° Nieuwenhoven en het Herkenrodedomein (Casselaer) ontstaan zijn uit middeleeuwse schenkingen door de bisschop van Metz en 2° de bisschop op zijn beurt in de 7de eeuw in bezit was gekomen van een uitgestrekt Merovingische domein bij Sint-Truiden (Charles 1965), mogen we aannemen dat het grootgrondbezit hier sinds de 7de eeuw onafgebroken heeft standgehouden.

Toponiemen

Het huidige bos rond Nieuwenhoven wordt Galgenbos of Mierhoopbos genoemd. Beide benamingen wortelen in het verleden. Pas in de 19de eeuw kreeg het bos ten oosten van de erfgoedsite Nieuwenhoven de naam Galgenbos, wat de naam was die het toenmalige kadaster eraan gaf. Voorheen was dat toponiem voor één bosperceel voorbehouden. Het volledige bos werd tot in de 18de eeuw Nieuwenhovenbos genoemd.

Mierhoopbos was de naam voor het beboste gebied ten noorden van de weg Heide. Het verwijst naar de familie de Mierop van wie de abdij van Sint-Truiden de gronden in de 14de eeuw verwierf.

14de-eeuws zijn de toponiemen Nieuwenhoven (nova curia), Casselaer (1214) Engelenbamp, Dodenberg, Heymendelle, (gebrand) Lindeken (Piot 1870, 577 ; Piot 1874, 21, 38). Van 15de- en 16de-eeuwse pachtcontracten kennen we de toponiemen Kruisveld, Zillen, Kelsbroek, Kraaibos (Simenon 1912, 36, 153). Aan de hand van 17de-eeuws kaartmateriaal (S.n. 2011; Stadsarchief Sint-Truiden, BG, 134bis) kan de oorsprong van veldnamen in het oosten van het gebied worden aangetoond, zoals Koeiweide, Kalverweidebos, Wijngaardveld, Lochteberg

Historisch landgebruik

Opvallend is de manier waarop het abdiydomein bij Nieuwenhoven in de 17de eeuw was opgebouwd. De abdiygebouwen waren omgeven door vijvers en begraasde boomgaarden. Daarrond kwamen akkers en beemden voor en perifeer overwoog bos (S.n. 2011, 174).

Vijvercomplex

Centraal lag een [vijvercomplex](#) (11,7 ha) langs en in het verlengde van de abdiygebouwen. De watertoevoer kwam vanuit twee posities: van de Kelsbeek en van twee hoger gelegen bronnetjes in het bos (>55m). De bronvijvers, waaronder de huidige Zwarte Vijver, bevonden zich aan de rand van een kleilaag waarop het grondwater als kwel uittrad. De wijers zelf lagen in cascade op een hoogte tussen 44,8 en 42,2m. Dergelijke ancien régime-visvijvers waren zo ontworpen dat ze gemakkelijk konden afwateren voor het oogsten van de vis. Op het laagste punt werd het water via een systeem van buizen of afwateringsgrachtjes naar de Kelsbeek afgevoerd. Ter hoogte van de abdiysite volgde de Kelsbeek een duidelijk gekanaliseerde loop. Vermoedelijk lag de natuurlijke loop van de Kelsbeek op het traject van de wijers en werd ten zuiden van de vijvers een parallelle beek aangelegd voor de doorstroming en de afwatering van het vijverwater (Stevens 1985, 21). Na het opgeven van de wijers is alleen het gekanaliseerde beekje blijven bestaan.

De vijvers hadden ongetwijfeld een esthetische waarde, maar ook een nutsfunctie als visvijver. Qua viskweek bestond een voorkeur voor karpers, een soort die in de 17de-18de eeuw regelmatig op het menu van kloosterlingen stond (Verboven 2006, 53, 57; Renes 1991, 89). Samen met de opheffing van abdijen eind 18de eeuw zijn ook vele van deze zoetwatervijvers verdwenen (Verboven 2006, 27-28, 32). Op het domein van Nieuwenhoven was dat niet anders. In 1825 waren nog maar twee van deze vijvers in gewijzigde vorm bij het kasteel bewaard. De anderen waren intussen gedempt, verbost of verland. Naar aanleiding van de parkaanleg bij het kasteel in 19de eeuw werd één van de vijvers gereactiveerd, maar even later weer opgegeven. De vijver ter hoogte van de weg 'Nieuwenhoven' is het resultaat van een ingreep na 1960. Hij werd op dezelfde plaats als de 17de-eeuwse Kantten Wijer uitgegraven. Momenteel is hij als

natuureducatieve vijver door de provincie in gebruik.

Nadat het water in de bovenloop van de Kelsbeek erg vervuilde, is in de jaren 1980 gekozen voor een scheiding tussen enerzijds de watertoevoer op het domein en anderzijds de Kelsbeek (Stevens 1985, 23-25; Stevens 1993, 270). Met dat doel voor ogen werden in het bos grachtjes en dammetjes aangelegd die op de bestaande waterhuishouding ingrepen. De slechte waterkwaliteit in de Kelsbeek maakte het leven van vis in de vijvers onmogelijk. De toevoer van water via de grachtjes op de flanken van het bos verbeterde de waterkwaliteit op de site aanzienlijk.

Bos en landbouwbedrijf

In het oosten van het abdijdomein bij Nieuwenhoven lag een nog vrij groot aaneengesloten bos, waarvan de Sint-Trudoabdij een groot deel in bezit had. Het 259 ha grote bos omvatte onder andere het Mierhoopbos, Donkelsbos, Negen bunder, Kraaienbos, toponiemen die tot op vandaag bestaan. Een ander deel van dat bos was eigendom van de Herkenrodeabdij, die hier in de omgeving het landbouwbedrijf Casselaer uitbaatte. Na de verplaatsing van de hoeve dicht bij het gehucht Kortenbos werd een deel van de landbouwgronden in de 17de-18de eeuw (opnieuw) tot bos omgevormd (ARA, Kaarten en plannen, nr. 2086).

Eik vormde de dominante boomsoort in de bossen die hoogstwaarschijnlijk als een gelaagd middelhout werden beheerd (Simenon 1912, 153-165). Dergelijke middelhoutbossen leverden zowel hakhout als constructiehout. Het bestaan van dat bos kunnen we zeker tot de 14de eeuw terugvoeren (Piot 1870, 577-582; Simenon 1912). In sommige publicaties wordt Nieuwenhovenbos geassocieerd met het 10de-eeuwse Bruderholt, een bos dat door Bertha van Vlaanderen aan de abdij zou zijn geschonken, maar dat is foutief. Bruderholt is waarschijnlijk een ander bos in de omgeving van Sint-Truiden, mogelijk in Brustem. De middeleeuwse kroniek van de Sint-Trudoabdij verhaalt wel over een bos in Melveren dat in de 10de eeuw aan de abdij zou zijn geschonken, maar de passage bevat teveel fouten en onwaarschijnlijkheden om geloof te hechten aan de nauwkeurigheid en authenticiteit ervan (Lavigne 1996, 221). De zogenaamde schenking komt enkel voor in de 14de-eeuwse aanvulling op de abdijskroniek. Een verhaal dat 400 jaar na de feiten komt en door geen enkele oorkonde of schenkingsakte kan worden bevestigd, strookt zelden met de realiteit. Vaak is het gefabriceerd om eigendomsrechten te laten gelden of om de glans van een luisterrijke geschiedenis over een goed te leggen. Dat Nieuwenhovenbos in de 10de eeuw aan de abdij is geschonken, is dus twijfelachtig. Maar toch mogen we ervan uitgaan dat Nieuwenhovenbos een oud bos is met middeleeuwse 'roots'. Misschien behoorde het zelfs tot het 7de-eeuwse domein dat de Frankische edelman Trudo afstond en waaruit de Sint-Trudoabdij ontstaan is. Dit is speculatief, maar zou wel kunnen verklaren waarom de omgeving van Nieuwenhoven nooit in een afzonderlijke schenkingsakte is voorgekomen (Grauwels J. e.a. 1993).

Aansluitend bij het bos lag de abdijshoeve van Nieuwenhoven, een landbouwbedrijf met een duidelijk gemengd karakter. Bij de hoeve hoorden akkers, hooiweiden en boomgaarden die door schapen of kalveren werden begraasd. Naarmate het bedrijf in de 16de eeuw in oppervlakte uitbreidde, kwam de klemtoon meer op veeteelt te liggen met een gemengde veestapel (schapen, koeien, varkens en geiten). Bepaalde beheerpraktijken moesten hun invloed op het landschapsbeeld hebben gehad: bossen en wegbermen werden begraasd en in het najaar dreef de pachter varkens in de eikenbossen. Dat droeg ertoe bij dat bossen minder dicht maar structuurrijker waren. Verder blijkt ook dat percelen werden omgracht en houtkanten op de perceelsscheidingen en op taluds voorkwamen.

Kleiwinning

Op de locatie waar nu de Zwarte Vijver zich bevindt, werd voor de 17de eeuw waarschijnlijk aan kleiwinning gedaan voor de lokale productie van bakstenen (toponiem kareeloven op kaart 1697: S.n. 2011, 174). Wellicht werden de bakstenen door de abdij van Sint-Truiden zelf gebruikt voor herstellingen of de constructie van nieuwe abdijsgebouwen, mogelijk voor de bouw van de 17de-eeuwse kasteelhoeve van Nieuwenhoven.

19de- en 20ste eeuwse ontwikkelingen van het kasteeldomein

Na de nationalisatie en de verkoop van het abdijdomein in 1797 kwam aan het eeuwenlang abdijsbeheer van de site abrupt een einde (S.n. 1890, 32). Nieuwenhoven werd verkocht en omgevormd tot een adellijk landgoed. Die verandering weerspiegelde zich ook in het gewijzigde landgebruik. Nabij het kasteel vervingen bos en graslanden de vroeger vijvers en boomgaarden (Kadasterarchief, primitief kadaster Sint-Truiden). Aan de rand van het domein vestigden zich in de 19de eeuw kortstondig kleine boerderijen, die voor enkele decennia akkers in het bos aanlegden. Een grotere pachtboerderij -[Nieuwenhovenwinning](#)- is één van de overblijvende constructies uit deze periode. Omdat het landbouwbedrijf in een zuidelijk georiënteerd zicht vanuit de kasteelhoeve lag, kreeg de gevel een verzorgde neoromaanse (*Rundbogenstil*) uitwerking. Andere uitbatingen, zoals het huidige [natuureducatieve centrum](#) en herberg '[Moeder Lambik](#)' zijn ook ontstaan als aanhorigheden bij het landgoed van Nieuwenhoven.

Parkaanleg

De eerste sporen van een aangelegde [tuin nabij Nieuwenhoven](#) dateren uit het laatste kwart van de 18de eeuw. Het kasteel was al vernieuwd en er bestonden plannen voor de aanleg van een tuin met zichtassen die in 1792 in aanleg was. Maar het is onduidelijk in hoeverre de tuinaanleg volledig werd gerealiseerd, omdat kort nadien kasteel en alle bijhorende abdijsgronden werden genationaliseerd en verkocht (1793). Feit is dat het primitief kadaster van 1825 de structuren op plan weergeeft, maar dat het gereduceerd kadaster de structuren als bos inkleurt (De Maegd e.a. 2003, 122). Het idee van een tuin bij het kasteel werd in 1860-68 weer opgepikt en verder uitgewerkt. Binnen de contouren van het vroegere domein werd in opdracht van de toen Engelse bewoners een Engels park aangelegd met lusvormige paden, kleine eilandjes van boomgroepen in grasland en bos aan de randen van het park (topografische kaart 1871). Het park was zowel in oostelijke als in zuidelijke richting uitgewerkt. Zichtassen hadden een afstand van ongeveer 350 tot 750m.

In de daaropvolgende decennia werd het park in oostelijke richting verder uitgediept. Dat gebeurde in twee keer: voor 1886 en voor 1932. De zuidelijke parkuitbouw werd opgegeven. Tegen 1932 waren de eerst geïsoleerde boomgroepen aaneen gegroeid en mee in het parkbos opgenomen. Na de brand van het kasteel in 1932 verboste het park verder en ging de 19de-eeuwse parkaanleg grotendeels verloren. De huidige configuratie van paden is niet meer representatief voor de parkstructuur van vroeger. Het is een

samensmelting van fragmenten van de voorbije 150 jaar. Ter hoogte van de Kelsbeek langs de Engelbamp ligt een klein restant van de vroegste parkaanleg, bestaande uit een pad, omgeven door geknotte taxussen in rijverband langs het pad.

Bos

In de 19de-20ste eeuw verminderde het bosareaal in heel Haspengouw (De Keersmaecker 2001). Tot voor die periode kwamen bossen vooral op de hoger gelegen delen tussen twee valleien voor (interfluvia). Alleen in Nieuwenhoven hield het ook nadien goed stand. Het huidige Nieuwenhovenbos omvat het Galgenbos, Mierhoopbos, Mielenbos en Mielenbroek. Met een oppervlakte van 259 ha is dat het grootste bos in een voor de rest bosarm Haspengouw. Het huidige areaal is het restant van het vroegere abdijbos, dat tot eind 18de eeuw bezit van de abdij van Sint-Truiden of Herkenrode was. In elk geval is het bos rond Nieuwenhoven een oud bos, dat al zeker eeuwenlang ononderbroken bebost is geweest, wat ook zichtbaar is in het voorkomen van verschillende plantensoorten die met oud bos worden geassocieerd (Dupae 2010).

De huidige, gevarieerde boomsoortensamenstelling is het resultaat van de aanplantingen die de eigenaar van het kasteel van Nieuwenhoven in de 19de en 20ste eeuw deed met het oog op de houtverkoop: fijnspar, grove den, lork met enkele oude exemplaren, tamme kastanje, canadapopulieren en witte abelen (Stevens 1985, 37-39). De percelen naaldhout (42 ha) in Mierhoopbos en Mielenbos zijn hoofdzakelijk in de 19de eeuw tot stand gekomen, hoewel ook al eind 18de eeuw grove den voorkwam (RA Hasselt, archief Benediktijnerabdij Sint-Truiden, nr. 585). Haagbeuken komen af en toe nog voor op perceelsscheidingen. Bijzonder zijn de geknotte haagbeuken op een oude [boswal](#) waarvan we het bestaan zeker tot in de 17de eeuw kunnen terugvoeren (S.n. 2011, 174). Deze knotten staan niet toevallig op de grens van het vroegere abtjiedomein. In het huidige bos komen hier en daar oude parkbomen voor die -afgaande op hun vorm- oorspronkelijk solitair moeten hebben gestaan en dus nog als restant van de vroegere parkaanleg (1932) kunnen worden beschouwd (Stevens 1985, 35; Stevens 1993, 265). Bijzonder is de 'dikke eik' op het kruispunt van sleepwegen in het bos (Stevens 1993, 303). Sinds de 165-jarige boom in 1995 afstierf, is hij tot kunstwerk omgevormd (Vavedin 1997, 328).

In 1972 kocht de provincie Limburg het domein Nieuwenhoven om verkaveling tegen te gaan (82 ha). Bij de verkoop aan de Provincie werden sommige onderdelen van het park doorsneden door de nieuwe eigendomsgrens. Het bos wordt sindsdien niet zozeer om zijn economische nutsfunctie beheerd. Het versterken van de natuurwaarden, natuureducatie en recreatie staan centraal. Momenteel behoort het bos als Grote Eenheid Natuur tot het Vlaams Ecologisch Netwerk waarin de functie natuur primeert. Het gaat om een waardevol bosgebied met eiken-berkenbos, zuur eikenbos, eiken-haagbeukenbos en alluviaal elzen-essenbos (Dupae 2010). Ruimer dan de contouren van het bos is het habitatrichtlijngebied waarin wordt gestreefd naar de instandhouding en het herstel van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Na de jaren 1960 werden de laatste resten van het Kraaienbos met laagstamboomgaarden beplant. In de laatste decennia breidde de fruitteelt oppervlakte in het algemeen uit binnen deze ankerplaats. Dat is dus nog een recente ontwikkeling.

Historische wegen

Van zuid naar noord loopt de weg van Sint-Truiden naar Herk door de ankerplaats. Deze weg zou al van in de vroege middeleeuwen in het verlengde van een Romeinse weg van Hoei over Landen-Velm en Sint-Truiden hebben gelegen (Charles 1965, 104). Ter hoogte van de abdijsite van Nieuwenhoven heet dit wegtracé [Engelbamp](#). Waar de weg het interfluvium tussen Herk en Gete bereikt, neemt hij de vorm van een holle weg aan. De verbindingsweg tussen Nieuwerkerken en Kozen/Wijer (nu [Heide](#)) bestond zeker ook al in de 17de eeuw (S.n. 2011, 153) en waarschijnlijk ook al in de 14de eeuw (Piot 1874, 21). Deze weg gaat in oost-westelijke richting over dezelfde uitloper van het hiervoor genoemde interfluvium. Ook hier heeft zich op de flank een holle weg ingesneden. Op de splitsing van de historische weg, genaamd Heide, waar de ene weg naar Kozen gaat en de andere naar Wijer, staat een gekandelaarde [kapelboom](#).

Voor het overige is de ankerplaats weinig met wegen dooraderd. Met uitzondering van de weg Nieuwenhoven komen de bospaden niet meer overeen met de vroegere tracés. Wat dat betreft is er weinig continuïteit. In het Mierhoopbos ligt nog een bescheiden relict van een 17de-eeuwse pad, nu enkel nog zichtbaar aan bescheiden verhoogde bermen te midden een bebost perceel. Met uitzondering van dit ene kleine relict is het wegtracé helemaal vervaagd. In de 19de eeuw was het pad al niet meer in gebruik (Atlas der Buurtwegen 1841).

De oorspronkelijke toegangsweg tot het kasteel Nieuwenhoven bevond zich aan de noordkant van de gebouwen. In de 17de eeuw lag die dwars op de Engelbamp, tegenover de locatie waar zich nu de kapel bevindt. Ruim anderhalve eeuw later lag de toegang dicht bij het kasteel, via een gekasseide weg, geflankeerd met lindebomen. Maar de grootste verandering volgde in de tweede helft van de 19de eeuw (1884) toen de toegang tot het kasteel aan de zuidzijde werd ontsloten via een gekasseide weg die op de Hasseltsesteenweg aansloot. Tot op heden vormt die de toegangspoort tot het domein Nieuwenhoven, visueel gemarkeerd door robuuste [pijlers](#) langs de steenweg.

Nog een opvallende dreef is die naar het voormalige abtjiedomein Nonnemielen. De gekasseide dreef omgeven met een rij platanen en een tweede rij geknotte linden sluit de site op de Diestersteenweg aan. Het tracé is zeker 17de-eeuws.

In de loop van de 19de eeuw kwamen ten oosten en westen van de ankerplaats twee grote steenwegen tot stand voor een betere verkeersafwikkeling, de Diestersteenweg en Hasseltsesteenweg. Deze namen de rol van de bestaande doorgangswegen van bovenlokaal belang over.

Zichten

Vanaf de openbare weg zijn er weinig zichtpunten op het abtjiedomein Nieuwenhoven, omdat de weg Engelbamp zich vanaf de noordelijke toegangsweg naar Nieuwenhoven insnijdt in de helling en de vorm van een holle weg aanneemt. Voor het overige onttrekken een fruitmuur en bos de gebouwen en vijvers aan het zicht. Belangrijker is de zichtrelatie tussen het kasteel van Nieuwenhoven en de 19de-eeuwse [Nieuwenhovenwinning](#). De voorgevel van deze winning werd naar aanleiding van de 19de-eeuwse parkaanleg rond het kasteel van Nieuwenhoven verfraaid omwille van deze zichtrelatie. Door de oprukkende bebouwing rond het abtjiedomein is deze zichtrelatie nu

nog moeilijk te herkennen, hoewel ter hoogte van de zichtas de huidige bomenrij duidelijk minder dicht is. Er is dus een kans om deze zichtrelatie te herstellen, zonder veel op bebossing te moeten inboeten.

Zichten vanaf het hoger gelegen interfluvium

Vanaf de hoogte op het interfluvium van Gete en Herk bestaan verschillende mooie zichten op de wijde omgeving die hoge mate bijdragen tot de landschapsbeleving van een reliëfrijk en landelijk landschap. Op de viersprong tussen Engelbamp en Heide leidt het uitkijkpunt boven op de schouder van de holle weg de blik naar het zuidelijk gelegen Sint-Truiden, waarvan de skyline op heldere dagen goed herkenbaar is. Aan het uitkijkpunt op de berm van de holle weg en fietspad Engelbamp bestaat een mooi zicht op het lager gelegen dorp met kerk van Nieuwerkerken. De omliggende laagstamboomgaarden zijn karakteristiek voor die omgeving. Vanuit de hoger gelegen posities langs de weg 'Heide' bestaat een mooi zicht op de lager gelegen dorpskern van Kortenbos met de basiliek als blikvanger.

Recente ontwikkelingen

Kasteel en hoeve zijn sinds 1873 privé eigendom geweest van de familie de Moffarts, die het goed in 2007 verkocht. Enkele decennia eerder had de familie het bos bij het domein al verkocht aan de provincie Limburg. Het provinciaal bosbezit rond Nieuwenhoven vergrootte tot een totaal van 126 ha door de aankoop van 30 bijkomende hectare in het 17de-eeuwse kasteeldomein (Schotsmans 1997, 338). De provincie zet in Nieuwenhoven in op natuur, natuureducatie en recreatie.

Sinds de verkoop wordt het kasteel door nieuwe bewoners bevolkt, is er een veefokkersbedrijf van Alpaca's geïntroduceerd en wordt een renovatieproject in het hoevegedeelte met verschillende privéwoningen uitgewerkt. Een deel is daar al van gerealiseerd. Een volgend renovatiedeel heeft betrekking op de centrale 'Tudor'-vleugel, waar privéwoningen en een brasserie zullen worden gevestigd. Het kasteel blijft privédomin, maar regelmatig worden de gebouwen voor historisch-toeristische rondleidingen opengesteld. De eigendomsoverdracht heeft nog tot andere wijzigingen geleid. Zo werd onder andere de moestuin verplaatst naar gronden ten noorden van het kasteel, werden boomgaarden rond het kasteeldomein gekapt en wordt heden een deel van de graslanden door Alpaca's en paarden begraasd.

- RA Hasselt, archief Benediktijnerabdij Sint-Truiden, nr. 516: Casselaerheide
- RA Hasselt, archief Benediktijnerabdij Sint-Truiden, nr. 571 Sint-Truiden: geschil tussen de abdij van Sint-Truiden en Nonnemielien over eigendomsrecht op de Heylmelsdelle, 1546
- RA Hasselt, archief Benediktijnerabdij Sint-Truiden, nr. 585: houtverkoopvoorwaarden Nieuwenhovenbos.
- Kadasterarchief Limburg, Leggers Sint-Truiden en Nieuwerkerken, model 208 en 209.
- Institut National de l'Information Géographique et Forestière, Saint-Mandé (France), Carte topographique de la partie de la Belgique comprise entre Gand et Tournay, Maestricht et Liège, levée par Villaret, Ingénieur du Roi, 1748, schaal 1:14.400, kaartblad 37.
- Algemeen Rijksarchief, Kaarten en Plannen, nr. 2086, Figuratieve kaart van verschillende stukken grond gelegen in Kortenbos, en waarschijnlijk behorend tot de abdij van St-Truiden, schaal 1:5745, 18de eeuw. [Nvdr: Klopt niet. Gronden behoren mogelijk toe aan Herkenrode en Oude Casselaerwinning bij Heide]
- Stadsarchief Sint-Truiden, Burgerlijke godshuizen van Sint-Truiden, nr. 134bis, Register van plannen der landelijke eigendommen der armentafels van Sint-Truiden, 1682-83, kartering 1687 door [Warnouts](#) .
- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000, kaartblad 127, Kasterlee, raadpleegbaar via <http://www.ngi.be/NL/NL1-4-2-3.shtm>
- Gereduceerde Kadasterkaart van België, Krijgsdepot, uitgegeven tussen 1845-1855, schaal 1:20.000.
- Topografische kaart van België, Philippe Vandermaelen, uitgegeven in 1846-1854, schaal 1:20.000.
- Topografische kaarten van België, Eerste editie, Krijgsdepot, uitgegeven in 1865-1880, schaal 1:20.000, kaartblad 33/2-3, 1871.
- Topografische kaarten van België, Derde editie, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1889-1900, schaal 1:20.000, kaartblad 33/2-3, 1886.
- Kaart van België, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1928-1950, schaal 1:20.000, kaartblad 33/2-3, 1932 en 1934.
- Kaart van België, Militair Geografisch Instituut, uitgegeven in 1949-1970, schaal 1:25.000, kaartblad 33/1-4, 1960.
- Digitale hoogtemodel van Vlaanderen, Vlaamse Milieumaatschappij, opname in 2001-2004, in rastervorm met resolutie van 5 x 5m.
- Digitale bodemkaart van het Vlaams Gewest, Albon Dienst Land en Bodembescherming, opgemaakt in 2014, schaal op 1:20.000, raadpleegbaar via de Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemverkenner, www.dov.vlaanderen.be
- Kaarten ontsloten via geoportaal Onroerend Erfgoed: <https://geo.onroerenderfgoed.be>
- CHARLES J.L. 1965: *La ville de Saint-Trond au moyen-âge. Des origines à la fin du XIVe siècle*, Bibliothèque de la Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Liège, 173, Parijs.
- DE MAEGD C., VAN DEN BOSSCHE H., DENEFF R. & VAN DEN BROECK M. 2003: *Historische tuinen en parken van Vlaanderen. Inventaris Limburg*, M&L Cahier 8.
- DE WINTER N. 2010: *Archeologische evaluatie en waardering van de abdijsite van Sint-Truiden (provincie Limburg)*, Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse Overheid, Ruimte en Erfgoed, Dossiernummer RE: 2010/ZN03, raadpleegbaar via <https://oar.onroerenderfgoed.be/item/318>
- DHONDT J. 1943: *Crisis van het grafelijk gezag in Vlaanderen na de dood van Arnulf de Eerste*, Bijdragen tot de geschiedenis en oudheidkunde, Gent.
- DUPAE E. 2010: *Een eerste beschrijving van de vroegere en huidige vegetatie van het bijzondere grasland vlakbij de Zwarte vijver*

in het Provinciaal Domein Nieuwenhoven (Sint-Truiden), VIO-ecologie, dd. 7 mei 2010 – 8 november 2010, onuitgeg. verslag VLM, S.I.

- GERITS J. 1993: Het Mariabeeld van 'Cortenbosch', *Kortenbos vroeger en nu: Bijdragen tot de geschiedenis en de heemkunde*, Kortenbos.
- GOOSSENS E. 2007: *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart: 33 Sint-Truiden*, Vlaamse overheid, dienst Natuurlijke Rijkdommen.
- GRAUWELS J.; VAN DER EYCKEN M. 1993: *Regestenlijst van de oorkonden van de benediktijnerabdij van Sint-Truiden (7 april 741-7 april 1360)*, (RA Hasselt, toegangen in beperkte oplage), Brussel.
- HANSAY A. 1899: *Etude sur la formation et l'organisation économique du domaine de l'abbaye de Saint-Trond depuis les origines jusqu'à la fin du XIIIe siècle*, Université de Gand. Recueil de travaux publiés par la Faculté de Philosophie et Lettres 22, Gent.
- LAVIGNE E. 1996: Kroniek van de abdij van Sint-Truiden. *Gesta abbatum Trudonensium*, 1 : 628 – 1138, *Maaslandse monografieën* 43.
- MARTENS J. & ZOETE A. 1971: *Regestenlijst der oorkonden van de Benedictinessenabdij te Nonnemielen bij Sint-Truiden*, Rijksarchief te Hasselt: Inventarissen 12, Brussel.
- NIJSSEN R. 2013: *Van grote en kleine komaf. Onderzoeksgids voor de geschiedenis van de kasteelbewoners van Haspengouw: Nieuwerkerken*, Sint-Truiden.
- NIJSSEN R. & VAN LAERE R. 2005: *Kastelen op papier: aquarellen van Limburgse kastelen uit de eerste helft van de negentiende eeuw*, Wijer.
- PACQUAY J. 1909: Les ventes de l' abbaye de Saint-Trond, *Bulletin de la société scientifique et littéraire du Limbourg* 27, 295-310.
- PACQUAY J. 1928: Les ventes des abbayes limbourgeoises, *Bulletin de la société scientifique et littéraire du Limbourg* 42, 25-52.
- PACQUAY J. 1929: De verkoop van domeingoederen in Limburg tot aan 't Concordaat, *Bulletin de la société scientifique et littéraire du Limbourg* 43, 57-81.
- PIEYNS-RIGO 1976: Abbaye de Saint-Trond, *Monasticon belge VI: Province de Limbourg*, Luik.
- PIOT C. 1870-1874: *Cartulaire de l'abbaye de Saint-Trond*, 2 dln., Commission royale d'Histoire. Collection de chroniques belges inédites 14, Brussel.
- RENES H. 1991: Oude visvijvers in Zuid-Limburg, *Bulletin Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 90, 115.3, 85-97.
- SCHOTSMANS E. 1997: Het nieuwe bosgedeelte van het provinciaal domein Nieuwenhoven in: *Kortenbos. Vroeger en nu. Bijdragen tot de geschiedenis en de heemkunde*, Kortenbos.
- SIMENON G. 1908: Notes pour servir à l'histoire des paroisses qui dépendaient de l'abbaye de Saint-Trond, *Bulletin de la Société d'Art et d'Histoire du Diocèse de Liège* 17.
- SIMENON G. 1912: *L'organisation économique de l'abbaye de Saint-Trond depuis la fin du XIIIe siècle jusqu'au commencement du XVIIIe siècle*, Académie royale de Belgique. Classe des lettres et des sciences morales et politiques et classe des beaux-arts. Mémoires. Collection in-8°; 10,2, Brussel.
- Sint-Truiden: werken aan de visvijver van Nieuwenhoven, artikel in website Limburgnieuws.be, <http://www.limburgnieuws.be/sttruiden/1412583160-werken-aan-visvijver-nieuwenhoven-a.html> (geraadpleegd op 21 oktober 2014).
- S.n. 1890: Beschrijving van abdijen, kloosters en kastelen als domein verkocht tijdens de Fransche Republiek met de verkoopacten, *De Maasgouw* 12, 31 mei 1890, 11, 43-44; 12, 19 april 1890, 8, 32.
- S.n. 2011: *Op grond van Sint-Truiden. De kaartenatlas van de abdij van Sint-Truiden 1697*, Limburgse studies 6, S.I.
- S.n. 2013: Domein Nieuwenhoven kijkt naar de toekomst, *Milieu en Natuur* 15.3, 3-4.
- STEVENS J. 1985: *Landschapswandeling Nieuwenhoven*, (Provinciaal natuurcentrum) Rekem.
- STEVENS J. 1993: Het landschappelijk en natuurlijk patrimonium van Kortenbos in: *Kortenbos. Vroeger en nu. Bijdragen tot de geschiedenis en de heemkunde*, Kortenbos.
- Studiegroep Omgeving 2000: *Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Structuurplanning Sint-Truiden*, (Onuitgegeven nota), Sint-Truiden, geraadpleegd op website op 25 november 2014, http://www.stro-o.be/files/CMS//r307-42_word6.pdf
- VAN DER EYCKEN M. 1985: *Het archief van de benediktijnerabdij van Sint-Truiden, 1: inventaris*, Brussel.
- VAN DER EYCKEN M. 2003: *Inventaris archief Administratie van de Registratie en Domeinen departement Nedermaas en provincie Limburg: centrale directie, 1796-1839*, Brussel.
- VAN OIRBEECK E. 1993: Het park van het kasteel "De Engel", *Kortenbos. Vroeger en nu. Bijdragen tot de geschiedenis en de heemkunde*, Kortenbos.
- VAVEDIN E. 1993: Bosbeheer in het landgoed "Nieuwenhoven" tussen 1870 en 1970 in: *Kortenbos. Vroeger en nu. Bijdragen tot de geschiedenis en de heemkunde*, Kortenbos.
- VAVEDIN E. 1997: De dikke eik wordt wodanseik in: *Kortenbos. Vroeger en nu. Bijdragen tot de geschiedenis en de heemkunde*, Kortenbos.
- VERBOVEN H. 2006: *De hoorn des overmoeds. Over landschappen en landgebruik op het abdijsdomein van Herkenrode*, onuitgeg. rapport in opdracht van de Stichting Vlaams Erfgoed en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, Leuven.
- VERHELST K. 1993: De domeingroep Halen. Een onderzoek naar de historisch-geografische, economische, politieke en religieuze structuren van de parochies Donk, Halen, Linkhout, Berbroek, Zelk, Schulen en Loksbergen tijdens de vroege en volle middeleeuwen, *Het Oude Land van Loon* 48, 3-187.

Van oudsher strekt zich ten noorden van Sint-Truiden een golvend, Haspengouws landschap van bouw- en weilanden uit, nu veelal ingenomen door fruitplantages, hier en daar met populieren omzoomd en afgewisseld met uitgestrekte maar ook kleinere oude bossen. Het beschreven landschappelijk geheel rond het centrale Nieuwenhoven wordt begrensd door de bebouwing van naburige dorpen en

wegen - waar plaatselijk (soms omhaagde) hoogstamboomgaarden voorkomen - met een rijk en gevarieerd erfgoed: de dorpskern van Kortenbos, de kastelen van Nieuwerkerken en Terkelen, de hoeve Schorrebos.

Nieuwenhoven was één der belangrijkste landgoederen in de omgeving, sinds eind 13de eeuw hof van plaisantie en zomerverblijf van de abten van Sint-Truiden. Tijdens de 18de eeuw werd het hun vaste verblijfplaats en werd het huidige kasteel gebouwd. De hoeve dateert uit de 17de eeuw. Na de Franse bezetting werd het domein verkocht. In de 2de helft van de 19de eeuw volgden verbouwingen in Engelse neogotische stijl. De bakstenen gebouwen zijn sindsdien gegroepeerd rondom een binnenplaats die door een nieuwe vleugel in twee werd verdeeld: ten oosten aan de herenkant de geplaveide erekoer met rechthoekig centraal grasveld, ten westen aan de pachterskant het gekasseide erf met mesthoop. Achter het neerhof lag de ommuurde moestuin. Uit dezelfde periode stamt het riante park in landschappelijke stijl, dat voordien reeds evolueerde van een geometrische aanleg tot Engels park. Kasteel, hoeve en een deel van het park bleven privébezit, terwijl de bossen en landerijen, doorsneden door de Kelsbeek, door de provincie werden verworven en nu het Provinciaal Domein Nieuwenhoven vormen. Het private gedeelte is bereikbaar via de oorspronkelijke, westelijke toegang aan de Engelbamp. Vlakbij markeert een kapel de oude landweg naar Nieuwerkerken. Een nieuwe toegang werd rond 1878 aangelegd vanaf de Hasseltsesteenweg, waar ook een portierswoning werd opgericht. De gekasseide laan slingert zich door het domein en eindigt op het kasteelplein. Jong aangeplant als bruine beukendreef vormt zij nu de ingang naar het Provinciaal Domein. De pittoreske boswachterswoning werd als Natuureducatief Centrum ingericht. Ook andere, toenmalige aanhorigheden, zoals de Nieuwenhovenwinning en de huidige herberg 'Moeder Lambiek' aan de Engelbamp, vertonen de neogotische inslag. Het park rondom het kasteelcomplex, nu verwilderd en met sterk gereduceerd padenstelsel, gaat naadloos over in de omgevende, historisch stabiele loof- en naaldhoutbossen: Galgenbos ten noordoosten met aansluitend Mielenbos en Mierhoopbos, Kalverbos ten oosten en Kraaienbos ten zuidwesten. Enkele, al dan niet omhaagde, boomgaarden bleven bewaard of werden recent gerevaloriseerd; bij sommige wordt nog een barrière aangetroffen. Andere weilanden werden omgezet in laagstamplantages of populierenaanplantingen. Een grasveld bij het kasteel bleef als open plek bewaard evenals doorzichten ten noorden en oosten. De van oost naar zuid opeenvolgende vijvers zijn gedeeltelijk verland. Oudere grachten, restanten van een rotscascade maar ook een dichtgemetselde ijskelder zijn in het reliëf zichtbaar. Bij de verkoop aan de Provincie werden sommige onderdelen van het park doorsneden door de nieuwe eigendomsgrens.

Van het kasteel van Terkelen in het zuiden rest thans slechts een begin 16de-eeuwse, ronde hoektoren, die als folly in het omgevende landschapspark bleef staan. Het pittoreske park aan weerszijden van de oude kasteelgracht - ongeveer 14 ha groot - is dendrologisch waardevol. Een noordoostelijk lopend pad verbindt een langgerekte sliet bosjes. Vanaf de Engelbamp vertrekt een eikendreef, gedubbeld met een meidoornhaag en een jonge aanplant van beuk, naar het voormalig kasteel en de dienst- en hoevegebouwen, nu in gebruik als fruitbedrijf. Vlakbij komen de restanten van de voormalige moestuin, verschillend hekwerk en een dienstgebouwtje met fazantenkwekerij voor.

Op de Schorrebosberg in het westen staat de hoeve Schorrebos, een gesloten geheel uit 18de-19de eeuw rond een rechthoekig, gekasseid erf. Eromheen liggen de restanten van een herenboerenparkje, een ommuurde moestuin en een grote, deels omhaagde boomgaard. Van de ten noorden lopende Kelsbeek vertrekt een rechte kanaalvormige vijver, die eindigt op ronde waterbekkens, afgeboord met bomenrijen.

In de noordwestelijke buurgemeente Nieuwerkerken ligt het gelijknamige kasteel aan de rand van het dorp tegen recent bebouwde verkavelingen. Het is een gesloten en omgrachte hoeve uit de 17de en 18de eeuw. Een oprijlaan met kapel erlangs verbindt het indrukwekkend geheel met de straat. In de nabijheid worden de landbouwpercelen en verderop ook de loop van de Raasbeek begrensd door bomenrijen, houtkanten en een enkel bosje.

Oostelijk tegen Nieuwenhoven is het druk bezochte Kortenbos als bedevaartsoord ontstaan langs de weg naar Hasselt. De barokke basiliek van Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart, het kasteel met bijhorend parkbos, de pastorie aan de overzijde van de Hasseltsesteenweg, de hoeves en hun landerijen zijn bepalend voor het straatbeeld en het omgevende landschap. Het kasteel ontstond uit het voormalig pelgrimshotel 'De groeten engel', later door de abdij van Averbode ingericht als rectoraat. Thans vormt het een complex geheel van gebouwen rond een gekasseide binnenplaats. Erachter ligt een tuin - met paviljoen - die aansluit bij het oudere landschapspark met vijver en bos. Het middelste van de drie onderling verbonden bospaden liep eertijds noordwestelijk door in een bos aan de overzijde van de straat. De imposante, 18de-eeuwse vierkanthoeve Kasselaar langs de Kozenstraat is vergezeld van een herenboerenparkje met grasveld en bomengordel.

Verskillende gehuchten hebben van oudsher gefungeerd als landelijk gebied buiten en tegen de stad Sint-Truiden. Het beschreven landschappelijk geheel, aaneengeregen langs de Cicindria en de Melsterbeek, neemt nog steeds ruimtelijk een bijzondere positie in als buitengebied aan de noordelijke, oprukkende stadsrand.

Schurhoven is een oud gehucht, gelegen net buiten de vroegere stadswallen. In 1258 werd er het begijnhof Sint-Agnes gesticht naast de Cicindria. Van de monumentale, meerstenige bakstenen ommuring, waarbinnen de beek met bleekweide en boomgaard erlangs waren opgenomen, blijven alleen noordoostelijke en -westelijke restanten overeind. Het huidige plan beschrijft enkele straten en een rechthoekig, ruim plein, ingericht als grasveld met enkele Italiaanse populieren, rondom de kerk. In de noordhoek liggen het Godshuis en de kalkstenen waterput. De zuidoostzijde behield zijn oorspronkelijk uitzicht; de noordoostzijde en deels ook de noordwestzijde worden ingenomen door banale nieuwbouw (1957-72). De ingang van het hof bevindt zich aan de Schurhovensteenweg, aansluitend bij de portierswoning die nu deel uitmaakt van de gesloten begijnhofhoeve. De pastorie lag buiten het hof in de Poelstraat.

Aan de overzijde van de Cicindria is in een stuk ongerept landschap het kasteel Speelhof gelegen. Met de bouw ervan werd begonnen in 1585. Tot de Franse bezetting fungeerde het als buitenverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij. In 1989 kocht de stad Sint-Truiden het aan en werd het ingericht als openbaar, stedelijk domein (ca. 11 ha). Het is een ommuurd en omgracht goed, bereikbaar via een dreef van lindes en paardekastanjes, en omgeven door boomgaarden, weiden en akkers. De ingang van het domein is vanaf de

Speelhoflaan aangegeven door een breed toegangshek. De huidige, beschilderde bakstenen gebouwen (18-19de eeuw) omvatten een herenhuis met poortgebouw, stallen en schuur, gegroepeerd rondom een rechthoekige, gekasseide binnenplaats met ovaal grasveld en bloemencorbeille in het midden. De alleenstaande vleugel aan het neerhof ten noorden werd ingericht als woonhuis en Afspanning 't Speelhof. Westelijk ligt een park in eenvoudige landschappelijke stijl, in feite een ruim grasveld met gevarieerde bomenrand en enkele solitaire, met noordelijk aansluitend een lustbos en boomkwekerij, overgaand in een strakker parkbos. De voormalige, ommuurde moestuin in het zuiden werd eveneens als grasveld ingericht. Het domein is bekend om zijn stinsenflora en herbergt ook heel wat klein historisch erfgoed: bruggen over de grachten, streekeigen barriers naar de fruitweiden, fraaie smeedijzeren hekken, een spitsboogvormige serre e.a. Recenter voorzieningen zijn stadsbanken, speeltuigen en verlichting.

Een noordelijker gehucht is Melveren, tussen de Diestersteenweg en de Hasseltsesteenweg en doorsneden door de spoorlijn naar Hasselt en de vroegere aftakking richting Borgloon. De landelijke omgeving is gedeeltelijk verloren gegaan door de toenemende bebouwing en de aanleg van een brede verbindingstraat tussen voormelde wegen. Toch heeft het een vrij gave, historische dorpskern nabij de ongerepte samenvloeiing van Cicindria en Melsterbeek. De classicistische Salvator Mundi-kerk is gelegen in het midden van het kerkhof, gedeeltelijk ommuurd en aan de straatzijde afgesloten door een haag. Daar worden een merkwaardig grafmonument, grafstenen en gietijzeren grafkruisen aangetroffen met funerair-archeologische waarde. Vlakbij staan de voormalige, vroeg 18de eeuwse pastorie, later tot herberg omgebouwd, en het zogenaamde kasteel van Melveren, waarvan enkel herenhuis, inrijpoort en dwarsschuur resten. Dit laatste, evenals de latere, 19de eeuwse pastorie, bezitten historisch interessante en typische tuinen. Noordwestelijk van de dorpskern, over de spoorweg, bevinden zich de Hornemolen en het 19de eeuwse, neoclassicistische kasteeltje Menten de Horne met park. De gebouwen van de voormalige watermolen zijn gegroepeerd rond een onregelmatig erf en door een oprit, omgeven door boomgaarden, met de Diestersteenweg verbonden. De Melsterbeek werd er ca. 1965 gedicht. Ook het kasteel was door een vroegere dreef verbonden met de Diestersteenweg; de huidige oprit ligt aan de andere zijde. De kasteelhoeve werd in 1977 voor een groot deel door brand verwoest en gedeeltelijk gesloopt; ertegenover werden recente stallen gebouwd. Naast boomgaarden, weilanden met - rond de Melsterbeek - populierenrijen en enkele akkers wordt het bodemgebruik er bepaald door fruitplantages. Het landschap van bouw- en weilanden, boomgaarden en plantages van laagstamfruit strekt zich noordwestelijk langs de Melsterbeek verder uit tot de kastelen van Nonnen-Mielen en Spinneveld en de Metsterenmolen in het gehucht Metsteren, waar het bovendien een historisch stabiele percelering kent.

Het 18-19de eeuwse neoclassicistische kasteel van Nonnen-Mielen met zijn aanhorigheden (o.a. een wagenhuis) staat op de plaats van de voormalige benedictessenabdij Nonnen-Mielen, die in 1796 werd onteigend en verkocht. Van de vroegere abdijgebouwen blijft alleen de U-vormige hoeve met poortgebouw over. Achter de westelijke vleugel bevindt zich de ommuurde moestuin. Het monumentale geheel is deels omgracht en aan de westzijde door de Melsterbeek afgezoomd. Zowel kasteel als hoeve zijn vanaf de Diestersteenweg bereikbaar via een gekasseide platanendreef, aan de buitenzijde gedubbeld met een rij geknotte linden. Een tweede toegang loopt als kiezelweg parallel en ten oosten van de beek, naast de moestuinmuur en gaat over in de grote rondweg van het kasteelpark - in landschappelijke stijl uit begin 19de eeuw - met de tot vijver omgevormde gracht, bomengroepen en -singels op de grasvelden en weilanden, parkbos en boomgaarden. Op de percelen westelijk van de voormalige abdij werd later in de 19de eeuw een U-vormige boerderij gebouwd en, aan de oude weg van Sint-Truiden naar Rummen (Rummenweg), het nieuwe kasteel Spinneveld. Daarbij horen een ommuurde moestuin en pittoresk park, dat zich ten noorden en ten zuiden uitstrekt volgens drie zichtassen op het landschap, parallel met het wegenpatroon. Ook hier bevindt zich verspreid over de hele omgeving klein historisch erfgoed zoals o.a. barriers, bruggen, hekwerk, muren, een fraai paviljoen.

Stroomafwaarts op de Melsterbeek ligt de watermolen met hoeve, een gesloten complex van bakstenen gebouwen met 17de eeuwse kern, gegroepeerd rondom een rechthoekig gekasseid erf, vroeger afhankelijkheid van de abdij van Nonnen-Mielen.

Ten zuiden wordt het geheel tenslotte begrensd door de boomgaarden en landerijen van De Nonnentap, een gesloten hoeve uit tweede helft 18de eeuw, gelegen in het aangrenzende gehucht Guvelingen.

Waarden

Omvat

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Restant van een boompoortje dat toegang gaf tot een boomgaard op het voormalige abdijsdomein Nieuwenhoven.
- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)** Oude boswal op de scheiding van het 17de-eeuwse abdijsdomein van de Sint-Trudoabdij in Nieuwenhoven met het 'Mielenbroek' van de abdij van Nonnemielen. De boswal bestaat uit een aarden wal met laag geknotte haagbeuken naast een gracht.
- **Basiliekstraat 21 (Sint-Truiden)** Herenboerenparkje met grasveld en bomengordel, uit de late 19de eeuw, bij oudere boerderij.
- **Kelsbeek (Sint-Truiden)** Relict van een historisch voetweg, die in de 17de eeuw nog bestond, maar nadien vervaagd is.
- **Heide (Sint-Truiden)** De weg tussen Nieuwerkerken en Wijer ten noorden van Sint-Truiden (nu Heide) volgt een historisch traject waarvan de oorsprong zeker tot de 14de eeuw kan worden teruggevoerd. Waar de verharde weg over een hoogte van het interfluvium tussen Gete en Herk gaat, neemt hij de vorm van een holle weg aan met houtkanten van beuk, haagbeuk en eik.
- **Kelsbeek (Sint-Truiden)** Waar de historische weg, genaamd Kelsbeek, over een uitloper van het interfluvium tussen Gete en Herk loopt, vormt hij een zeer diep ingesneden holle weg.
- **Heide zonder nummer (Sint-Truiden)** Langs de holle weg Heide staat op een splitsing van de weg naar Kozen en die naar

Wijer een gekandelaarde kapelleboom. Mogelijk vormt de boom een baken of oriëntatiepunt. Het kapelletje is aan de verering van Maria gewijd, een gebruik dat in de omgeving veel voorkomt. De nabijgelegen Onze Lieve Vrouwebasiliek van Kortenbos trok in het verleden altijd veel bedevaartgangers van de Mariadevotie aan. Het bestaan van de weg Heide die langs het Mierhoopbos liep kan tot de 14de eeuw worden teruggevoerd.

- **Engelbamp 55-57 (Sint-Truiden)** Uitzonderlijke parkaanleg in landschappelijke stijl met riant karakter, nu moeilijk waarneembaar, als deel van zeer uitgestrekte kasteeldomein, teruggaand op het volgens het neerhof-opperhofschematische gebouwde zomerverblijf van de abten van de Sint-Trudo-abdij.
- **Kerkstraat 158-160 (Nieuwerkerken)** Gesloten en omgrachte hoeve, uit de 17de en 18de eeuw.
- **Metsterenweg 133 (Sint-Truiden)** Park in landschappelijke stijl met riant karakter, uit het begin van de 19de eeuw als deel van een uitgestrekt landgoed met neoclassicistisch kasteel en aanhorigheden uit de tweede helft van de 18de en de 19de eeuw en een kasteelboerderij uit de 17de en de 18de eeuw, ontstaan uit de Benedictinessenabdij van Mielen. Voorheen neerhof-opperhofstructuur. Ommuurde moestuin.
- **Metsterenweg 113 (Sint-Truiden)** Park in landschappelijke stijl met riant karakter uit het derde kwart van de 19de eeuw, bij een neoclassicistisch kasteel en boerderij uit midden 19de eeuw, aansluitend op het park van Nonnemielen, waarvan het een afsplitsing is.
- **Engelbamp 25-31 (Sint-Truiden)** Dendrologisch waardevol park in landschappelijke stijl met riant karakter in een domein (ca 14 ha) uit de tweede helft van de 19de eeuw. Kasteel afgebroken in 1948 en toren van ouder kasteel als folly op het grasveld. Oude moestuinmuren.
- **Hasseltsesteenweg 448 (Sint-Truiden)** Park in landschappelijke stijl met riant karakter met vijver, monumentale bomen en parkbos uit de eerste helft van de 19de eeuw en een tuin uit begin 20ste eeuw, als deel van een domein met gebouwen uit de 17de tot begin 20ste eeuw; een oude site, voorheen bezit van de Norbertijnenabdij van Averbode.
- **Diestersteenweg 125 (Sint-Truiden)** Restant van een herenboerenparkje uit het einde van de 19de eeuw, bij de voormalige pachthoeve 'Scorbos', afhankelijkheid van de abdij van Nonnemielen.
- **Hasseltsesteenweg (Sint-Truiden)** Op de bovenloop van de Kelsbeek bevinden zich in het huidige Galgenbos (provinciaal domein Nieuwenhoven) de restanten van eeuwenoude visvijvers, die tot het eigendom van de cisterciënzerinnenabdij Herkenrode behoorden. Op deze plaats vertoont de topografie een opvallend reliëf. De beek stroomt door een vrij smalle, maar diepe bedding met kunstmatig opgehoogde randen, die vroeger de dijkes rond de wellicht opgestuwde vijvers vormden. Op 17de-eeuwse kaarten zijn deze vijvers goed zichtbaar. De 19de-eeuwse kadasterkaarten tonen nog maar één vijver, die even later, waarschijnlijk door een gebrek aan onderhoud van de dammen, wegspoelde.
- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)** Rond de voormalige abdijgebouwen van Nieuwenhoven liggen enkele vijvers die het restant vormen van een heus vijvercomplex (11,7 ha), waarvan het bestaan zeker tot de 16de-17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar dat waarschijnlijk ook al vroeger bestond. De vijvers werden aangelegd in opdracht van de abdij van Sint-Trudo, die het domein in Nieuwenhoven bezat. Ze ontstonden door de opstuwning van het water in de vallei van de Kelsbeek. In het voormalige abdijdomein hadden de vijvers ongetwijfeld een esthetische waarde, maar ook een nutsfunctie als visvijver.
- **Engelbamp (Sint-Truiden)** Ten noorden van Sint-Truiden ligt in noord-zuidrichting een historische wegtracé dat op basis van historische kaarten zeker tot in de 17de eeuw kan worden teruggevoerd, maar vermoedelijk een vroegmiddeleeuwse oorsprong kent. Deze weg zou al van in de vroege middeleeuwen in het verlengde van een Romeinse weg van Hoei over Landen-Velm en Sint-Truiden zijn aangelegd. Ter hoogte van Nieuwenhoven heet dit wegtracé Engelbamp. Langs dit tracé vestigde de abdij van Sint-Truiden haar buitenverblijf en hoeve Nieuwenhoven. Onmiddellijk ten noorden van Nieuwenhoven vormde zich een holle weg in een geul op de flank van een hoogte, een uitloper van het interfluvium tussen Herk en Gete. Waar het wegtracé in deze geul ligt, komen langs beide zijden houtkanten op de hoger gelegen wegbermen voor.

Is aangeduid als

- **Nieuwerkerken, Wijer (Nieuwerkerken), Sint-Truiden, Zeperen (Sint-Truiden)** Dit gebied omvat een rijk en gevarieerd erfgoed: oud bos, restanten van een 17de-eeuws vijvercomplex, holle wegen, een oude boswal, de kastelen en parken van Nieuwenhoven, Nieuwerkerken, Terkelen, Kortenbos, Nonnemielen en Spinveld, de hoeven Schorreboes en Casselaer. Geografisch gezien behoort deze zone tot het buitengebied van Sint-Truiden, op 5 km ten noorden van het stadscentrum. De omgeving is er dun bebouwd, weinig dooraderd met wegen en goed voorzien van erfgoedsites en relictten. Het zacht glooiende reliëf wordt bepaald door beken die ontstaan op de flanken van het interfluvium tussen Gete en Herk. Tot in de 18de eeuw kwamen op de hoger gelegen heuvelruggen tussen rivieralleen bossen voor, die intussen grotendeels zijn verdwenen. Alleen in de omgeving van Nieuwenhoven hield een vrij groot boscomplex stand. Het vormt de kern van de ankerplaats.

Omvat de aanduiding als

- **Basiliekstraat 1 (Sint-Truiden)** De bescherming als landschap betreft de bedevaartskerk Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart met de onmiddellijke omgeving, afgebakend door een laag bakstenen muurtje met natuurstenen deksteen en een oostelijke en westelijke toegang met pijlers met bolbekroning.
- **Kerkstraat 160 (Nieuwerkerken)** Het kasteel van Nieuwerkerken is eigenlijk een kasteelhoeve in Maastrandse stijl uit de 17de en 18de eeuw. De kapel aan de oprijlaan dateert uit de eerste helft van de 18de eeuw. Beide gebouwen zijn gelegen in een zeer landelijke omgeving, gevormd door dreven, weilanden en akkers.

Is deel van

- **Nieuwerkerken (Limburg)**
- **Sint-Truiden (Limburg)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135348>

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570441	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Geluidsbelasting dag en nacht

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Informatief:
 - Wegverkeer: Nee
 - Spoorverkeer: Nee
 - Luchtverkeer: Nee

Legende

	55-59 dB
	60-64 dB
	65-69 dB
	70-74 dB
	>= 75 dB

Geluidsbelasting nacht | 23u00 - 07u00

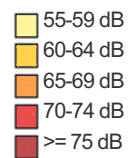
Indicatieve kaartweergave

Resultaat

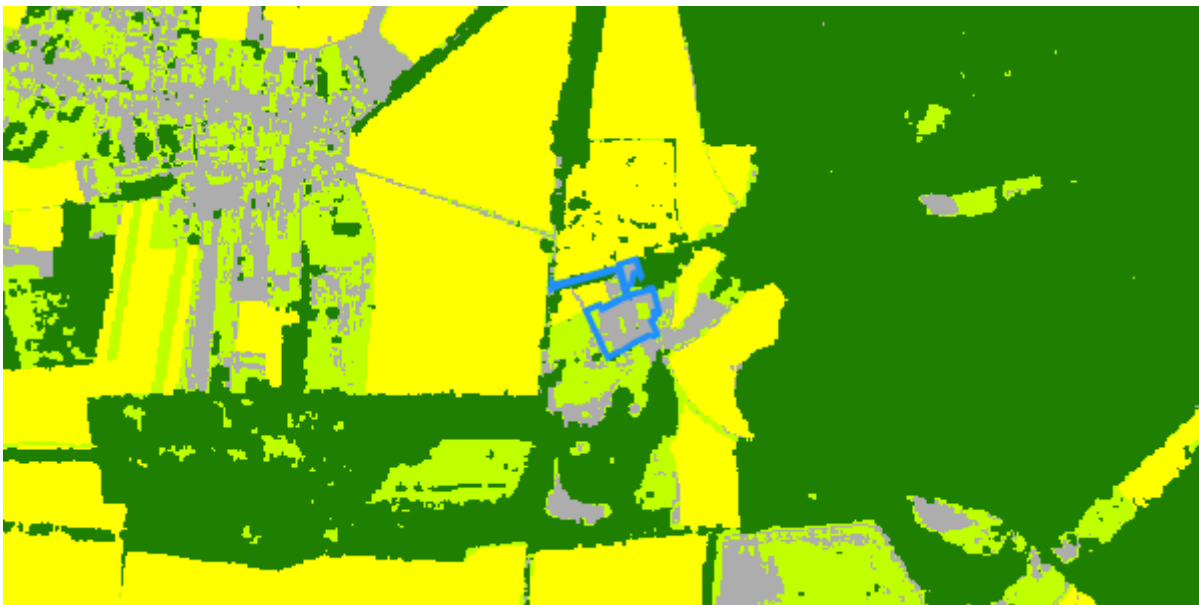
- Informatief:
 - Wegverkeer: Nee
 - Spoorverkeer: Nee
 - Luchtverkeer: Nee

Legende

Groenkaart Vlaanderen

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

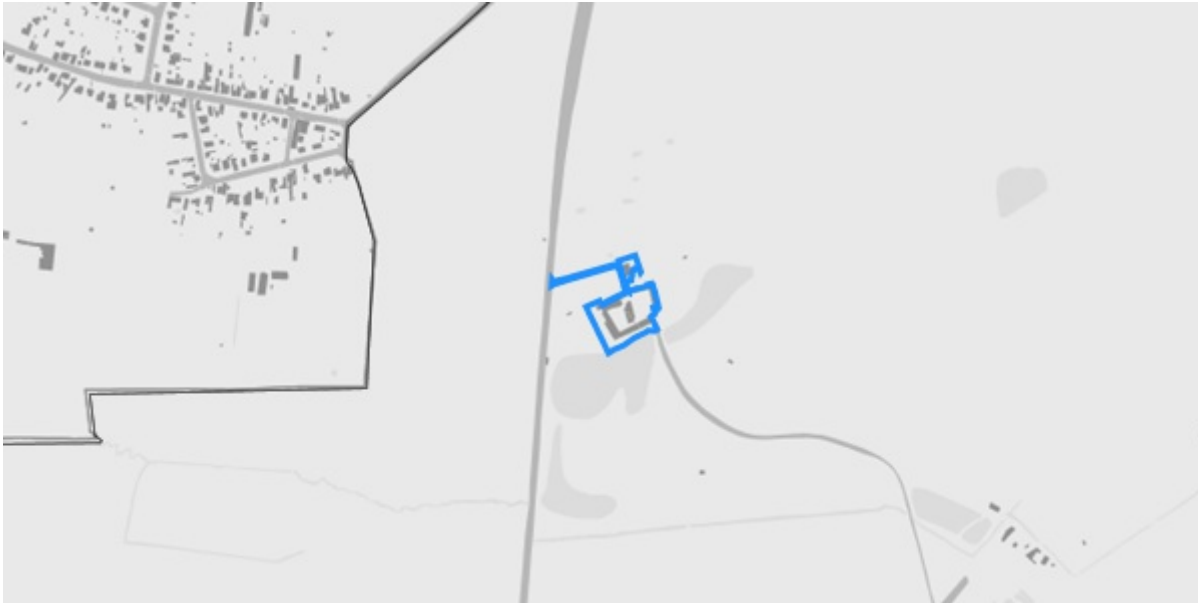
- Informatief: Niet groen

Legende

Grondeninformatieregister OVAM

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

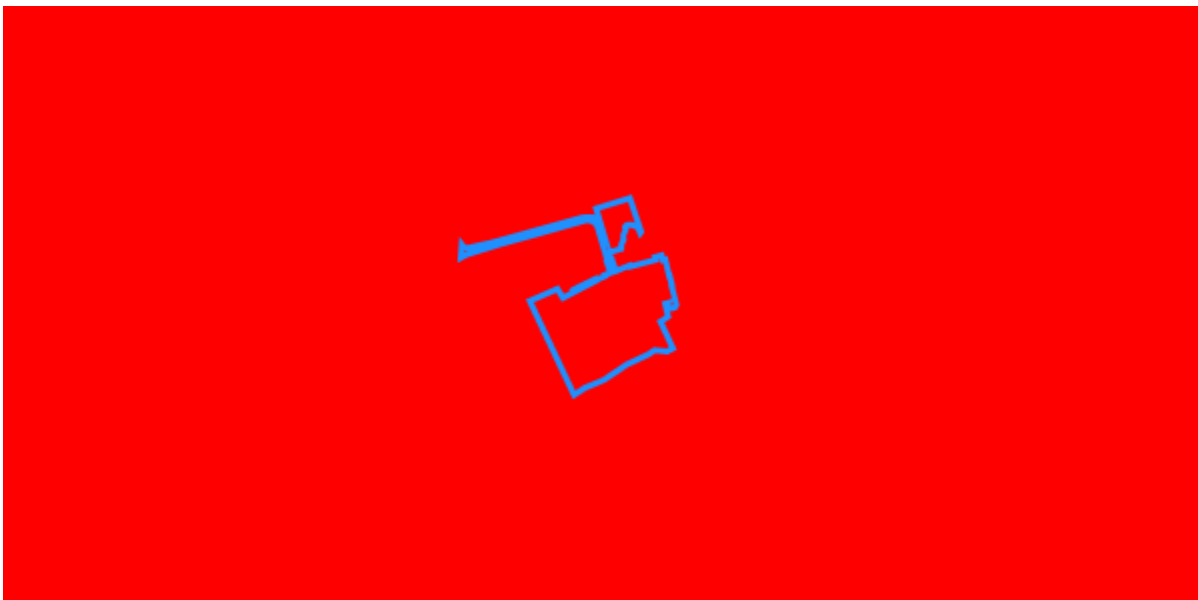
- Informatief:
 - Geen informatie beschikbaar

Legende

- Oriënterend bodemonderzoek (OBO)
- Beschrijvend bodemonderzoek (BBO)
- Bodemsaneringsproject (BSP)
- Eindevaluatieonderzoek (EEO)
- ▨ Evaluatierapport schadegeval
- ▨ Vaststelling schadegeval
- ▨ Melding schadegeval
- ▨ Melding bodemverontreiniging

Luchtkwaliteit - ozon

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Gemeten waarde: 54.99

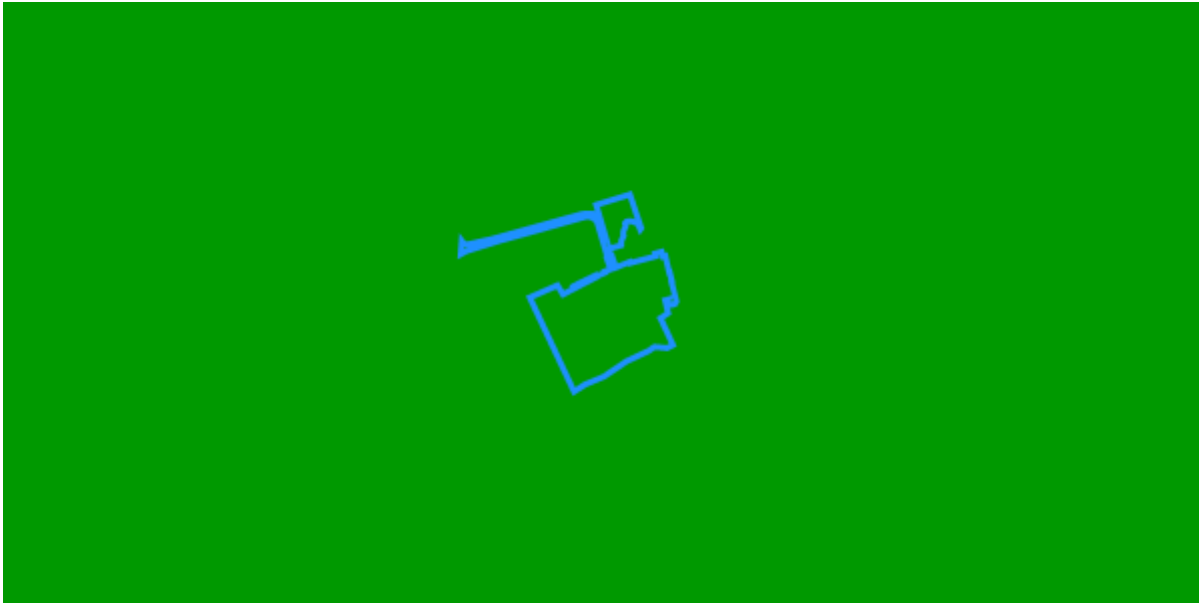
Legende

Overschrijdingsdagen

■ 1 - 3	■ 11 - 15	■ 26 - 30
■ 4 - 7	■ 16 - 20	■ 31 - 40
■ 8 - 10	■ 21 - 25	■ 40 - MAX

Luchtkwaliteit – fijn stof

Indicatieve kaartweergave

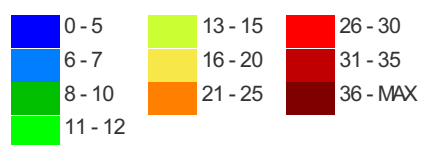

Resultaat

- Gemeten waarde: 10.04

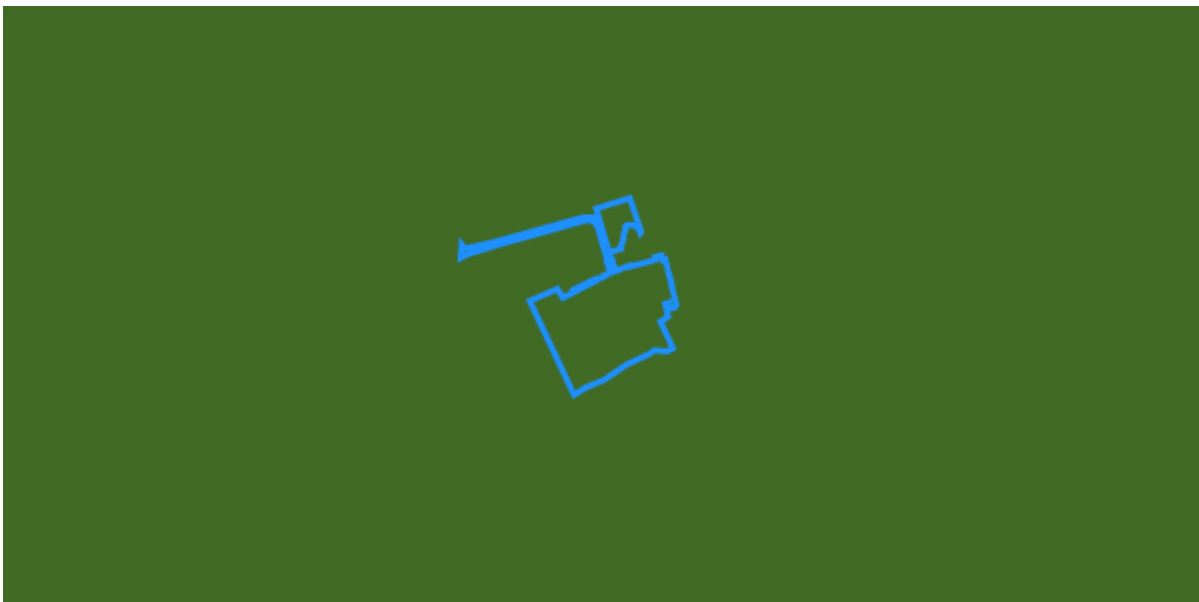
Legende

µg/m³

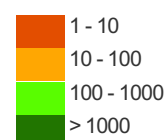

Ruimte & groen – Open ruimte

Indicatieve kaartweergave

Legende

Straling - Zendantennes

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

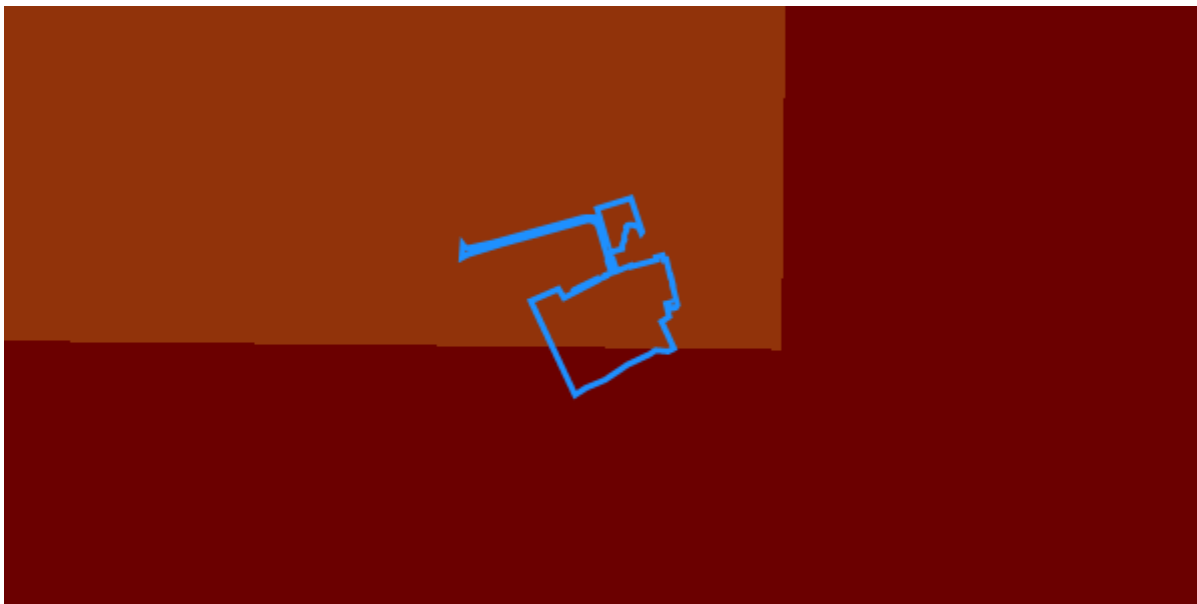
- Geen informatie beschikbaar

Legende

 Goedgekeurd attest

Licht – Lichtemissies

Indicatieve kaartweergave

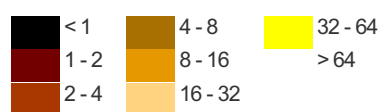

Resultaat

- Gemeten waarde: 2.09

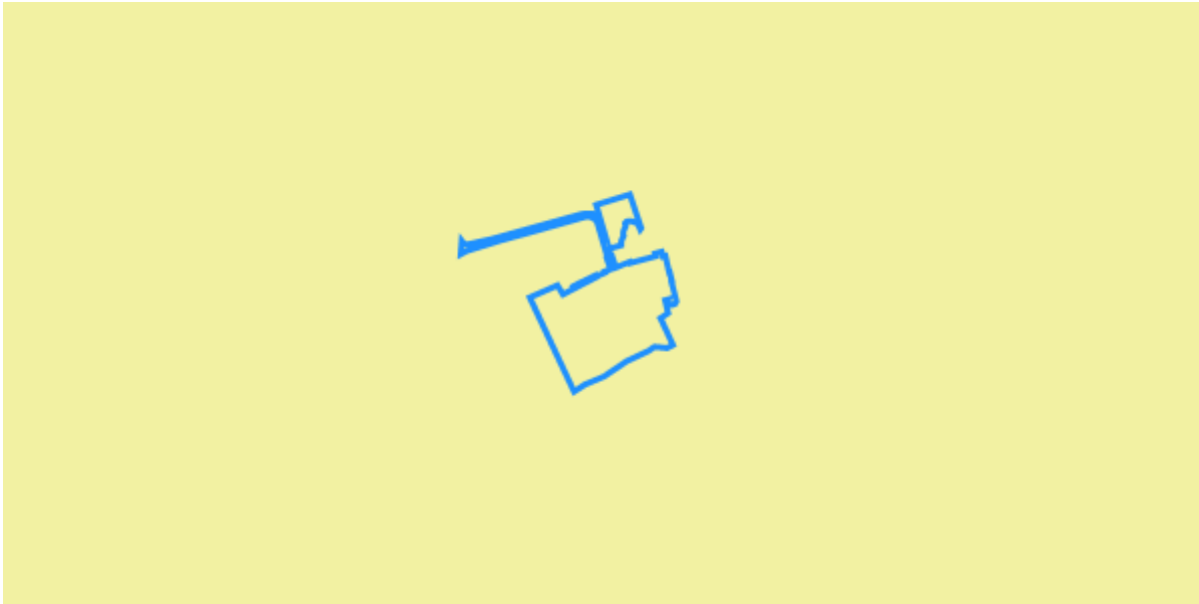
Legende

E-9 Watt/cm²/steradiaal

Mobiliteit – Bereikbaarheid met het openbaar vervoer

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Mobiliteitsscore: 0.08

Legende

	Beperkt
	Matig
	Goed
	Zeer goed

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Strategische geluidsbelastingskaart - Vlaanderen

Geluidsbelastingskaarten worden opgemaakt in uitvoering van de Europese richtlijn omgevingslawaaai. Deze kaarten geven aan wat de geluidsbelasting is in de omgeving van de belangrijkste wegen, spoorwegen, luchthavens en agglomeraties in Vlaanderen.

De geluidsbelasting wordt op de kaarten aangegeven met twee indicatoren de Lden (dag) en de Lnight (nacht).

De geluidsbelasting op een punt is het resultaat van een modelberekening op basis van verschillende paramaters zoals: verkeersintensiteit, type verkeer, type wegdek, type trein, enz.

Groenkaart Vlaanderen

De groenkaart Vlaanderen is een overzichtskaart van het Agentschap Natuur en Bos die een overzicht biedt van het groen in Vlaanderen.

Grondeninformatieregister (OVAM)

Het grondinformatieregister (GIR) is uniek in de wereld. Nergens anders registreert de overheid gegevens over een grond zo gedetailleerd. Van zodra OVAM beschikt over een eerste rapport van bodemonderzoek, een schadegeval wordt gemeld of van zodra het perceel door de gemeente wordt opgenomen in de Gemeentelijke inventaris van riscicogronden, wordt het perceel opgenomen in het GIR. Opgelet: het register is nog niet volledig, er worden nog altijd gronden onderzocht!

Kaarten Leefkwaliteit Vlaanderen

Leefkwaliteit Vlaanderen biedt een selectie kaarten aan die de toestand van het milieu weergeven.

Meer info

www.wegenenverkeer.be
www.brusselsairport.be
www.natuurenbos.be
www.ovam.be
www.leefkwaliteitvlaanderen.be

Bron vastgoedinfo

- Kaart geluidsbelasting gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van Agentschap Wegen en verkeer – Afdeling Wegenbouwkunde, Olympiadelaan 10, 1140 Brussel en Brussels Airport Company n.v., Luchthaven Brussel-Nationaal, 1930 Zaventem.
- Groenkaart Vlaanderen gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van het Agentschap voor Natuur en Bos, Koning Albert II-Laan 20 8, 1000 Brussel
- Kaart Grondeninformatieregister gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen.
- Kaart Luchtkwaliteit, Ruimte & Groen, Straling, Licht en Mobiliteit gegeneerd op basis van gegevens ontvangen van Leefkwaliteit Vlaanderen, Koning Albert II-laan 20 bus 8 / 1000 Brussel.

Document gegeneerd op basis van gegevens van Agentschap voor Natuur en bos, Agentschap Wegen en verkeer en OVAM en Leefkwaliteit Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570440	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

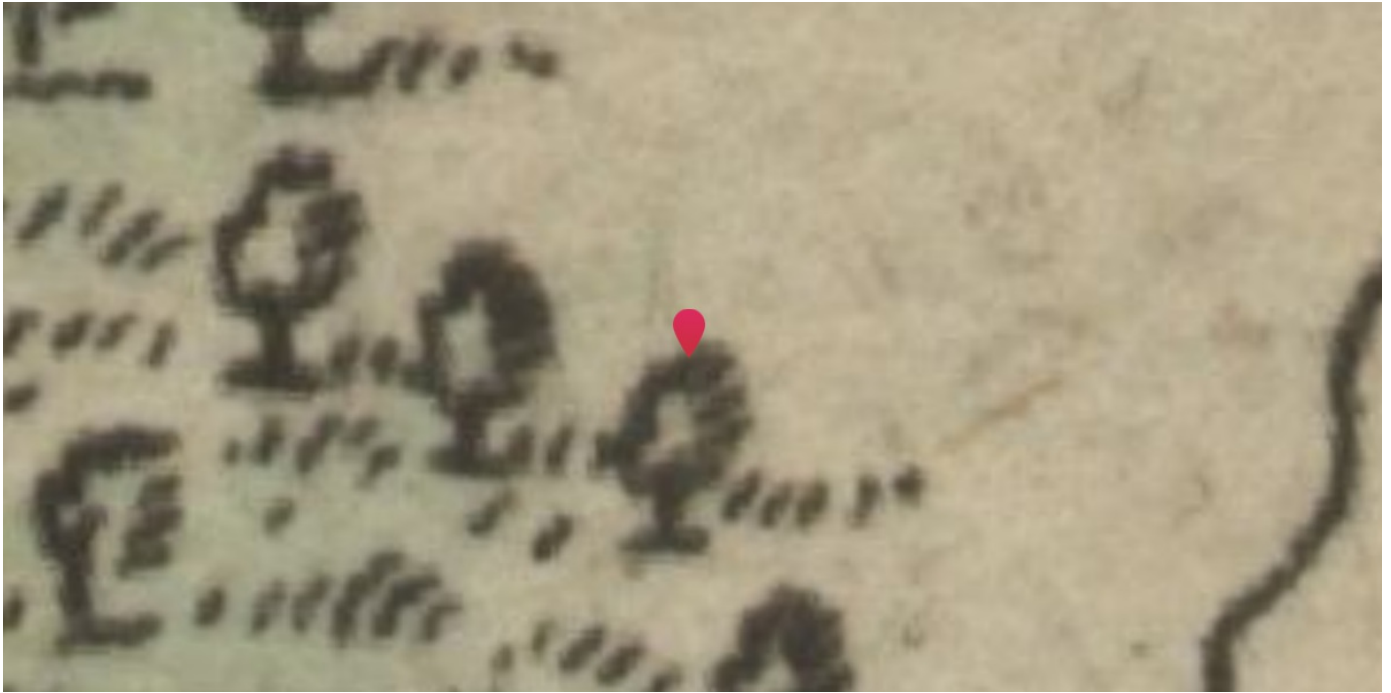
Luchtfoto's

2019

Historische kaarten

Fricx kaarten , Carte des Pays-Bas (1712)

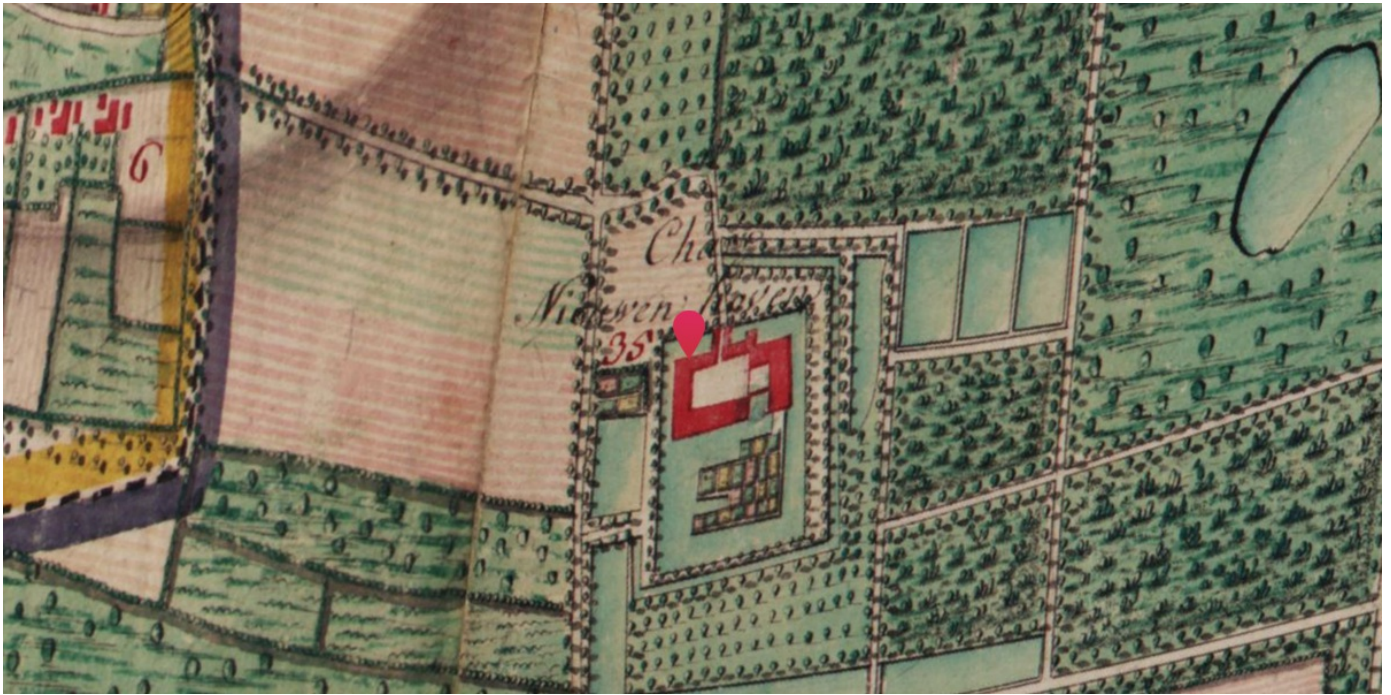
Info
Eugène-Henri Fricx is de stichter van een belangrijke drukkersdynastie in de 18de eeuw te Brussel. Hij werd geboren in de 1644 in het hartje van Brussel (in de Sint-Gorikswijk). Zijn vader, Henri Fricx, was een handelaar, geen drukker of boekhandelaar, maar hij kwam terecht in een drukkersfamilie via zijn huwelijk met Barbe Mommaert. Op 16 mei 1689 werd Eugène-Henri Fricx "Imprimeur de sa majesté", een privilege dat hem werd toegekend door de "Conseil privé" van de koning van Spanje. Hoewel hij al sinds 1670 als drukker actief was, duurde het tot 1703 voor Fricx zijn eerste kaarten begon te drukken en te verkopen.

Villaret kaarten (1745 – 1748)

Info
De Villaretkaart is genoemd naar Jean Villaret, ingenieur-geograaf bij het Franse hof en één van de makers. De kaart kwam tot stand na één van de Franse veroveringstochten door onze gebieden (1745-48). Enkele jaren kregen de Fransen de controle over ons territorium. Zij stuurden een groep ingenieur-geografen op pad om de pas veroverde gebieden te karteren. Villaret nam het gebied tussen Menen-Gent-Doornik tot Maastricht-Luik voor zijn rekening. Het gedeelte van de kust en de Westhoek bracht een collega al eerder in kaart tussen 1729 en 1730.

Ferraris kaarten (1745 – 1748)

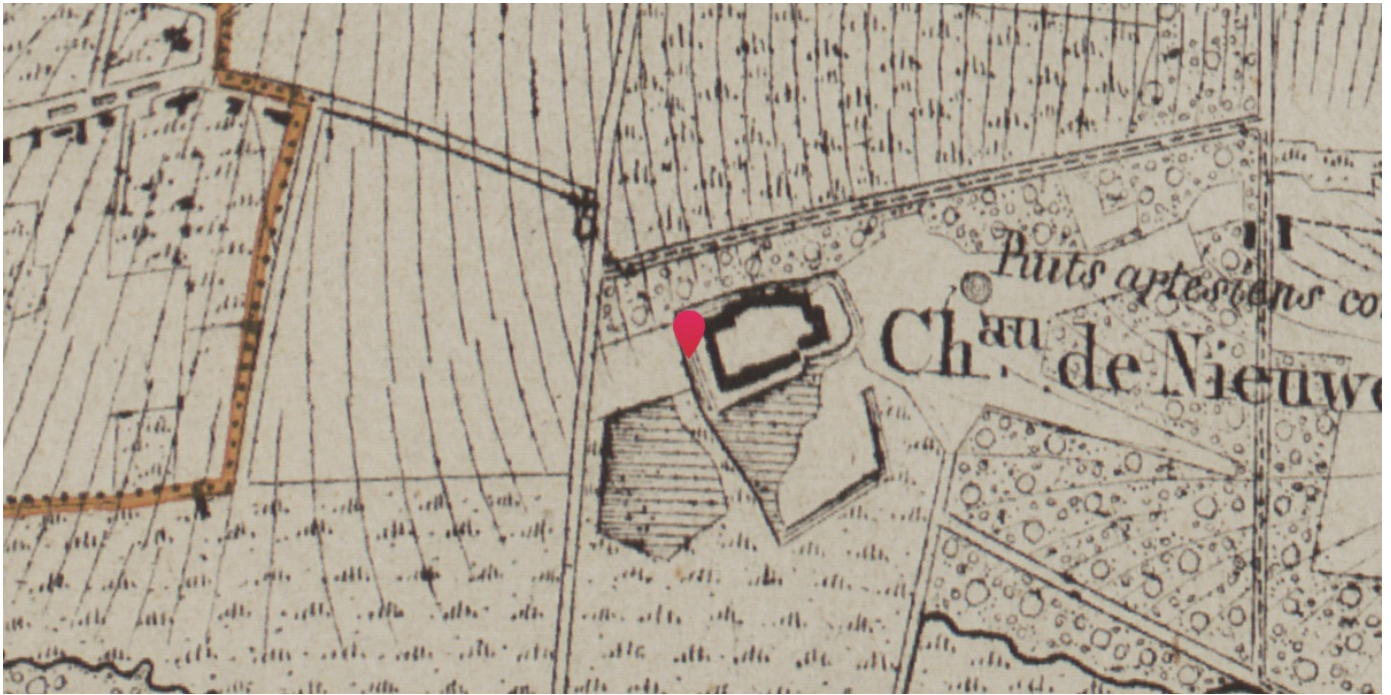
Info
Het einde van de 18de eeuw was in onze gebieden een vrij onstabiele periode. Het huidige België bestond dan grosso modo uit de Oostenrijkse Nederlanden (dit omhelsde het Hertogdom Luxemburg, Hertogdom Brabant, Graafschap Henegouwen, Graafschap Vlaanderen), het Prinsbisdom Luik (Heilige Roomse Rijk) en het Hertogdom Bouillon. In opdracht van Keizerin Maria-Theresia en Keizer Jozef II werden de Oostenrijkse Nederlanden gekarteerd onder leiding van generaal Joseph-Jean-François graaf de Ferraris (1726 – 1814). Deze eerste systematische grootschalige topografische kartering op schaal 1:11 520 (1771 – 1778) leidde tot een veelkleurige handschriftkaart – Kabinetskaart genaamd – in drie exemplaren waarvan de Koninklijke Bibliotheek Albert I te Brussel er één bezit. Het is de eerste systematische en grootschalige kartering van “België”.

Atlas der buurtwegen (1841)

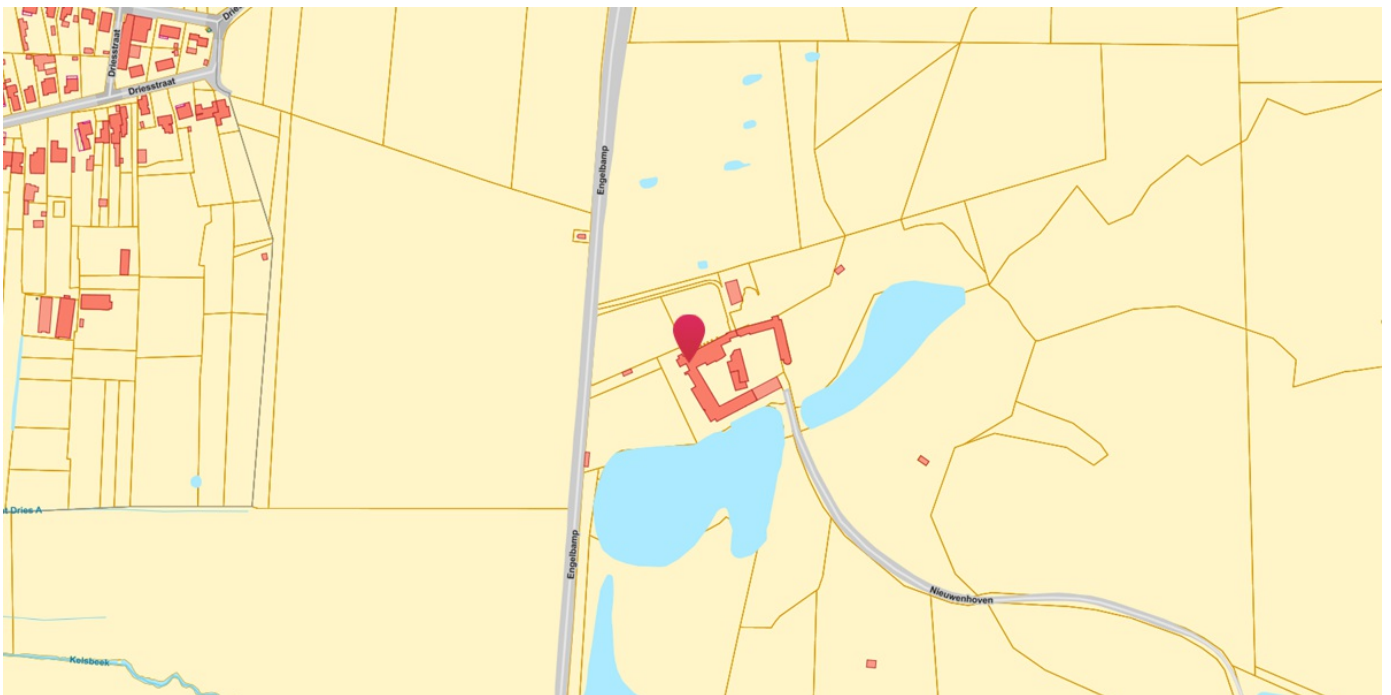
Info
Overzicht van de historische versies (1843 - 1845) van de overzichtsplannen en detailplannen van de Atlas der Buurtwegen van Vlaanderen. De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De wetgever wilde in 1841 ondubbelzinnig aanduiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Bedoeling was dus een inventarisatie te maken van alle "openbare" wegen en "private wegen met openbare erfdienstbaarheid". De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Voetwegen zijn smalle wegen (soms maar 1 meter breed) en de bedding behoort gewoonlijk toe aan de aangelanden.

Vandermaelen kaarten (1846 – 1854)

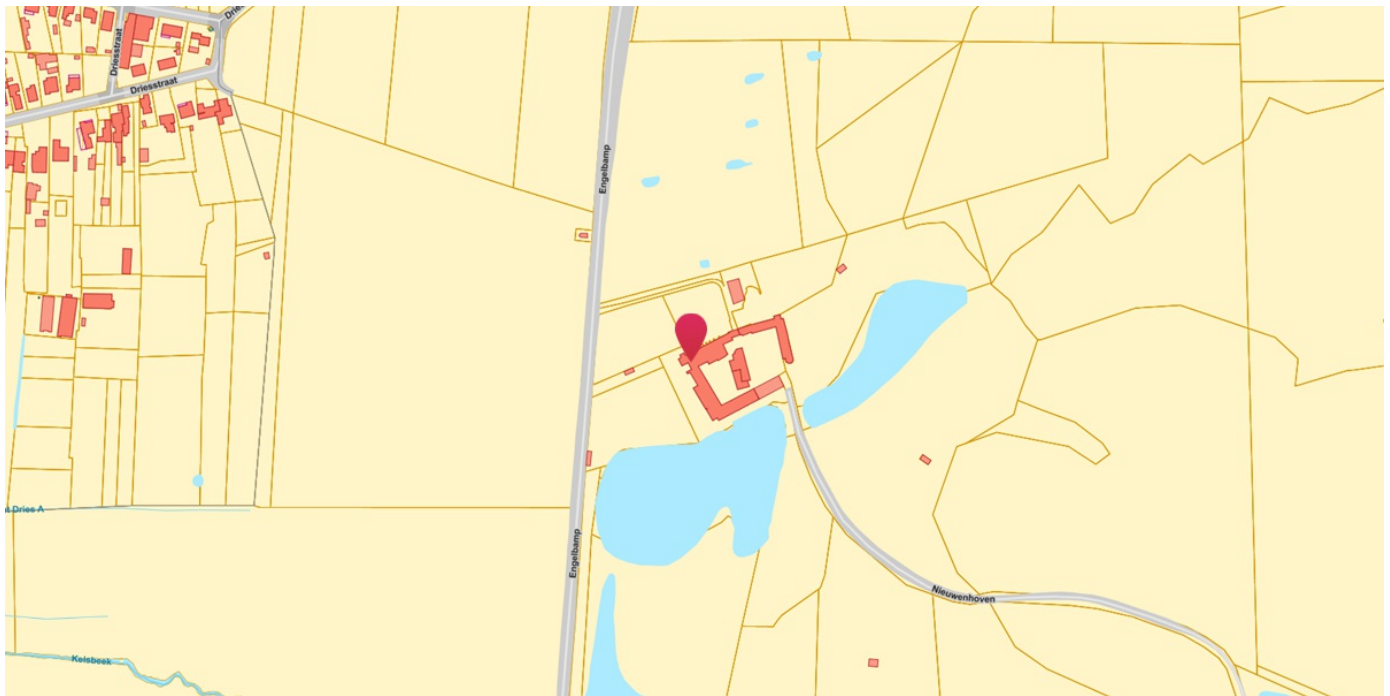
Info
Philippe Vandermaelen (1795-1869) werd op het einde van de 18de eeuw te Brussel geboren in een rijke familie. Al in zijn kinderjaren stelde hij veel belang in de cartografie en hij vormde zich als autodidact. Hij begon zijn carrière met een werk van monumentale omvang: een Atlas universel, die hij tussen 1825 en 1827 publiceerde in veertig afleveringen van telkens tien folio's. Dit werk is in twee opzichten uitzonderlijk: het gaat om de eerste wereldatlas, op één enkele schaal, waarvan een reusachtige wereldbol met een doorsnede van 7,55 meter kan worden gemaakt; bovendien gaat het om de eerste atlas die tot stand kwam met een druktechniek die kunstenaars hoog schatten maar waarmee wetenschappers nog niet vertrouwd waren: de lithografie. Het duurde niet lang voor Philippe Vandermaelen internationale bekendheid genoot.

Popp kaarten (1842 - 1879)

Info
Tussen 1842 en 1879 begon Philippe-Christian POPP (1805-1879) met het ambitieuze project waarvoor Philippe VANDERMAELEN het initiatief had genomen en dat erin bestond om de kadastralplannen te tekenen van alle Belgische gemeenten die hij wenste te vulgariseren, mettre à la portée de tout le monde et de toutes les bourses (vulgariseren en voor iedereen voor een bescheiden prijs beschikbaar te maken). Zijn dood in 1879 onderbrak de totstandkoming van zijn Atlas cadastral parcellaire de la Belgique [...]. Zijn weduwe Caroline-Clémence BOUSSART (1808-1891) voltooide de publicatie van de plannen voor de provincie Luik. Het fonds telt ongeveer 1.800 plannen (waarvan sommige op meerdere folio's), te vermeerderen met de 164 kadastralplannen van de Atlas cadastral du Royaume de Belgique die Philippe VANDERMAELEN publiceerde (Bron: KBR).

Topografische kaarten Ministerie van Openbare werken en wederopbouw (1950 - 1970)

Info

Topografische kaarten opgemaakt door Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw tussen 1950 en 1970. Deze dataset is niet gebiedsdekkend, alleen delen van de kustlijn en een aantal stedelijke gebieden zijn opgenomen.

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Informatie Vlaanderen geeft jaarlijks de opdracht om een gebiedsdekkende middenschalige orthofotobedekking van het Vlaams Gewest, inclusief het Brussel Hoofdstedelijk Gewest aan te maken. Deze opdracht verloopt in 2 fasen: eerst het realiseren van digitale fotografische luchtopnamen in het winterseizoen met een grondresolutie van 17 cm en, vervolgens, de productie van een orthofotomozaïek met grondresolutie van 25 cm.

In dit uittreksel kunnen de historische kaarten van 1712 tot nu bekeken worden. De ontsluiting van de historische kaarten kwam tot stand door een samenwerking tussen het Agentschap Informatie Vlaanderen en de Koninklijke bibliotheek van België.

Meer info
www.geopunt.be

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR) en Informatie Vlaanderen via de ORIS webservices.

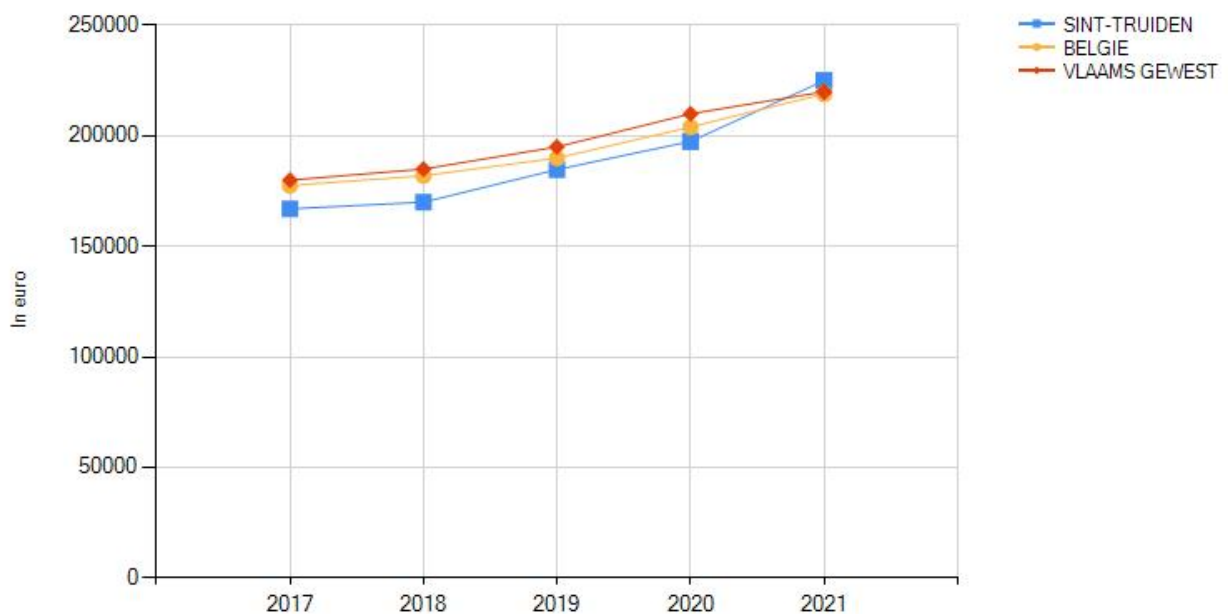
CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

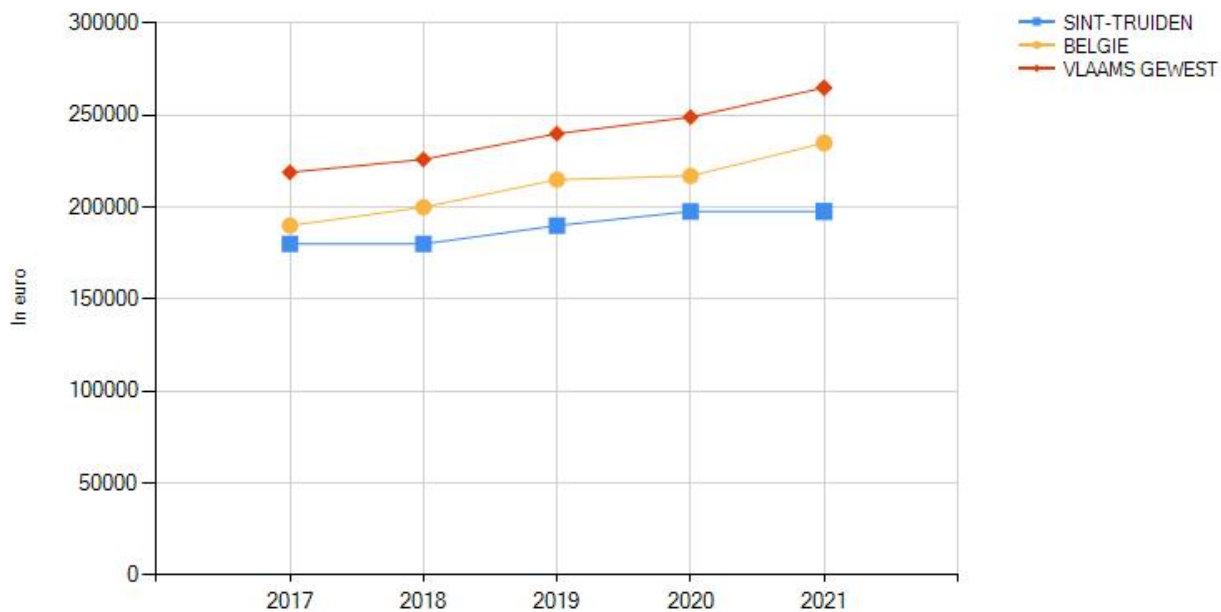
Ordernummer:	O2022-0570439	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Resultaat bevraging - Gemiddelde prijzen gemeente SINT-TRUIDEN

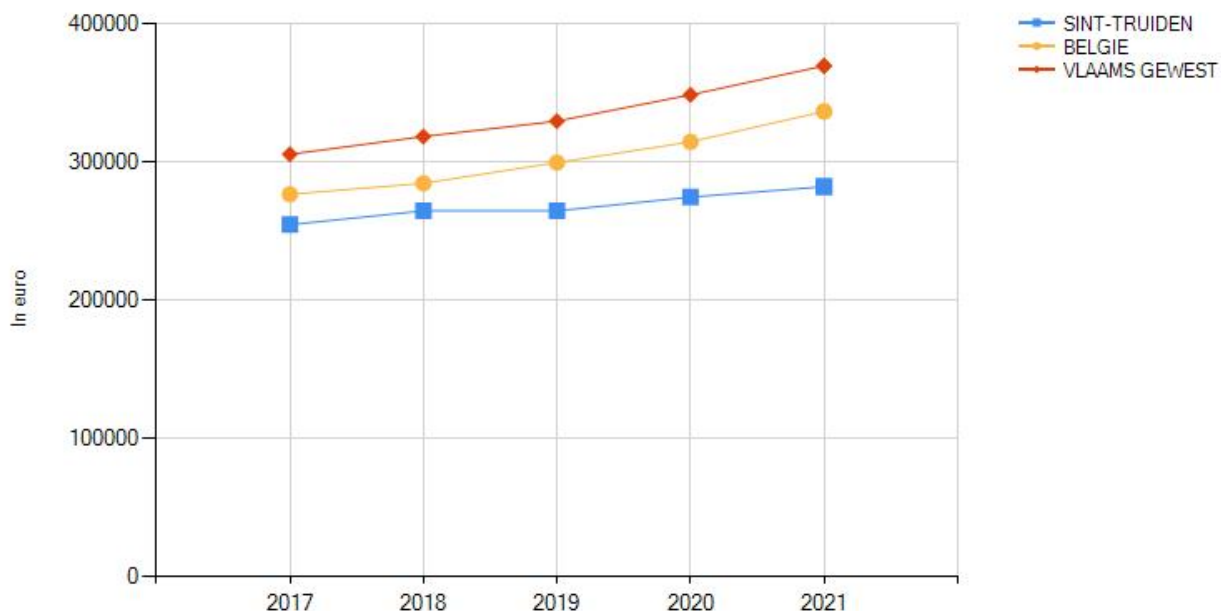
Gemiddelde verkoopprijzen appartementen, studio's en flats

Gemiddelde verkoopprijzen gewone woonhuizen

Gemiddelde verkoopprijzen gewone villa's, bungalows, landhuizen

		SINT-TRUIDEN				
		2017	2018	2019	2020	2021
Appartementen, flats en studio's	Gemiddelde verkoopprijs	167.000	170.000	184.750	197.500	225.000
	Groei (2017=100)	100	102	111	118	135
Gewone woonhuizen	Gemiddelde verkoopprijs	180.000	180.000	190.000	197.750	197.750
	Groei (2017=100)	100	100	106	110	110
Villa's bungalows en landhuizen	Gemiddelde verkoopprijs	255.000	265.000	265.000	275.000	282.500
	Groei (2017=100)	100	104	104	108	111

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Vastgoedstatistieken

Voor de gemiddelde vastgoedprijzen in België kunnen we beroep doen op de gegevens over de verkopen van vastgoed van de Algemene Directie Statistiek van de Federale overheidsdienst Economie. De statistieken zijn gebaseerd op gegevens van de verkoopakten die werden verwerkt door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD, het vroegere kadaster) van de FOD Financiën.

Referentiejaar en typologieën

Het referentiejaar is gebaseerd op de datum van het verlijden van de verkoopakte bij de notaris. De vastgoedcategorieën zijn gebaseerd op de typologie van de gebouwen zoals vermeld op het Kadasterplan.

Datareeksen

Gezien de tijd tussen de datum waarop de voorlopige verkoopovereenkomst (compromis) wordt getekend en de datum waarop de akte wordt opgesteld (tussen de 3 en 4 maanden) worden de gemiddelde prijzen met vertraging ter beschikking gesteld. Deze vertraging is inherent aan de gebruikte gegevensbron.

Meer info

www.statbel.fgov.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van de Algemene Directie Statistiek - FOD Economie, Koning Albert II laan 16 - 1000 Brussel

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het FOD Economie via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

JOUW MOBISCORE

Wat?

Hoe gemakkelijk raak je met de fiets of te voet van je huis of nieuwe thuis naar de dichtstbijzijnde scholen, winkels, openbaar vervoerhaltes en andere voorzieningen? Je berekent het met de Mobiscore. Die helpt je in je zoektocht naar een nieuwe, duurzaam gelegen woning. Hoe hoger de Mobiscore op de schaal van 0 tot 10, hoe lager de mobiliteits- en milieu-impact van je woonplaats.

Waarom?

Met de Mobiscore kun je bewust kiezen voor een nieuwe woonplaats waar je zelden of nooit een auto nodig hebt. Zo draag je bij aan minder files, luchtvervuiling, geluidsoverlast en geurhinder. Je kunt je mobiliteitsimpact verkleinen door je woonplaats strategisch te kiezen – vlak bij voorzieningen en goed bereikbaar te voet en met de fiets.

71352B0236/00C000

5,3/10

 Openbaar vervoer Aanbod beperkt 	
 Onderwijs Matig bereikbaar 	De score houdt o.a. rekening met voorzieningen zoals: kleuteronderwijs, lager onderwijs en middelbaar onderwijs.
 Winkels & diensten Goed bereikbaar 	De score houdt o.a. rekening met voorzieningen zoals: bakkers, slagers, voedingswinkels, restaurants, cafés, kledingzaken, doe-het-zelfzaken, bank- en verzekeringskantoren, postkantoren en -punten, gemeentehuizen en rechtbanken.
 Cultuur, sport & natuur Matig bereikbaar 	De score houdt o.a. rekening met voorzieningen zoals: - bibliotheken, cultuurcentra, bioscopen, schouwburgen, concertzalen, sportaccommodaties, zwembaden, openbare parken, provinciale domeinen en natuurgebieden.
 Gezondheid & zorg Matig bereikbaar 	De score houdt o.a. rekening met voorzieningen zoals: dokters, tandartsen, apothekers, geestelijke gezondheidszorg, ziekenhuizen, kinderopvang, ouderenvoorzieningen, O.C.M.W. en lokale dienstencentra.

 [Meer info - www.mobiscore.be](http://www.mobiscore.be)

Overzicht premies met kenmerken: Sint-Truiden/Aalst (Limb.)/Brustem/Engelmanshoven/Gelinden/Groot-Gelmen/Halmaal/Kerkom-bij-Sint- Truiden/Ordingen/Zepperen

Isolatie dak

- Huur- en isolatiepremie voor dakisolatie voor private huurwoningen
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)*
- Premie vanaf 2021: EPC labelpremie
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)*
- Mijn VerbouwPremie voor dakrenovatie - dakisolatie in bestaande woningen (via aannemer, R-waarde minstens 4,5)
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*
- Mijn VerbouwPremie voor dakrenovatie - dakisolatie in bestaande niet-woongebouwen (via aannemer, R-waarde minstens 4,5)
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*

Isolatie muur

- Premie vanaf 2021: EPC labelpremie
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)*
- Huur- en isolatiepremie voor na-isolatie spouwmuren voor private huurwoningen
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)*
- Mijn VerbouwPremie voor muurrenovatie - buitenmuurisolatie aan de buitenkant in bestaande woningen via aannemer (R-waarde minstens 3)
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*
- Mijn VerbouwPremie voor muurrenovatie - isolatie van een buitenmuur via binnenzijde van bestaande woningen door aannemer
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*
- Mijn VerbouwPremie voor muurrenovatie - na-isolatie van spouwmuren in bestaande woningen door aannemer die werkt conform STS 71-1
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*
- Mijn VerbouwPremie voor muurrenovatie - buitenmuurisolatie aan de buitenkant in bestaande niet-woongebouwen via aannemer (R-waarde minstens 3)
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*
- Mijn VerbouwPremie voor muurrenovatie - isolatie van een buitenmuur via binnenzijde van bestaande niet-woongebouwen via aannemer
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*
- Mijn VerbouwPremie voor muurrenovatie - na-isolatie van spouwmuren in bestaande niet-woongebouwen door aannemer die werkt conform STS 71-1
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*

Isolatie vloer

- Premie vanaf 2021: EPC labelpremie
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)*
- Mijn VerbouwPremie voor vloerrenovatie - vloerisolatie in bestaande woningen via aannemer (R-waarde minstens 2)
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*
- Mijn VerbouwPremie voor vloerrenovatie - vloerisolatie in bestaande niet-woongebouwen via aannemer (R-waarde minstens 2)
enkel bij renovatie *Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)*

Glas

- Premie vanaf 2021: EPC labelpremie
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)
- Huur- en isolatiepremie voor beglazing voor private huurwoningen
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)
- Mijn VerbouwPremie voor ramen en deuren - plaatsing van 1.0-beglazing of beter in bestaande woningen door aannemer
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)
- Mijn VerbouwPremie voor ramen en deuren - plaatsing van 1.0-beglazing of beter in bestaande niet-woongebouwen via aannemer
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)

Warmtepomp - warmtepompboiler

- Premie vanaf 2021: EPC labelpremie
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)
- Mijn VerbouwPremie voor de plaatsing van een warmtepomp in bestaande woningen en recente nieuwbouwwoningen
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)
- Mijn VerbouwPremie voor de plaatsing van een warmtepompboiler in bestaande woningen en recente nieuwbouwwoningen
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)
- Mijn VerbouwPremie voor de plaatsing van een warmtepomp in niet-woongebouwen
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)
- Mijn VerbouwPremie voor de plaatsing van een warmtepompboiler in niet-woongebouwen
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)

Zonneboiler

- Premie vanaf 2021: EPC labelpremie
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)
- Mijn VerbouwPremie voor de plaatsing van een zonneboiler in bestaande woningen en recente nieuwbouwwoningen
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)
- Mijn VerbouwPremie voor de plaatsing van een zonneboiler in niet-woongebouwen
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)

Verwarming

- Mijn VerbouwPremie voor gascondensatieketel in bestaande woningen
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)

Fotovoltaïsche zonnepanelen

- Premie 2021: Premie voor fotovoltaïsche zonnepanelen (indienstname in 2021)
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)
- Premie 2022: Premie asbestverwijdering in combinatie met zonnepanelen op niet-verwarmde niet-woongebouwen
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)
- Premie 2022: Premie voor fotovoltaïsche zonnepanelen (indienstname in 2022)
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)
- Premie 2022: Premie voor fotovoltaïsche zonnepanelen in niet-woongebouwen tot 10 kVA (indienstname in 2022)
zowel bij nieuwbouw als renovatie
Verstrekker van de premie: Fluvius (Distributienetbeheerder)

E-peil/ BEN-woning

- Korting op onroerende voorheffing voor verlaagd E-peil voor nieuwbouw
enkel bij nieuwbouw
Verstrekker van de premie: de Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)
- Korting op onroerende voorheffing voor laag E-peil bij ingrijpende energetische renovatie
enkel bij renovatie
Verstrekker van de premie: de Vlaamse overheid (Vlaamse Overheid)
-

E-peilpremie voor nieuwbouwwoning met verlaagd E-peil

enkel bij nieuwbouw

Verstrekker van de premie: Fluvius
(Distributienetbeheerder)

- Korting op registratierechten bij Ingrijpende Energetische Renovatie

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: de Vlaamse
overheid (Vlaamse Overheid)

Overige

- 6% BTW-Tarief bij renovatie en bij sloop /heropbouw

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: de Federale
overheid (Federale Overheid)

- Sloop- en heropbouwpremie

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: de Vlaamse
overheid (Vlaamse Overheid)

- Ecocheques

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: de Federale
overheid (Federale Overheid)

- Kortingsbon koelkast, diepvries, wasmachine of droogkast voor beschermde afnemers

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: Fluvius
(Distributienetbeheerder)

- Verlaging van schenkingsrechten bij energetische renovatie

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: de Vlaamse
overheid (Vlaamse Overheid)

- Investeringssteun ELIA in niet-woongebouwen

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: Elia
(Distributienetbeheerder)

- Ecologiepremie en steun voor investeringen in milieu- en energievriendelijke technologieën

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: Vlaio
(Vlaamse Overheid)

- Verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: VEA
(Vlaamse Overheid)

- Call groene warmte, restwarmte, warmtenetten en biomethaan

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: VEA
(Vlaamse Overheid)

- Call groene stroom (zonnepanelen en windturbines)

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: VEA
(Vlaamse Overheid)

- Premie voor de aankoop of leasing van een thuisbatterij (2021-2024)

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: de Vlaamse
overheid (Vlaamse Overheid)

- Fiscaal voordeel voor thuislaadstations voor elektrische wagens

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: de Federale
overheid (Federale Overheid)

- 6% BTW-tarief bij zonnepanelen, warmtepompen en zonneboilers voor woningen jonger dan 10 jaar

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: de Federale
overheid (Federale Overheid)

- Totaalrenovatiebonus bij investering in minstens 3 energiebesparende investeringen

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: Fluvius
(Distributienetbeheerder)

Energie lening

- Mijn Verbouw Lening

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: Duwolim
(Energiehuis)

- Vlaamse renovatielening: goedkope lening voor energiebesparende maatregelen

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: Duwolim
(Energiehuis)

- Renteloos renovatiekrediet bij bank en renteloze energielening+ via energiehuis

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: de Vlaamse
overheid (Vlaamse Overheid)

Energieadvies

- Renteloos renovatiekrediet bij bank en renteloze energielening+ via energiehuis

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: de Vlaamse
overheid (Vlaamse Overheid)

- Planadvies voor bouwers en verbouwers inzake duurzaam bouwen

zowel bij nieuwbouw als renovatie

Verstrekker van de premie: de provincie
Limburg (Provincie)

- Premie voor collectieve renovatiewerken - Burenpremie - BENOcoach

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: Fluvius
(Distributienetbeheerder)

- Energieadvies via uw energiehuis.

enkel bij renovatie

Verstrekker van de premie: Duwolim
(Energiehuis)

•

Premie na energiestudie (audit) voor niet-woongebouwen (minstens 5 jaar in gebruik).

zowel bij nieuwbouw als renovatie

*Verstrekker van de premie: Fluvius
(Distributienetbeheerder)*

Verlichting

- Energiezuinige aanpassing van binnenverlichting (relighting) in bestaande niet-woongebouwen

*Verstrekker van de premie: Fluvius
(Distributienetbeheerder)*

Mobiliteit

- Federale belastingvermindering voor elektrische motorfietsen, driewielers en vierwielers

zowel bij nieuwbouw als renovatie

*Verstrekker van de premie: de Federale
overheid (Federale Overheid)*

*Dit document heeft een louter informatieve waarde en is in geen geval een verbintenis om de premie toegekend te krijgen.
Vragen, fouten en suggesties in dit document kunnen gemeld worden via energie@vlaanderen.be.*

Meer info - <https://apps.energiesparen.be/subsidies/subsidiemodule>

**VLAAMS
ENERGIEAGENTSCHAP**

Het Vlaamse Energieagentschap heeft als taak het stimuleren van rationeel energieverbruik en milieuvriendelijke energieproductie.

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570437	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie werden er geen entiteiten gevonden die zijn opgenomen in het register van herstellvorderingen.

Woningkwaliteit

De wet zegt dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen. Een gezonde woning met een minimum aan comfort is immers een belangrijke voorwaarde voor een goede levenskwaliteit. Elke woning in Vlaanderen moet daarom voldoen aan een aantal minimumnormen op het vlak van veiligheid, gezondheid en basiscomfort. Die woningkwaliteitsnormen liggen vast in de Vlaamse Codex Wonen.

Wie een verkrotte woning verhuurt, te huur stelt of ter beschikking stelt, maakt zich schuldig aan krotverhuur en dat is een misdrijf waar zware straffen op staan. Het parket kan de verhuurder daarvoor vervolgen.

Het register van herstellvorderingen verzamelt alle panden waarvoor door de wooninspecteur in het kader van de strafrechtelijke procedure inzake woningkwaliteitshandhaving een herstellvordering werd opgesteld en waarvoor nog niet werd vastgesteld dat deze herstellvordering uitgevoerd werd. Dit register is te onderscheiden van de inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen, dewelke enkel woningen bevat die ongeschikt of ongeschikt en onbewoonbaar verklaard zijn via een besluit.

U leest meer over herstellvorderingen op de pagina "[De strafrechtelijke procedure van de Vlaamse wooninspectie?](#)"

Bron Wonen Vlaanderen

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Wonen Vlaanderen en op basis van het Vlaams Lokaet Woningkwaliteit en het Register van herstellvorderingen.

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Wonen Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570438	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie werden er geen entiteiten gevonden die zijn opgenomen in het Vlaamse inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen.

Woningkwaliteit

De wet zegt dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen. Een gezonde woning met een minimum aan comfort is immers een belangrijke voorwaarde voor een goede levenskwaliteit. Elke woning in Vlaanderen moet daarom voldoen aan een aantal minimumnormen op het vlak van veiligheid, gezondheid en basiscomfort. Die woningkwaliteitsnormen liggen vast in de Vlaamse Codex Wonen.

Met de heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen, ook wel 'krotbelasting' genoemd, wil de Vlaamse overheid de verloedering van de leefomgeving tegengaan. De belasting is gericht op ongeschikt of onbewoonbaar verklaarde woningen of gebouwen. Die gebouwen komen terecht in een inventaris die opgemaakt en beheerd wordt door Wonen-Vlaanderen. Naast deze belasting kunnen Vlaamse gemeenten ook zelf belastingen heffen en innen om leegstand en verwaarlozing tegen te gaan. De lijst met leegstaande gebouwen (zonder persoonsgegevens) kunt u opvragen bij de gemeente waar het pand gelegen is.

Het Vlaamse inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen bestaat uit twee lijsten:

- woningen die ongeschikt of ongeschikt en onbewoonbaar werden verklaard op basis van de administratieve procedure tot ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van de Vlaamse Codex Wonen (boek 3);
- woningen die onbewoonbaar werden verklaard op basis van artikel 135 van de Nieuwe Gemeentwet.

U leest meer over ongeschikt- en onbewoonbaarheid op de pagina "[Wat als mijn woning niet in orde is?](#)"

U leest meer over heffingen op de pagina "[Heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen](#)"

Bron Wonen Vlaanderen

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Wonen Vlaanderen en op basis van het Vlaams Loket Woningkwaliteit en Vlaamse inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen (VIVOO).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Wonen Vlaanderen via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2022-0570436	Datum opzoeking:	23/09/2022
Referentienummer:	Engelbamp 67-1	Zoekdata:	71352B0236/00C000
Perceel:	71352B0236/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 2 AFD, sectie B met perceelnummer 0236/00C000 [71352B0236/00C000]

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Op deze locatie werden er geen entiteiten gevonden met een conformiteitsattest.

Woningkwaliteit

De wet zegt dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen. Een gezonde woning met een minimum aan comfort is immers een belangrijke voorwaarde voor een goede levenskwaliteit. Elke woning in Vlaanderen moet daarom voldoen aan een aantal minimumnormen op het vlak van veiligheid, gezondheid en basiscomfort. Die woningkwaliteitsnormen liggen vast in de Vlaamse Codex Wonen.

Wie een woning in Vlaanderen verhuurt, moet ervoor zorgen dat deze volledig in orde is en voldoet aan bepaalde normen. U leest meer over woningkwaliteitsnormen op de pagina [“Welke zijn de woningkwaliteitsnormen?”](#)

Het conformiteitsattest is een officieel document dat de gemeente aflevert en dat aantoont dat de woning op het moment van de controle aan de woningkwaliteitsnormen voldeed. In sommige gevallen kan ook Wonen-Vlaanderen een conformiteitsattest afleveren. Om na te gaan of een woning conform, veilig en gezond is, voert een woningcontroleur van de gemeente of van Wonen-Vlaanderen een conformiteitsonderzoek uit. Hij controleert de woning aan de hand van een technisch verslag.

De woning krijgt een conformiteitsattest als ze niet ongeschikt of onbewoonbaar is en voldoende rookmelders heeft. U leest meer over ongeschikt- en onbewoonbaarheid op de pagina [“Wat als mijn woning niet in orde is?”](#)

Bron Wonen Vlaanderen

Deze opvraging kwam tot stand in samenwerking met Wonen Vlaanderen en op basis van het Vlaams Lokaet Woningkwaliteit.

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van Wonen Vlaanderen via de ORIS webservice.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be